

"13 ימים בצפון יוון"

חומר הדרכה ותכנית מפורטת לטיול "13 ימים צפון יוון"

GREECE

קורס מלווי קבוצות לחו"ל 2015-2016

מגישים:

ברטמן ערן, ת"ז: 054119680
הוטמבר ססיליה, ת"ז: 13172424
חי דלית, ת"ז: 022001606

תוכן עניינים:

<u>פרטים</u>	<u>נושא</u>	<u>עמודים</u>	<u>ייעוד</u>
	שער	1	
	תוכן עניינים	2	
	סיפורים במיתולוגיה היוונית	3-6	נושא רחב באוטובוס
	מנזר מגאלו מטאורו	7-10	הדרכה באתר א'
	דלפי- מקדש אפולו	11-16	הדרכה באתר ב'
	מלחמות אלכסנדר מוקדון	17-20	נושא היסטורי
מפה ותמונת פסיפס של אלכסנדר	אלכסנדר מוקדון	21-24	חומר עזר
	ניתוח יצירת האומנות	25-29	נושא אומנות
תמונות של דמויות מהחטיפה	חטיפת פרספונה	30	חומר עזר
	יהדות סלוניקי	31-34	יהדות יוון
השיר על דיסק-און-קי.	שיר על יהדות סלוניקי-יהודה פוליקר	35	עזר הדרכה
	ביבליוגרפיה	36	
	13 ימים ביוון	37-70	מסלול הטיול
	מפת יוון	71	עזר הדרכה

נושא רוחב-הדרכה באוטובוס

המיתולוגיה היוונית:

מבוא:

מידת האמון שנתנו היוונים במיתוסים, השתנתה מתקופה לתקופה ובין מעמד חברתי אחד למשנהו. לפי אמונת היוונים, כאוס היה המצב הקודם לבריאת העולם. הפרוש של כאוס הוא: תהום, המצב שקדם לבריאת העולם, תהוה ובוהו. אחר כך נוצרה האדמה "גיא" היא כדור הארץ. השמים והארץ היו ההורים הראשונים (כאוס). הטיטנים היו ילדיהם. האלים האולימפיים היו נכדיהם והטיטנים היו האלים הקשישים.

הם היו ענקים בעלי כוח אדיר ומספרם רב. אוסף האגדות שנוצרו ביוון העתיקה נקרא: "המיתולוגיה היוונית". פירוש המילה **מיתוס** ביוונית הוא אגדה. שנים עשר האלים האולימפיים השליטו בעולם סדר וחוקו בו חוקים. האלים מצטיינים גם בשלל תכונות, הדומות מאוד לאלה של בני האדם.

הם כועסים, עצובים, מקנאים ואוהבים, יחסייהם עם בני-האדם מורכבים ומפותלים. רוב סיפורי האלים עוסקים במאבקים בעלי אופי אנושי לחלוטין. מעורבותם גדולה עד כדי כך, שאפילו סיפורי אהבה ונישואין נרקמים בינם לבין בני תמותה. לכל אל או אלה תחומי אחריות שהם מופקדים עליהם ושורה של חפצים המאפיינים אותם. האלים היוונים הם בעלי צורה אנושית ובני אלמוות. לכל אל ואלה סיפור חיים, הכולל את אופן לידתם וגידולם, חוויותיהם עד לבגרות והשתלבותם בקהל האלים

הקדמה לסיפור פסיכה וארוס/קופידון(אמור במיתולוגיה הרומית)

הסופר והמשורר הרומאי לוקיוס אפוליאוס כתב בסביבות שנות 169 לספירה סיפור אהבה מרגש, שזכה לגרסאות רבות, הן בספרות והן באומנות, ולשפע מאמרים וניתוחים פסיכולוגיים ופילוסופיים. הסיפור מהווה בסיס לאגדות עם רבות. היות והסיפור נכתב על ידי רומאי, הדמויות לרוב מופיעות בשמן הרומי. פסיכה היא דמות מיתית, הנערה היפה שעוררה את קנאתה של ונוס, ועליה כתב אפוליאוס את סיפור האהבה בספרו, "חמור הזהב" או "מטאמורפוזיס" (קיים תרגום לעברית, אחד התרגומים הינו של עמוס קינן).

פסיכה הייתה הצעירה מבין שלוש בנות המלך, היא הייתה כה יפה, עד כי דמתה ביופייה לאלה ונוס(אפרודיטה). כה רבה הייתה ההערצה כלפיה, עד כי רבים החלו לנטוש את פולחן ונוס. ונוס זעמה על כך והורתה לבנה ארוס לגרום לפסיכה להתאהב באדם המכוער ביותר עלי אדמות. אך ארוס הצעיר והנאה התאהב בפסיכה וביקש את עזרתו של אפולו. הימים חלפו ופסיכה לא התאהבה באיש, בעוד אחיותיה נישאו זה מכבר למלכים. הוריה פנו לאורקל שבמקדש אפולו כדי לשאול בעצתו, והוא ציווה עליהם להלביש את פסיכה בבגדי אבל ולהושיבה לבדה על הר טרשים. בהר ההוא, אמר האורקל, גר לו דרקון איום ונורא, והוא יישא אותה לאישה. ההורים העצובים עשו כדבריו וישבו לביתם אבלים וחפויי ראש. רוח המערב הרכה והנעימה נשאה את פסיכה והביאה אותה אל ארץ מופלאה ופורייה. כשהתעוררה משנתה ראתה והנה ניצב לידה ארמון שכולו עשוי מזהב, כסף ואבנים טובות. מתוך הארמון בקעו קולות שקראו לה להיכנס פנימה מבלי לחשוש, והיא נכנסה לארמון, ונהנתה מרחצה מפנקת ומארוחה דשנה. בלילה בא ארוס לבקרה בחסות החשכה והשניים התנו אהבים עד סמוך לעלות השחר, אז עזב ארוס את הארמון. אף על פי שלא הצליחה לראותו, ידעה היא כי דמות שמימית יפת תואר הייתה במיטתה. ארוס בא אליה בכל לילה, אך על אף אושרה, לא מצאה מנוח לנפשה, בידעה כי אחיותיה היו מבכות את מותה. ארוס הזהיר אותה כי הן עלולות להמיט עליה אסון, אך פסיכה ייחלה לראות את פניהן. כשהגיעו אחיותיה לבקרה בארמון הן נדהמו לראות את העושר הראוותני ולשמע את אחותן מדברת כחולת אהבה על בעלה, ונמלאו קנאה. כשעזבו האחיות, שוב הזהיר ארוס את פסיכה מפניהן, אך מאחר שלא היו לה חברים מלבדן, היא השתוקקה לראותן שוב. האחיות באו לביקור נוסף וחילצו מפסיכה הודאה בכך שהיא מעולם לא ראתה את בעלה. הן הכניסו בלבה ספק באשר לזהותו של הבעל, שמא איש הוא או מפלצת איומה. בנוסף, הן נתנו לה סכין לרצוח אותו, ועששית להאיר את פניו. פסיכה פחדה, והחליטה לברר את זהותו של בעלה אחת ולתמיד. בלילה, בשעה שארוס ישן, היא הביאה את העששית ביד אחת ואת הפגיון ביד השנייה. בראותה כי במיטתה ישן היצור היפה ביותר עלי אדמות, נשמטה הסכין מידה. אך שמן חם נטף מן העששית על כתפו. הוא התעורר באמרו לה כי הוא אל האהבה, והאהבה אינה יכולה לדור במקום שאין בו אמון.

פסיכה נותרה עזובה, אך נחושה הייתה למצוא את בעלה ולהוכיח לו עד כמה עזה הייתה אהבתה אליו. ארוס שב אל ונוס אמו, אך ונוס כעסה כשנודע לה שבנה בחר בפסיכה. לאחר ששיטחה את תחינותיה לפני האלים ולא נענתה, החליטה פסיכה לגשת לאויבתה בנפש, ונוס, ולהציע את עצמה כמשרתת לאלה. פסיכה אזרה עוז ופנתה אל ונוס. האלה פנתה לפסיכה בלעג משפיל, והקניטה אותה על כך שנותרה בלי בעל. ונוס העירה כי נערה כה פשוטה

כפסיכה לא תוכל למצוא בן-זוג, אלא אם כן תעבוד בעבודה מפרכת וממושכת. לאחר מכן הטילה האלה על הנערה האומללה מטלה בלתי אפשרית.

לפני פסיכה הונחה ערמת זרעים ענקית, והיא נדרשה למיין את הזרעים השונים לסוגיהם ולהניחם בערמות נפרדות עד רדת החשכה. פסיכה נותרה במקומה נואשת ומבולבלת מגודל המשימה, אך הרחמים באו לה ממקור בלתי צפוי. צבא גדול של נמלים החל למיין את ערמת הזרעים הגדולה. ונוס זעמה כאשר ראתה שהעבודה נעשתה עד תומה. היא נתנה לפסיכה קרום לחם יבש וציוותה עליה לשכב על הארץ, מתוך כוונה להשחית את יופייה. למחרת בבוקר הורתה ונוס לנערה ללכת לשפת הנהר, היכן שרעו הכבשים הפראיים ביותר, ולהביא לה כמה מגיזות הזהב שלהם. פסיכה הגיעה לשפת הנהר ובייאושה ביקשה להשליך את עצמה אל מי הנהר הגועשים, אך קול שבקע מבין קני הסוף הציע לה להמתין עד רדת הערב, שעה שהכבשים יוצאים מבין השיחים, וללקט גיזות זהב שנותרו על קצות החוחים. לאחר שהשלימה גם את המטלה הזאת, קיבלה פסיכה מטלה נוספת, למלא בקבוק במים ממקור הנהר סטיקס, שהגישה אליו התאפשרה רק מן האוויר. בפעם הזאת באה הישועה מן הנשר, שנטל ממנה את הבקבוק ומילא אותו למענה במי הנהר.

לאחר מכן נתנה ונוס לפסיכה קופסה, והורתה לה להיכנס לעולם המתים ולשאות מפרספונה מעט מיופייה. קול שהדהד ממרומי מגדל גבוה שנקרה בשאול. היא עברה דרך כארון איש המעבורת, ודרך הכלב קרברוס (כלב ענק ומפלצתי בעל שלושה ראשים וזנב דרקון), עד הגיעה אל מלכת המוות, שמילאה את הקופסא בקורטוב מיופייה. בדרכה חזרה מן השאול, גבר עליה יצר הסקרנות, והיא השתוקקה לראות מה יש בקופסא, ואולי אף להשתמש ביופי ההוא כדי למצוא חן בעיני ארוס. כשפתחה את הקופסא ולא מצאה בה דבר, התעלפה ושקעה בתרדמת מוות.

ובינתיים, שב ארוס לאיתנו לאחר שנכווה קשות מן השמן. ונוס נעלה אותו בחדר, ועתה נמלט ממנו דרך החלון. ארוס מצא את פסיכה הרדומה, מחה מעיניה את השינה והחזירה לקופסא. הוא דקר אותה קלות בחצו והעיר אותה.

לאחר שנזף בה על סקרנותה, הבטיח לה כי מעתה יתנהל הכול למישרין. לאחר שמסרה פסיכה את הקופסא לונוס, ביקש ארוס מזאוס להפוך את פסיכה לבת אלמוות, כדי שהם יוכלו לגור באולימפוס כזוג נשוי כדת ודין. זאוס הסכים, והחתונה נערכה ברוב פאר והדר. ונוס לא יכלה עוד להתנגד לזיווג, ומאז הם חיים באושר עד עצם היום הזה.

ביבליוגרפיה:

1. אפי זיו, סודות אלי האולימפוס, אור יהודה: כנרת, זמורה, ביתן, 2013 עמודים 152-155.
2. אהרן שבתאי, המיתולוגיה היוונית, מפה, 2000.
3. עדית המילטון, המיתולוגיה היוונית, הוצאת מסדה, ת"א.
4. עפרה דלמן, סיפורי מיתולוגיה יוונית.

הדרכה באתר א'- מנזר מגאלו מטאורו במטאורה

המיקום הגיאוגרפי של מטאורה שוכן בשוליהם המזרחיים של הרי פינדוס וצוקיו צופים דרומה לעמק הנהר פיניוס (Πηνειός) החוצה את מישורי תסליה. הצוקים נישאים לגובה של עד 400 מטר מעל למישור, והם עשויים מאבן חול ומקונגלומרט, שנוצרו לפני כ-60 מיליון שנה כתוצאה משקיעת סחף בדלתות במהלך השלישון. פעילות ססמית מאוחרת הרימה את האזור, והסחיפה עיצבה את הסלע הבלוי והעניקה לו מראה של עמודים נבדלים.

אורכו של האתר הוא כ-3 ק"מ מצפון-מערב לדרום-מזרח, ורוחבו המרבי מגיע לכ-1.5 ק"מ. שטחו הכולל הוא 3.75 קמ"ר בלבד, והוא שוכן כקילומטר עד שני קילומטרים צפונית וצפונית-מזרחית לעיר קלבאקה (Καλαμπάκα), סמוך לכפר קסטראקי.

המחשבה הראשונה שחולפת בראשו של המתבונן במנזרי מטאורה ביוון היא "לא ייתכן". לא ייתכן שצורות סלע מוזרות כל כך "נשתלו" כאן. לא ייתכן שמישהו העלה על דעתו רעיון כה מוזר וטיפס עד ראשי הצוקים האלה. לא ייתכן שהעלו אליהם חומרי בניין. לא ייתכן שדווקא בראש הצוקים הפחות נגישים נבנו מבנים גדולים, מורכבים ומרשימים כל כך.

משמעות השם מטאורה ביוונית פשוטה: "תלויים באוויר". אין דרך טובה יותר לתאר את האופן שבו צופים המנזרים על העמק. על פי המיתוס, הצוקים הוטלו לעמק כמטאורים (ומכאן השם) בידי אל זועם, אבל לגיאולוגים יש הסברים מדעיים ומשעממים יותר הקשורים בבלאי של סוגי סלע ובנהרות עתיקים. הנזירים הראשונים התגוררו באזור כבר במאה התשיעית, אבל בואו של הנזיר אתאנאסיוס מהר אתוס במאה ה-14 סימן את תחילת הקמתם של המנזרים במקום. קל להבין מהיכן צצה האגדה האופטימית על כך שאתאנאסיוס, שקיבל ברבות הימים תואר קדוש, נעזר בנשר גדול שהטיס אותו אל ראש הצוקים. המציאות היתה כנראה קצת יותר מייגעת. במשך 20 שנה (1356-1374) נבנה המנזר הבנאים נעזרו במנופי חבלים כדי להעלות את חומרי הבנייה אל ראש הצוק. סמוך לכניסה למנזר אפשר עדיין לראות את מעלית החבלים שאליה קשור סל רשת גדול, אשר בעזרתה העלו את האבנים ואת הנזירים. המבקרים היום במקום מטפסים במאות מדרגות תלולות ותוהים מדוע איש לא רוצה להעלות אותם בסל החבלים.

היסטוריה של מנזר מגאלו מטאורו

מגאלו מטאורו הוקם בשנת 1340 על ידי הנזיר אתנסיוס, נזיר מלומד מן ההר אתוס. אגדה אחת מספרת שהוא הורד על ידי נשר – ולכן נקרא בשם *מגאלו מטאורו*.

תחילה הוא בנה כנסייה קטנה ואפשרויות לינה צנועה לנזירים, מקדש שני למרים הבתולה. אחר כך הוסיף כנסייה גדולה המוקדשת להשתנות של ישו, שהפכה החנוכה העיקרית של המנזר.

יורשו של אתנסיוס היה סנט גוזף, מלך סרבי המוכר בשם ג'ון שעזב צבא גדול להפוך לנזיר בשנת 1373. שנים אח"כ הוא בנה מחדש את כנסיית ההשתנות (1387-1388) והוסיף בניין

לנזירים בו היו תאי נזירים, בית חולים, ובור. בשנת 1415 הפטריארך של קונסטנטינופול העניק עצמאות למנזר, ומנהיגו יועד באופן רשמי ראש מנזר בשנת 1482.

המנזר הגדול הגיע לשיאו במאה ה-16, כאשר הוא קבל תרומות מקיסריות חשובות. בזכות כספים אלו נבנה מחדש אולם התווך הנמצא באכסדרת כנסיית ההשתנות.

חלקים במנזר הורחבו מאוחר יותר כמו המטבח החדש, המגדל, בית האבות, כמה קפלות. הכנסייה תוקנה והורחבה וזאת בעקבות רעידת אדמה בשנת 1544.

מה כדאי לראות במנזר מגאלו מטאורו

אי אפשר שלא להתפעל מהסלע שעליו עומד מגאלו מטאורו, גובהו למעלה מ-2,000 רגל (615 מטר) מעל פני ים. ההרמיטאז המקורי של סנט אתנסיוס, מבנה פשוט שנחצב בסלע, ניתן לראות בצד שמאל את גרם המדרגות המוביל אל הכניסה למנזר. בתוך המנזר, חצר מוצלת מספקת מקום נעים לנוח אחרי העלייה.

כנסיית ההשתנות מורכבת מקתוליקון שנבנה על ידי סנט גוזף ב-1388 ובתווך הנרתקס שנבנה בשנת 1544-1545. בקתוליקון תכנית קומה יוונית הבנויה כמרובע, עם כיפה מרכזית 12 פאות. הסמלים המעטרים את הפרוכת מן המאות ה-14 ל-16. ציורי הקיר של קתוליקון הם משנים 98-1474 והם השתמרו היטב. הם צבועים בסגנון המקדוני ומתארים סממנים נוצריים, וסצנות מחיי ישו.

ציורי קיר בתוך הנרתקס צוירו בשנת 1552 על ידי אמן אנונימי של כרתים. ראויים לציון באולם התווך הם תיאורים של: ישו, ההשתנות תחייתו של לזרוס, הכניסה לירושלים, הארוחה האחרונה; ההופעות של ישו לאחר התחייה; ההנחה של הבתולה; תפארת הצלב הקדוש ואת מייסדי המנזר אתנסיוס וגוזף. נושאים בולטים, באכסדרה כוללים: ייסורי-מארטירים מזויעים של קדושים נוצריים הקדומים; דמויות באורך מלא של יוחנן המטביל; הטבילה של ישו, יום הדין האחרון וקדושים סגפנים.

לחדר האוכל הגדול (1557) בצד הצפוני של הכנסייה יש גג מקומר הנתמך על חמישה עמודים אפסיס מעוטר דיוקן של הבתולה מריה עם המלאכים מיכאל וגבריאל. הם בתי מוזיאון בהם יש עם צלבים מעץ מגולף, וכתבי יד דתיים חשובים.

המטבח הסמוך עדיין מפויח ושחור מעשן והוא מכיל את תנור לחם המקורי וכלי מטבח. מרתף היינות, מלא חביות יין מעץ ואספקה חקלאית אחרת. עבור מבקרים רבים, אחד החדרים הכי מעניינים הוא חדר הגולגולות ועצמות של הנזירים, שהיו וחלפו מן העולם במנזר הזה. חשוב לציין גם פינה תצפית נוף יפיפה שנמצאת בצד הדרום מזרחי וצופה אל הפסגה השכנה.

שעות פתיחה של האתר:

summer Season(1/4/-31/10)	Opening Times	Closed every
Megalo Meteoro	09:00 – 17:00	Tuesday
Winter Season (1/11-31/3)	Opening Times	Closed every
Megalo Meteoro	09:00 – 16:00	Tuesday & Wednesday

ביבליוגרפיה:

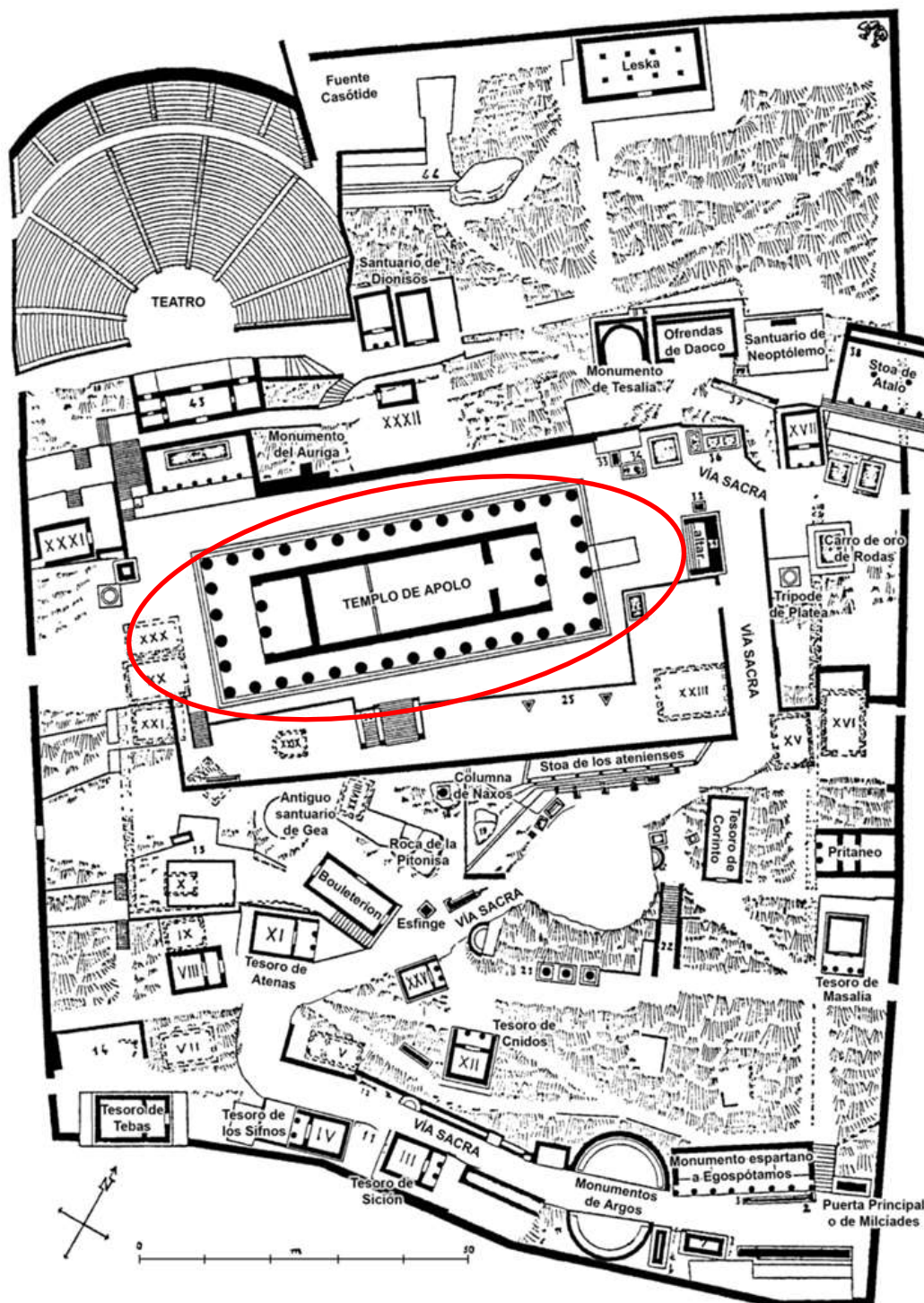
1. מטאורה- אתר אודיסאוס
2. תלויים באוויר: הצוקים והמנזרים של מטאורה (360 מעלות), יעל שורץ, מנזרי מטאורה מתוך: מסע אחר, 149: 30-31, 2004.
3. יוון והאיים, ירון אמיתי, הוצאת כתר.
4. המזרים התלויים של מטאורה, חיים אברהם, עולם הצילום והוידאו, כרך 129 עמודים 60-63.

הדרכה באתר ב' - מקדש אפולו דלפי יוון

מקדש אפולו דלפי יוון

Fax +30 22650 82966 Telephone +30 22650 82312

שעות פתיחה Apr-Oct 08:00-19:30; Nov-Mar 08:30-15:00

חומר הסבר ורקע היסטורי, מיקום אתר מקדש אפולו

מיקומו של מקדש אפולו הוא בדלפי שביוון.

דלפי הפכה לאתר של המקדש הראשי עבור אפולו, כמו גם של המשחקים הפיתיים והאורקל. אפולו מקושר לאתר בדלפי בגלל הכינוי שלו דלפיניוס שמשמעותו היא "האחד מדלפי". הכינוי מקושר גם לדולפינים, שבהם מתוארת הגעתו הראשונה של אפולו לדלפי בצורת דולפין, כאשר הוא נושא כוהני דת מכרתים על גבו.

אגדה נוספת טוענת שאפולו הלך לדלפי מכיוון צפון ועצר בטמפה שבתסליה על מנת לאסוף דפנה, שהייתה קדושה עבורו. לזכר האגדה הזו המנצחים במשחקים הפיתיים קיבלו זרי דפנה שנקטפה בטמפה.

דלפי נמצאת במרכז יוון מחוז פוקיס, על טראסות ומישורים לאורך המדרון הדרומי של הר פארנאסוס בגובה 570 מטר מעל פני הים, משלושת צדדיה סלעים תלולים, שלוחותיו של הר הפרנסוס, ולמרגלותיה גיא עמוק בו זורם נחל. בכיוון דרום-מערב וליד מפרץ קורינתוס נמצאת עיר הנמל קירה. העיר נמצאת במרחק 180 קילומטרים מאתונה. 10 קילומטרים מן המעבר למפרץ קורינתוס. דלפי היא עכשיו אתר ארכיאולוגי גדול עם עתיקות שהשתמרו היטב. האתר מחולק לשני חלקים בחלק העליון (אליו הכניסה בתשלום) נמצאים אתרים רבים: מקדש אפולו (אפולון בפי היוונים) שנבנה במאה הרביעית על חורבות מקדש קדום יותר, בו ניתן לראות פסלים רבים של טובי הפסלים מהעת העתיקה, בתי האוצר ובית האוצר האתונאי, הסטואה לזכר הניצחון על הפרסים ומעל האצטדיון ועוד. בחלק התחתון הטולוס המפורסם מבנה עגול עם עמודים בסגנון דורי וקורינטי פתוח וללא תשלום הוא המופיע ברב הצילומים של אתר דלפי וכמובן המוזיאון העשיר בממצאים.

השם דלפי מרמז על קשר לגאיה, אלת האדמה, אמם של הטיטנים. כאשר פיטון, בנה מגן עליה (סבור גם שפיתון רצה לאנוס את לטו, אמה של אפולו), אפולו הורג אותו עם החץ ומשתלט אל המקום. גאיה הענישה את אפולו אל הריגת בנה לעבוד שנה כרועה צאן. לאחר מכן אפולו הפך לאל האחראי על טיהור בני אדם שחטאו בהריגה. מכאן גם השם של אפולו "פיטיוס" או "כאל הפיתוני". השם פיתיה הפך לתואר של האורקל מדלפי. הפונים היו מבאים מנחות יקרות לאפולו שהעשירו את דלפי והעניקו לה כוח כלכלי גדול.

האתר של מקדש אפולו

לפי המיתולוגיה אפולו נולד לאימא לטו ולאביו זאוס באי דלוס. מיד אחרי שהוא נולד ואכל אוכל אלים ושתה אמברוסיה, הפך בבת אחת לצעיר יפה תואר, ביקש לעצמו חץ וקשת הכריז מיד על תפקידו ותחומי פעילותו. בין השאר אמר אפולו "ולבני האדם: אנבא מה שזאוס בתוקף יקבע" וכך הוא הפך לאל הנבואה קובע גורלות. בתפקידו כאל הנבואה חיפש לעצמו מקום

לבנות בו את מקדשו ממנו יבא לבני האדם. הוא ירד מהאולימפוס, סייר ברחבי יוון והגיע לדלפי. אפולו היה דמות מוערצת על ידי היוונים בתחומים רבים, בהם שירה ונגינה, קשתות ורפואה. אל השמש, האור, ההארה, ההשכלה, והאמת. אפולו היה כעין מתווך בין האלים והאדם, הוא הכיר לאדם את רצון האלים וסייע בכיבודם. לעתים נדירות מתואר כאל אכזרי. רחמנותו כלפי בני האדם לא ידעה גבולות. הוא היה האל היווני שביכולתו לסלוח לרוצחים ופושעים אחרים, ולטהר אותם מחטאיהם. אפולו נחשב למנהיג המוזות, תשע אלות ההשראה היווניות. כאל ההשראה, הנגינה והמוזיקה, הנבל קדוש לו. מקודשים לאפולו גם עץ הדפנה, הדולפין, הברבור, הזאב, וקשת החצים. מאמיני אפולו עבדו אותו בדרכים שונות. הם הביאו לו קרבנות ומנחות על גבי חצובה משולשת, סמל לכוחותיו הנבואיים. מדי ארבע שנים נערכו לכבודו המשחקים הפיתיים בעיר דלפי, שהיו השניים בגודלם וחשיבותם למשחקים האולימפיים באולימפיה.

ההריסות של מקדש אפולו שבהן ניתן עדיין לצפות מתוארכות למאה ה-4 לפנה"ס והן חלק ממבנה דורי. מקדש זה הוקם על חורבותיו של מקדש קדום יותר המתוארך למאה ה-6 לפנה"ס, כאשר גם מקדש זה הוקדם על חורבותיו של מבנה מהמאה ה-7 לפנה"ס המיוחס לארכיטקטים טרופוניוס ואגאמדס

המקדש מהמאה ה-6 לפנה"ס נקרא "המקדש האלקמאנידי" כהוקרה למשפחה האתונאית שסיפקה את המימון לבנייתו. המקדש היה בצורת אכסדרה משושה בעלת סידור של 6 עמודים על 15. המקדש נחרב בשנת 373 לפנה"ס ברעידת אדמה, ובנייתו של המקדש השלישי הושלמה בשנת 330 לפנה"ס. המקדש השלישי מיוחס לארכיטקטים הקורינתיים ספינטארוס, קסנודורוס ואגאתון. על קיר המקדש התנוססו מספר אמרות. החשובות בניהם: "דע את עצמך" והכל במידה".

פסלי הגמלונים מיוחסים לפרקסיאס ואנדרוסטנס מאתונה. באמצעות שימוש בפרופורציות של המקדש השני הצליחו הבנאים לבנות את הסידור של 15 עמודות על 6 מסביב לסטילובטה. בתוך המקדש היה אדיטון, שהיה המרכז של דלפי ומקום מושבה של הפיתיה שבאמצעותה נשמעו דברי הנבואה, האורקל שאספר בהמשך.

המזבח הראשי של מקדש אפולו היה ממוקם בחזית שלפני הכניסה. המימון והבנייה של המזבח הגיעו מתושבי האי כיוס. המזבח מתוארך למאה ה-5 לפנה"ס על סמך כתובת הנמצאת על הקרניז שלו. המזבח בנוי אך ורק משיש שחור (מלבד הבסיס והקרניז) והוא נחשב למבנה מרשים. (המזבח שוחזר ב-מאה 20) הסטואה בנויה בכיוון צפון מזרח מהמקדש הראשי. היא נבנתה בתקופת הסדר האיוני והיא מורכבת משבעה עמודים חלולים, שבאופן חריג גולפו מאבן אחת (רוב העמודים נבנו מסדרה של דיסקים שחוברו זה אל זה. הכתובת על הסטילובטה מלמדת על כך שהסטואה נבנתה על ידי האתונאים. לאחר

הניצחון הימי שלהם על הפרסים ב 478-לפנה"ס, על מנת לאכסן את שלל המלחמה שלהם. הקיר התומך נבנה על מנת לתמוך בטרסה שבה נבנה מקדש אפולו השני ב-548 לפנה"ס. מקור שמו של הקיר הוא במבנה הפוליגוני שהקיר מהווה חלק ממנו.

אחרי שאפולו בנה לפי ההגדה את המקדש הושיב בו במרכז המתחם את המפורסמת שבכוהנות הדת: פיטיה הכוהנת הכי מפורסמת, על שם אותו נחש פיתון שהוא הרג והיא ניבאה את העתיד. והמקום מושבה, נקרה אורקל.

האורקל החשוב ביותר ביוון הקלאסית, אתר חשוב עבור המאמינים באל אפולו. המקום המקודש בדלפי היה מקדש פאן-הלני. במקום זה התחרו פעם בארבע שנים ספורטאים מכל רחבי העולם היווני במשחקים הפיתיים.

לפי האגדה אפולו דיבר באמצעות האורקל שלו. מסופר שפיטיה הראשונה הייתה יפה וצעירה ובשל שנחטפה על ידי אחד הפונים, קבעו הכוהנים כי הייתה צריכה להיות אישה מבוגרת בעלת היסטוריה נקייה שנבחרה מקרב פשוטי העם של האזור. הנביאה בשם פיטיה ישבה על כיסא בעל שלוש רגליים מעל הסדק בקרקע המוציא עשן. הנביאה הייתה נכנסת לטרנס שנבע ככל הנראה מהעשן, ואפשרה לאפולו להשתלט על הגוף שלה. לאחר שנשאלה היא הייתה פורשת לצום ולטבילה במעין הזרם במקום הנקרא קסטיליה אל שם נמפה שהתאבדה בגלל אפולו. במצב זה היא ניבאה. הנביאה דיברה בחידות, שפורשו על ידי כוהני הדת של המקדש, ואנשים התייעצו אתה בנושאים רבים ומגוונים.

לאורקל הייתה השפעה רבה ברחבי העולם היווני, ונהגו להתייעץ איתה לפני כל האירועים החשובים: מלחמות, הקמת מושבות וכו'. היא זכתה לכבוד רב במדינות ההלניות למחצה שמסביב לעולם היווני כגון לידיה, קאריה ואפילו מצרים.

כדי להישמע אמינים בפירוש דברי האל רכזו בידם הכוהנים בכמויות אדירות של מידע שהשיגו באמצעות מודיעים שליטו פרטים מהבאים לשאול בעצת פיטיה. מרגע הגעת הפונים עד כניסתם אליה חלפו לעתים שבועות רבים. בזמן הזה היו המבקרים משוחחים, חולקים את בעיותיהם ומנתחים את מצבם עם כל מי שנכח במקום, וכך חשפו את כל הפרטים הנוגעים לעניינם. את המידע הזה ניצלו הכוהנים לחיזוק הדברים אותם כביכול הייתה מנבאת הפיטיה.

האורקל עצמו יושב על שני שברים גיאולוגיים פעילים החוצים זה את זה. פעילות סיסמית המתרחשת באזור השברים הללו גורמת לחום גבוה ולשחרור גזים שונים מתוך מקורות של פחמימנים המצויים במקום. הגזים האלה מחלחלים דרך סדקים בסלעי הגיר ומגיעים למי המעיינות שמעליהם, (גזי מתאן, אתאן ואתילן). שניהם עלולים לגרום לערפול ולשיכרון. האתילן, למשל, שימש במשך שנים רבות לטשטוש ולהרדמת חולים. במינון גבוה יותר אדם עלול לאבד את שפיות דעתו, לאבד את הכרתו ואף למות. כמויות קטנות ממנו, עשויות לגרום למצבי אופוריה והתרגשות גבוהה.

אגדות מספרות

האגדה מספרת שבזמן המלחמות הפרסיות המלך קריסוס - מלך לידיה העשיר ביותר בדורו ואשר שלט באיים היוונים אבל עם מידה של אוטונומיה, הותקף במאה ה-6 לפנה"ס אל ידי כורש מלך פרס והובס. קריסוס ניסה לעצור בו ולנצח כי האורקל מדלפי אמר לו כי "עתיד הוא" "למגר קיסרות גדולה". הוא יצא מתוך הנחה כי מדובר בקיסרותו של כורש. אבל תחת זאת מיגר את קיסרותו שלו.

באחת מאגדות יוון הקדומה בסביבות המאה החמישית לפנה"ס מסופר שפעם נערכה מלחמה גדולה בין אתונה לספרטה. הספרטניים שלחו שליחים לדלפי שם ישבה כוהנת שעל פי נבואותיה נהגו היוונים לפעול. הכוהנת ניבאה לספרטניים שינצחו במלחמה, אך רק אם לא יפגעו לרעה במלך אתונה. תשובה זו נודעה למלך אתונה, והוא החליט להקריב את חייו כדי להציל את עמו. הוא התחפש לאיכר, יצא לקראת הספרטניים ונהרג. על פי הנבואה, כוון שהמלך אתונה מת, לא יכלו הספרטניים לנצח. בעקבות מעשה הגבורה של מלכם בוטלה המלוכה באתונה, מפני שהאתונאים היו בטוחים שאיש לא יכול להיות מלך טוב יותר מהמלך האחרון, שהקריב את עצמו למענם.

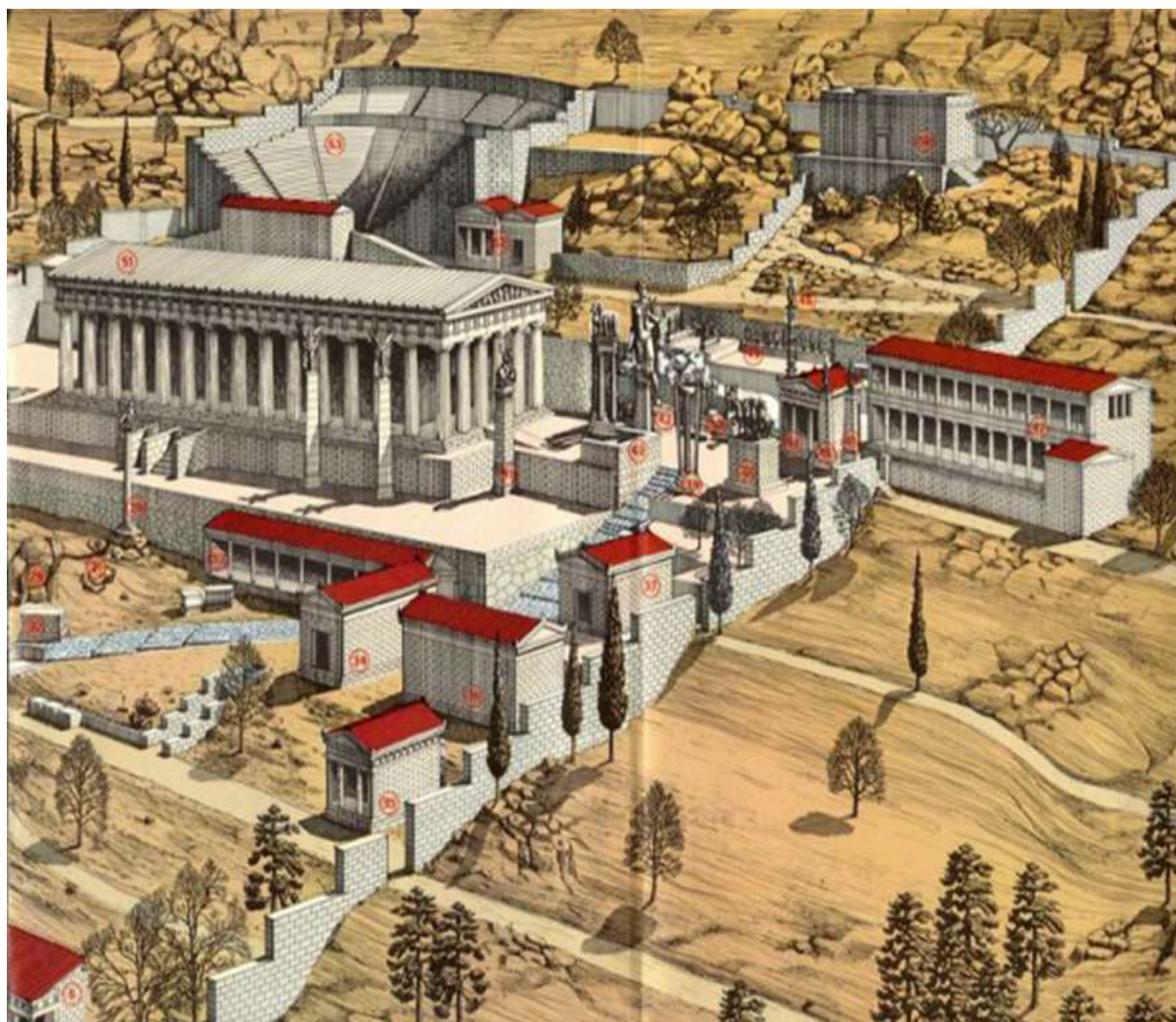
אגדה אחרת מספרת איך הפרסים מגורשים מיוון (קרב תרמופילאי). בכל עניין חשוב היוונים נהגו להיוועץ בכוהנת שישבה במקדש אפולו שבדלפי. כוהנת זו התנבאה תמיד במילים סתומות ודו משמעיות גם עתה, לנוכח פלישת הפרסים פנו אליה האתונאים. היא יעצה להם לנטוש את העיר ולבנות "חומה מעץ" שתגן עליה. אתונה וספרטה שהיו בעלי ברית בזמנו, פירשו זאת כרמז לבניית ספינות נוספות, וכך עשו. הם היטיבו להכיר את הים, הן כסוחרים והן כלוחמים. בזכות צי המלחמה הגדול שבנו עתה, היה להם סיכוי לנצח את פרס. בשנת 480 לפנה"ס לאחר קרב תרמופילאי (המתואר בסרט 300 שמספר על גבורתם של הספרטניים) כשהתברר שהפרסים מתקרבים לאתונה החליטו האתונאים לפנות את כל תושבי אתונה לאיים הסמוכים, כעצתה של הכוהנת מדלפי. הפרסים נכנסו לאתונה הריקה והרסו ואתה כליל.

בינתיים נערכו הפרסים לקרב ימי סמוך לאי סלמס ואפילו שהיו יותר אניות האתונאים דחקו אותם למיצר צר עם ספינותיהם הקלות ועשו בהן שמות. המלך הפרסי שצפה בקרב ראה באימה את הכישלון של פרס. אחד מההישגים הכי מרשימים נגד כיבוש הפרסי.

ביבליוגרפיה:

1. אתר אפולו - דלפי
2. יוון הקלאסית-ס.מ. באורה ועורכי ספריית טיים לייף דפים 143,125-69
3. סודות אלי האולימפוס-אפי זיב פרק 6 אפולו דפים 118-53
4. בימי יוון ורומה –ברוריה בן דרור(הסטוריה כיתה ו), 21-20 אלים, דלפי דפים 27-17
5. המשרד הרשמי של האתר ביוון- Greece tourist ministry

שיחזור אתר דלפי הכולל מקדש אפולו

אירוע היסטורי : מלחמות אלכסנדר מוקדון

אלכסנדר מוקדון

תמצית היסטורית

במאה הרביעית לפנה"ס בזמן שערי יוון מתישות זו את זו במלחמות פנימיות, ממלכת מקדוניה החלה לצבור כוח רב, תחת שלטונו של המלך פיליפוס ה-2.

פיליפוס פיתח את כלכלתה וכוחה הצבאי של מקדוניה ואף כבש שטחים רבים ביוון, אולם לא עלה בידו לאחד את ערי-המדינה של יוון איחוד מדיני. לאחר שנרצח בנסיבות מסתוריות, עלה על כסאו בנו אלכסנדר בן ה-20, נער שאפתן, נועז ובעל מחשבה מקורית.

אלכסנדר בן פיליפוס נשא על כתפיו במצוות אביו, לכבוש את ממלכת פרס הגדולה, אויבתה המסורתית של יוון. על חינוכו הופקד הפילוסוף אריסטו אשר החדיר בו את יסודות האמנות, הפילוסופיה והמדע.

על כן במסעי הכיבוש שלו, התלוו אליו בדרך קבע פילוסופים וידענים בתחומים שונים עמם נועץ.

בטרם חלפה שנה מיום עלותו של אלכסנדר לכיסאו הוא הרחיב את שלטונו צפונה עד לנהר הדנובה ומערבה עד הים האדריאטי. המלך הצעיר המשיך במידת מה את מדיניות אביו אבל בדרכו שלו. אלכסנדר חלם על עולם מאוחד-קונפדרציה.

לאחר שבשנת 335 לפני הספירה דיכא ביד ברזל את המרד של ערי יוון, התפנה אלכסנדר לביצוע משימתו הגדולה – כיבוש ממלכת פרס. בשנת 334 לפני הספירה חצה את מצר דרדנלים ונכנס לאסיה הקטנה, כבש את כולה והקים בעריה הכבושות, משטרים דמוקרטיים בנוסח ההלניסטי.

אלכסנדר נחל ניצחונות מרשימים בקרבות נגד צבאו של המלך דריווש, תחילה בגראניקוס, ולאחריו באיסוס ובקרב האחרון נגד צבא הפרסי בגאוגאמלה.

קרב גאוגאמלה (ארבלה)

לאחר שאירגן את שלטונו במצרים והבטיח בדרך זאת את עורפו של צבאו, פנה אלכסנדר ב-331 לפנה"ס מזרחה לבבל, למה שעתידי להיות הקרב המכריע מול צבאו של דריווש.

דריווש כבר למד על בשרו את כוחו של אלכסנדר והציע לחלק בין שניהם את השלטון באסיה, הוא גם הציע לאלכסנדר מתנות ואת הבת שלו לאשה. אלכסנדר סירב בטענה שבכל מקרה הכול שייך לו. הוא טען שאם דריווש רוצה להיות השליט העליון, עליו לצאת למלחמה נגדו. כך

ניווכח מי ממאתנו יהיה השליט העולמי היחיד. דריווש (לאחר שנתיים של המתנה בה אלכסנדר ביסס את עצמו במצרים) בחר במישור רחב ידיים ליד הכפר **גאוגאמלה** ממזרח לנינווה וכארבעים ק"מ ממערב לארבלה (ארביל של היום בכורדיסטן העירקית).

כוח פרשים שנשלח על ידי דריווש למעברי חידקל, "נפלו לידי" של אלכסנדר מוקדון לאחר שזה חצה את הנהר, 4 ימים קודם לכן. מהשבויים למד אלכסנדר שמלך פרס מחכה לו ליד **גאוגאמלה** ומה גודלו ומערכיו של צבאו. לנוכח הנחיתות המספרית, והמידע המודיעיני שאסף, אלכסנדר הגה מערך לחימה יחיד במינו.

משך כארבעה ימים, מוקדון עצר את צבאו במרחק של כ-12 ק"מ מהצבא הפרסי ואפשר להם להתארגן ולצבור כוחות. הוא אף ניצל זמן זה להלהיב את כוחותיו ולהחדיר בהם רוח לחימה.

בליל שבין 29 ל-30 לספטמבר, בצעדה לילית, כבש מוקדון גבעה השולטת על מישור גאוגאמלה, ביצר אותה ופנה לסייר בשטח עם מפקדיו. ולאחר מכן פנה למנוחה וכך כל כוחות מוקדון.

דריווש שסבר שמוקדון עלול לתקוף לא רק באותו יום אלא גם בלילה ציווה על חייליו לעמוד על המשמר גם בשעות החשיכה בציפייה דרוכה למתקפה לילית.

מערך הכוחות

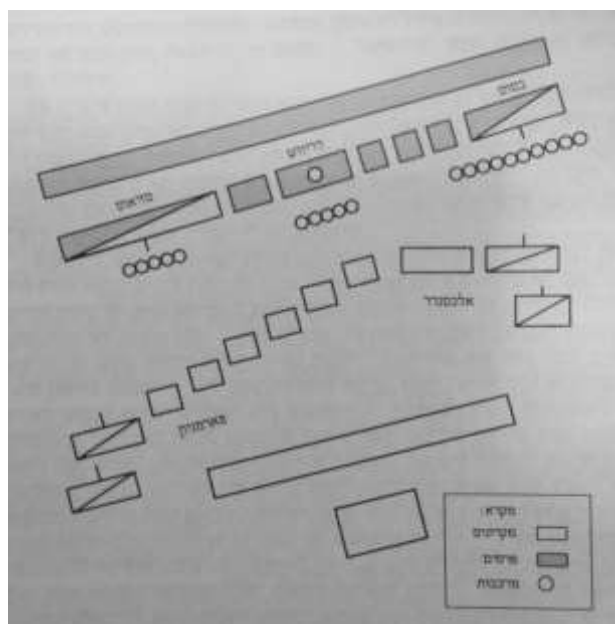
הצבא של דריווש הגיע לכדי רבע מיליון איש 200,000 רגלים, 45,000 פרשים, קשתים. את גייסותיו ערך בשני מערכים, כאשר החי"ר נמצא כמעת כולו במערך העורפי. המערך הקדמי הורכב משלושה אגפים על מפקדיהם הראשיים: אגף ימין, כלל כארבע עשרה אלף פרשים בפקודו של מאזאיוס, אגף מרכז, עליו פיקד דריווש מוקף ב-2000 אנשי המשמר המלכותי ומשני צדיו שני גדודים של הופליטים יוונים שכירים בני 1,000 חייל כל אחד, ואגף שמאל, מחוזק עם כ-20,000 פרשים בפקודו של ביסוס. לפני כל המערך הקדמי הוצבו כ-200 מרכבות, 100 באגף השמאלי, חמישים במרכז וחמישים באגף הימני. לפניו ניצבו כ-15 פילים.

צבאו של אלכסנדר היה בנחיתות מספרית גדולה מאוד ומנה כ-50,000 איש בלבד, הורכב מגרעין קשה של פלאנקס בן כ-40,000 חי"ר כנהוג בחילות יוון אך אלכסנדר הוסיף לכך כ-7,000 פרשים קלים. המקדונים נערכו במערך התקפי-הגנתי, ראשון מסוגו בהיסטוריה: מערך התקפי המאפשר במידת הצורך להיסגר למערך הגנה היקפית, **כקיפוד** שמתוכו מזדקק יער של סריסות.

מבנה זה אפשר יכולת תמרון טובה, גמישות, ניידות והצבת עתודה. אלכסנדר הציב את כוחותיו בשלושה חלקים, הפיקוד חולק בין אלכסנדר באגף הימני: פרשים "חברים", קלעים, קשתים, ומטילי כידונים, כאשר באגף האמצעי כוח המקשר בין הכוח הרכוב מימין לבין הכוח

הרגלי הכבד משמאל-הופליטים בפקודו של מפקדו המסור והמנוסה פארמניון. מאחורי ההופליטים שבחזית נערכו פאלאנקס נוספת שבמידת הצורך פעל כעתודה התקפית או כצלע בתיבה פתוחה של מערך הגנתי.

אלכסנדר קיווה שיצליח להסתער ולפרוץ את המערך ההתקפי הפרסי ותיווצרנה בו פרצות דרכן ניתן יהיה לדהור. כדי להשיג מטרה זאת על אף הנחיתות המספרית, התקדם צבא מוקדון במערך אלכסוני שאפיין את אסטרטגית הלחימה שלו.

קרב גאוגאמלה (ארבלה) מערך קרב

הדינמיקה של קרב גאוגאמלה

בבוקרו של ה-1 לאוקטובר 331 לפנה"ס, מוקדון תקף את צבא פרס התשוש מליל שימורים. תחילה שני הצבאות נעו אחד כלפי השני על פני השטח המדברי הפתוח שהכשיר דריוש עבור מרכבותיו. לנוכח עדיפותו המספרית של דריוש ועל מנת למנוע סכנת איגוף, אלכסנדר שילח את הפרשים מאגפו הימני לקצה המערך הפרסי.

הפרשים הפרסים, העתיקו את תנועת היוונים, ועל ידי כך המערך של שני הצבאות יצא מהשטח הנקי שהוכן מראש על ידי דריוש עבור מרכבותיו. דריוש זיהה את המהלך, והורה לאגפו השמאלי החזק להתקדם לקראת המקדונים.

על מנת למנוע איגוף, אלכסנדר הסתער עם החברים על הכוח הרכוב הפרסי, תוך חיפוש פרצה במערך האויב. זאת הייתה הסתערות על גבול ההתאבדות בשל היחס המספרי בין הצבאות 1:5 לטובת דריוש.

הסתערות המקדונים, הותירה את הפלאנקס חשוף להתקפה ודריוש זיהה הזדמנות זאת והורה למערך המרכבות להסתער על חיילי הפלאנקס. אולם חיילי הפלאנקס הממושמים עמדו על מקומם לא נסו וברגע האחרון פתחו את שורותיהם ואיפשרו למרכבות "לעבור דרכם" תוך כדי שהם משליכים עליהן בחניתות קידונים וחיצים ומחסלים את מרביתן.

במקביל, "החברים" גברו על המערך הרכוב הפרסי ופרצו קדימה. דריוש שלח את הכוח הרכוב של האגף המרכזי כתגבורת, בהותירו את מרכז צבאו חשוף להתקפת נגד.

להזדמנות זאת בדיוק חיכה אלכסנדר, אשר הסתער עם החברים ישירות למרכז הכוח ולעבר המלך דריוש שהחל לנוס על נפשו.

חילותיו החלו אף הם לנוס אולם הפרשים הפרסים הצליחו להבקיע דרך המערך הקדמי היווני וליצור איום על אגפם השמאלי. כאן נכנס לפעולה הכוח העתודה העורפי הפלאנקס האחורי שהוצב שם בדיוק למצב מעין זה והוא אשר בלם וחסל את המתקפה הרכובה הפרסית.

כעת כל צבאו של דריוש פתח במנוסה כאשר מוקדון דולק אחריהם. במשך חודשים מוקדון רדף אחרי דריוש אך שני המלכים לא נפגשו עוד בשדה הקרב, שכן דריוש נרצח על ידי אחד ממפקדיו ככל הנראה בסוס, ונותר מוטל על צדי הדרך. מוקדון מצא את גווייתו, כיסה אותה עם גלימתו והעניק לה קבורה מלכותית.

נקודות חשובות לציון בקרב זה:

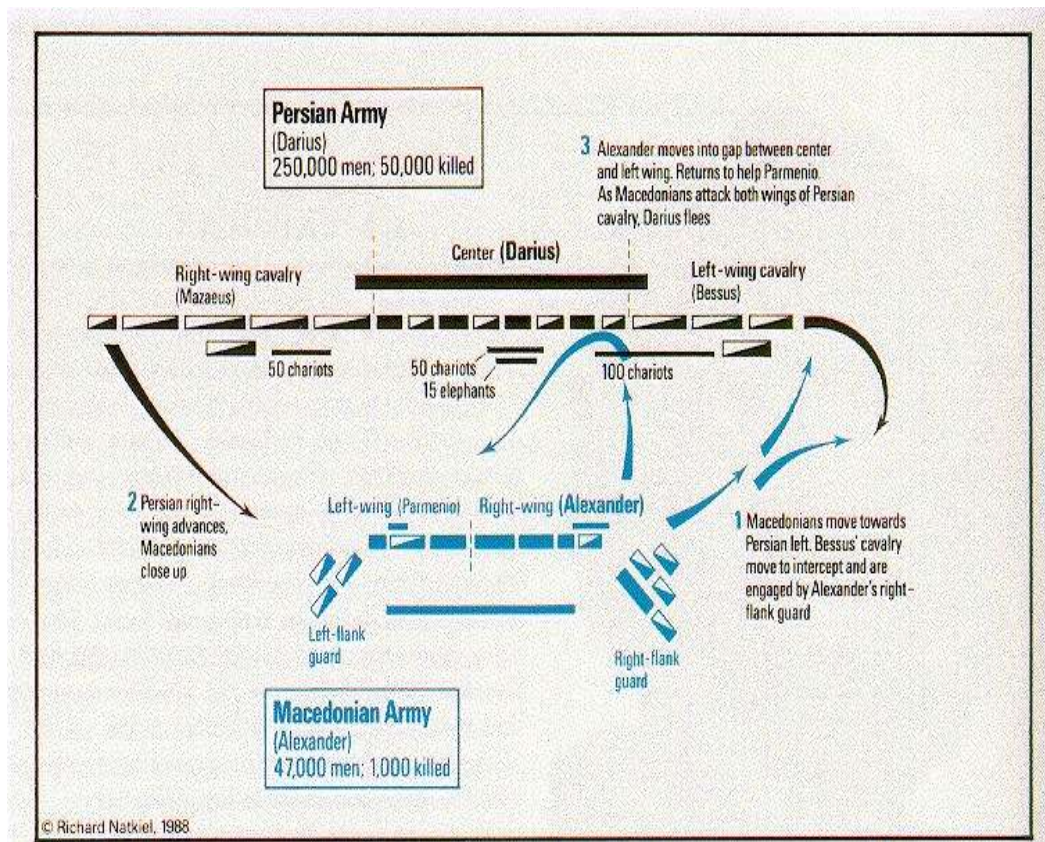
- 1- מידע מודיעיני מוקדם של שבויים וסיור מפקדים בשטח כדי להעריך כוונות יריבו.
- 2- מודעות ליכולת חיילו ואמון בכושר שיפוטם של מפקדי משנה. (כוחות משנה שלו בקרב היו עצמאיות) ברמות הרבה יותר גבוהות משל הפרסים.

היוזמה בבחירת שדה הקרב ובהכשרתו הייתה בידי דריוש, ובכל זאת כפה עליו אלכסנדר את מהלכי הפתיחה. מאפיין את הקרב המקדוני הפעלת מערך אלכסוני וצורת איום ובחינת נקודות חלשות של האויב (דגם בקרב איסוס). בהביסו את הכוח שמסביב למלך הפרסי, תופס אלכסנדר עמדה מרכזית במערך הפרסי, ממנו ניתן לתקוף את האגפים בזה אחר זה תוך אבטחת עורפו. נוצר בקרב מצב ששני הצדדים ניצלו פרצות במערך האויב כדי להבקיע דרכן, אלא שהמקדונים ניצלו אותן בצורה מושכלת יותר כי בזכות קריאת קרב נכונה יותר. הפעם אלכסנדר רדף את דריוש עד חורמה ממנה לא תתאושש עוד ממלכת פרס ולא תצליח לגייס עוד צבא נוסף.

ביבליוגרפיה

1. יוון הקלאסית-ס.מ. באורה ועורכי ספריית טיים לייף דפים 144-156-165
2. בימי יוון ורומא –ברוריה בן דרור דפים 46-83
3. קרבות מופת –כתריאל בן אריה-הוצאת לביא דפים 37-48

חומרי עזר-קרב גאוגאמלה

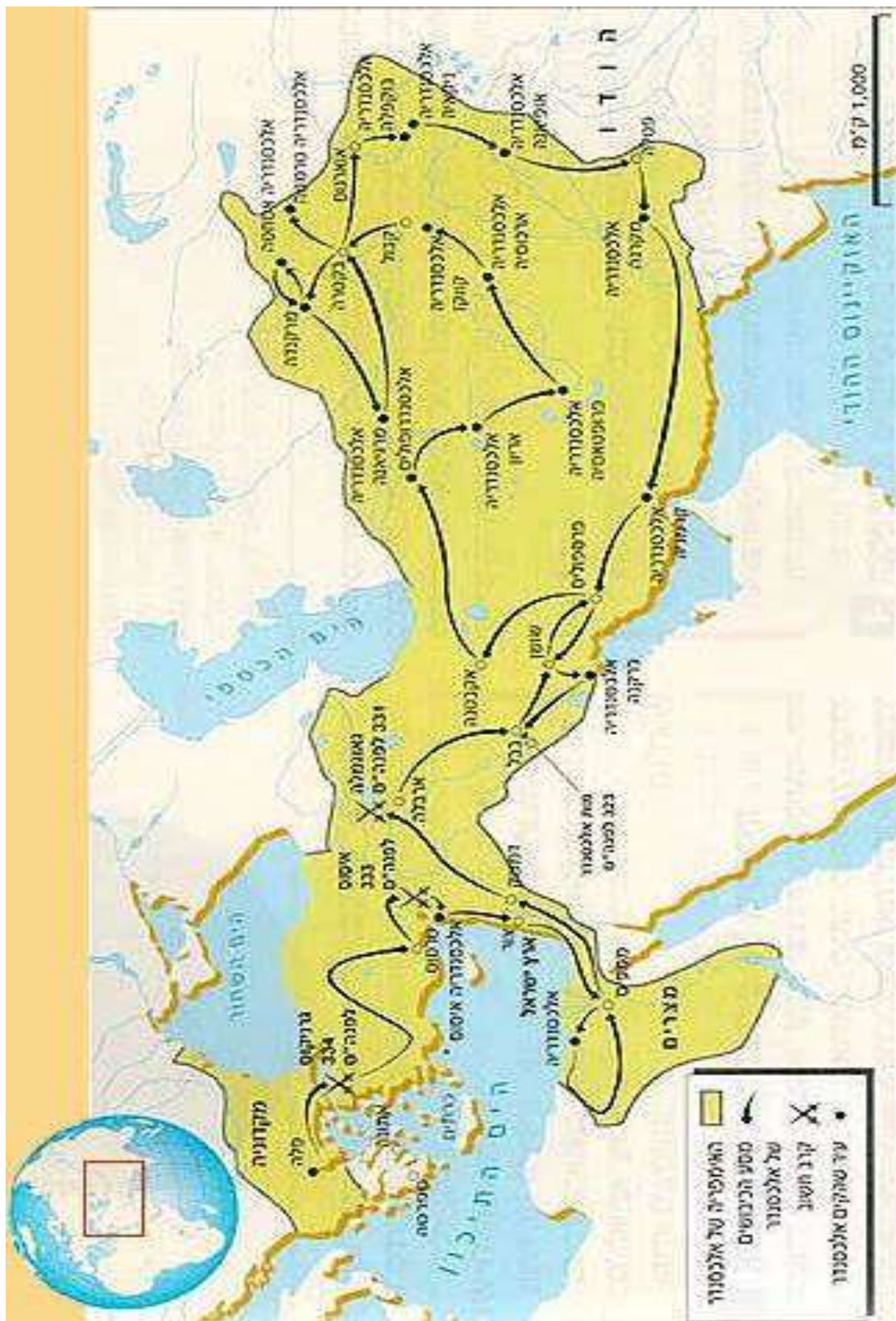
לוחם היפוליט

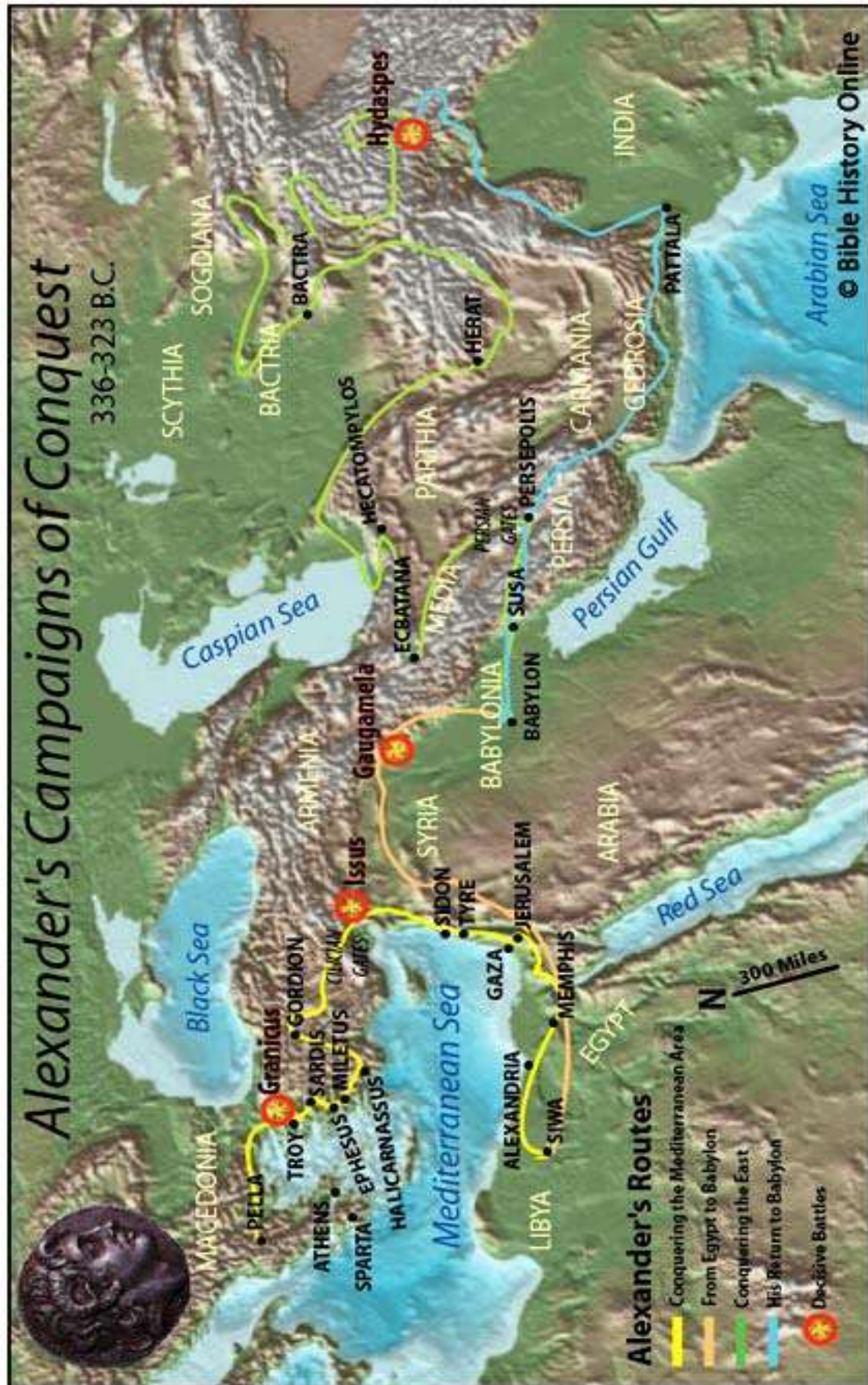
פלאנקס

אימפריה של אלכסנדר מוקדון

מסלול כיבושיו של אלכסנדר מוקדון

אלכסנדר מוקדון והסוס בוקפלוס (פסיפס בפומפי אלכסנדר
במלחמתו נגד דריווש מלך פרס)

ניתוח יצירת אומנות

ציור אונס של פרספונה. 340. Nikomachos. לפנה"ס.

הציור היווני החשוב ביותר ששרד מן המאה הרביעית לפנה"ס הינו חטיפת פרספונה על ידי האדס. הציור נמצא על קיר במבנה הכולל את קברו של פיליפוס השני מלך מוקדון אשר מת בשנת 356 לפנה"ס. הציור הוא פרסקה מתוך כמה ציורים מהמאה ה-4 לפנה"ס הנמצאים בקבר של פיליפוס השני ממקדוניה.

התייחסות לתקופה

בשנת 1996 הוכרז אתר ורגינה (בעבר אגאי) על ידי אונסק"ו כאתר מורשת עולם. בתיאור הקצר באתר של אונסק"ו כתוב: "אגאי הייתה הבירה העתיקה הראשונה של ממלכת מוקדון. ממצאים התגלו כבר במאה ה-19, כשהחשובים ביותר הם הארמון עצום הממדים, המעוטר במוזאיקות ובתמשיחי קיר, ואזור הקבורה עם 300 תילי קבורה, אחדים מתוארכים למאה ה-11 לפסה"נ. אחד הקברים המלכותיים זוהה כקברו של פיליפוס השני, שכבש את יוון וסלל את הדרך לבנו אלכסנדר להרחיב את העולם ההלניסטי".

פיליפ השני ממקדוניה (336-382 לפסה"נ), איחד את יוון, חיבר את החוקה הפדרלית הראשונה שלה, ייסד את המדינה הטריטוריאלית הראשונה באירופה, שיש לה מבנה ניהולי ריכוזי. הוא הקים את הצבא הלאומי הראשון, והיה גאון אסטרטגי וטקטי. פיליפ השני הכשיר את הקרקע, כינס את המשאבים, הגה את החזון האסטרטגי, והשיק את הצבא המודרני הראשון. בפועל אפשר את הניצחונות המאוחרים יותר של בנו אלכסנדר. הוא נרצח מאוחר יותר בשנת 336 לפנה"ס. פיליפוס השני היה גבר נאה, הוא היה ידוע כאוהב נשים, והיה נשוי לפחות לשבע מהן. כמנהיגים וכגברים הלניים מיוחסים, היו לו גם מאהבים גברים. בקברו שהתגלה באתר ורגינה נקברה לידו אשתו האחרונה, שכמנהג הזמן, המקום והתכנים, כנראה נרצחה. שרידיו של פיליפוס נמצאו בארון מזהב טהור, שמשקלו 11 ק"ג והמכסה שלו מעוטר בשמש ורגינה, בעלת 16 קרניים. סופו של המנהיג הגדול לא היה בקרב הרואי. הוא נרצח על ידי אחד ממאהביו בשל קנאה במאהב אחר, בזמן טקס חתונת בתו קליאופטרה. בעת המשתה הגדול שלאחר נישואיה למלך אלכסנדר מאפירוס, התפרץ לאולם שומר ראשו, שהיה מאהבו, ורצח אותו בדקירות פגיון בחזה. לא ברור אם רק אהבה נכזבת שיחקה כאן תפקיד. חוקרים מניחים שאולי מפיאס, אשתו הרביעית, אמו של אלכסנדר הגדול ואמה של הכלה הטרייה, הרגו גם את אשתו אורידיקה ואת ילדיה כדי לפנות את הדרך לאלכסנדר. רצח

פיליפוס השני זכה לאין סוף השערות, בדיקות, מסקנות וויכוחים אקדמיים. חוקרים מודרניים, שנכנסו לקבר עם פתיחתו, טוענים שלא ניתן להגיע למסקנה חד-משמעית.

אתר הקבר התגלה בשנת 1977. בין כל תילי הקברים באזור עמד תל אחד בגובה 13 מ' ובקוטר של 110 מ' (לעומת תילים אחרים בקוטר ממוצע של 20 מ'). הקבר ממוקם בעיר העתיקה של Aigai, הידועה כיום בשם המודרני Vergina. היא נמצאת במחוז המשנה Imathia של מחוז מקדוניה כ- 75 ק"מ מסלוניקי. ב Aigai שראשיתה במאה ה-4 לפנה"ס נמצא בית הקברות העתיק הראשון של מלכים מקדוניים.

כבירת הממלכה המקדונית והאתר של חצר המלוכה, Aigai הייתה גם המרכז העירוני החשוב עוד מהתקופה הארכאית. חללי הפנים עוטרו בציורים ותבליטים יוונים קלאסיים, הקירות היו מכוסים בפרסקות: האונס של פרספונה על הקיר הצפוני; דמטר על הקיר המזרחי; ושלוש דמויות על הקיר הדרומי. מתחת לציורי הקיר המטויח היה מסגור כחול של גריפונים.

גריפון הוא חיה מיתולוגית בעלת גוף אריה, ראש עיט, אוזני סוס ורגליים קדמיות כשל נשר.

פרסקו הוא ציור שצויר בצבעי מים על טיח רטוב שעל קירות או תקרות. הפרסקו היה צריך להיעשות במהירות, כי אז הוא מתייבש כמו גבס והצבע נשאר יציב על פני השטח.

המשמעותי ביותר מבין ציורים אלה הוא האונס של פרספונה (המוצג לעיל), המיוחס בד"כ לצייר היווני המפורסם Nikomachos. ניתן לתארך את היצירה ל-366 לפנה"ס, וזה נתמך על ידי כלי החרס שנמצאו מסביב.

תיאור היצירה

בציור נראה האדס אל השאול, חוטף את פרספונה בת דמטר – אלת התבואה והפריון. האדס שולט במרכבתו ביד אחת ובידו השנייה תופש את השד של פרספונה. היא מנסה להימלט, בעוד שחברתה מוצגת מבוהלת ומסתכלת עליהם. ניתן לראות כאן שני רגשות תוססים של אימה וכאב. Nikomachos נחשב בתקופתו כצייר בעל כישרון מיוחד לציור גופים נכונים מבחינה אנטומית, תוך שימת דגש על רגשות, באמצעות תווי פנים ותנועת גוף – סגנון אשר ישוב ויופיע בפסלים ויצירות אומנות אחרות מאוחר יותר. הדימוי העז, מלא בחינניות ובנטורליזם של האומנות בת זמנו. הציור של חטיפת פרספונה על ידי האדס מתאר את ההסבר המיתולוגי של היוונים לחילופי העונות.

Nikomachos משתמש רק בארבעה צבעים לציור: אדום, חום, צהוב וסגול. אבל הוא השיג את ההצלחה הנכונה המאפשרת למסור פרטים. הצבעים היו צריכים להיות מוכנים מבעוד מועד כי מריחת שכבות צבע על טיח רטוב צריכה להיעשות באותו יום.

ציור קיר (פרסקו) של חטיפת פרספונה על ידי האדס.

מיוחס לצייר היווני ניקומכוס .

מהמאה ה 4 לפנה"ס.

נמצא בקבר פיליפוס השני בוורגינה יוון.

פרספונה : הבת של אלת התבואה והפיריון דמטר, מבוהלת מהחטיפה ומנסה להימלט.

האדס : אל השאול עם המרכבה חוטף את פרספונה בזמן שטיילה עם החברות שלה.

החברות של פרספונה : מבוהלות

התייחסות למרכיבים החזותיים בעזרתם מבטאים את הרעיונות

ביצירה הספציפית, Nikomachos צייר ציור דו מימדי בו רואים כפלי בד ואלמנטים אחרים נוספים בצורה תלת מימדית, משימה שנחשבה קשה להשגה בתקופתו. הוא השתמש במשיחות מכחול קצרות לבצע הצללה על זרועו של האדם ופלא הגוף העליון של פרספונה ובשאר המתאר של הפרסקו. הטכניקה המשמשת לתיחום קווי מתאר ובהמשך שימוש בצבעים עמומים ייחודיים, חורגת מן הטכניקה סקו של ציורי קיר מקדוניים מאוחר יותר. גישה זו נדירה משום שקווי המתאר של הציור המקדים עדיין נראים על היצירה - הסצנה. ציורי הפרסקו חשובים מאד בתולדות האמנות כי בעזרתם ניתן להבין את השתלשלות האירועים ההיסטוריים. הציורים שנמצאו בקברים המקדוניים הם דוגמא לכך.

הדמויות המתוארות בציור והסיטואציה בה הן נמצאות

אחד הגרסאות של האגדה מספרת שהאדם, אל השאול שמסמל גם את אל היבול המבורך, הגורם לזרע הנזרע באדמה לנבוט ולגדול, ולשאוב את השפע המגיע מבטן האדמה חוטף את פרספונה ונושא אותה אל העולם התחתון - השאול. לפי גרסה זאת האל האדם כמעט לא יצא מגבולות ממלכתו, אך באחד מהיציאות הנדירות אל פני האדמה הבחין בנערה יפיפייה קוטפת נרקיסים בשדה יחד עם חברותיה. הייתה זו פרספונה. פרספונה היא בתה של דמטר - אלת הפרי, התבואה והדגן, פרי אהבתה מזאוס עצמו. האדם חשק בה וביקש את ידה מאביה - אחיו זאוס. זאוס ידע כי אמה לא תסכים לעולם שביתה תשהה בשאול ולכן יעץ להאדם לחטוף אותה, כמנהג התקופה, ולקחת אותה עמו אל ממלכתו. האדם יצא בדהרה במרכבתו הרתומה לארבעה סוסים שחורים, עבר ביעף ליד פרספונה עם חברותיה וחטף אותה. ככה היא נעלמה מעל פני האדמה.

דמטר אמה לא ידעה את נפשה מרוב דאגה לבתה שנעלמה לפתע. היא נדדה בדרכים, שאלה בני אדם אם ראו את בתה והשקיעה את כל כולה בחיפושים אחריה.

מסופר שבתקופת החיפושים האלה לא תפקדה והארץ לא נתנה את יבולה. הבצורת הייתה קשה ובני האדם זעקו אל זאוס בתחינה כי יחזיר לאלת הדגן את בתה כדי שתחזור ותעניק להם את ברכת האדמה. זאוס נעתר לשוועת בני האדם וציווה על אחיו האדם להחזיר את פרספונה לאימה דמטר. האדם נאלץ למלא אחר הפקודה של זאוס ושלח את פרספונה לדרכה, לא לפני שהפציר בה כי תטעם משהו לפני לכתה. הוא הגיש לה רימון והיא טעמה ממנו 4 גרגרים המסמלים את 4 החודשים שבהם היא מחויבת לחזור אליו לשאול כמי שבא מהשאול חייב לחזור לשאול. לפי אחת האגדות, פרספונה נמצאת אל פני האדמה עם אימא שלה 8 חודשים בשנה ואז האדמה מניבה את תנובתה ולאחר מכן במשך 4 חודשי החורף פרספונה

חוזרת ושווה בשאול, בתקופה זאת האדמה אינה ראויה לזריעה וגם לא מספקת את תנובת הארץ.

זהו המקור על פי המיתולוגיה היוונית למחזור הזריעה בטבע. בחורף האדמה אינה מניבה את פרייה ובשאר תקופות השנה מעניקה האדמה את תנובתה.

הסיפור של פרספונה והאדס קיבל במהלך השנים התייחסויות רבות כולל זאת שלפנינו של הפסיכולוג יונג בן המאה ה-20. הוא מתייחס לקיום דיאלוג עם דמויות שעולות בדמיון המיתופואטי, שהן תכני הלא-מודע הקולקטיבי, למען אינטגרציה שלהן למודעות, וכך לשלב את הדמיון המיתופואטי עם רוח הזמן. יש לציין עוד פירוש פסיכולוגי שהוא המיתוס הנשי. פרספונה מבלה חלק מהשנה עם אמה – באביב ובקיץ, ואילו בחורף היא עם בעלה בשאול. ואז דמטר שבה להעניק את מתנותיה והארץ מיד הוריקה. השדות לבלבו והעצים נתנו פרי. דרך זו של פשרה אינטגרטיבית מאפשרת לחיות את החיים על פני האדמה, שמסמלים את החיים המודעים, בהשלמה עם החיים מתחת לאדמה, שהם החיים הלא-מודעים, שכוללים גם את היצרים הטבעיים ובמיוחד את היצר המיני במפגש של פרספונה עם בעלה הדס. חיים אלה בשאול הלא-מודע הם גם המאפשרים להעלות מהמעמקים את הפריזון המתחדש על פני האדמה.

ביבליוגרפיה על יצירת האומנות – ציור חטיפת פרספונה

1. סיפורו של הציור - ונדי בקט דפים 18-19
2. סודות אלי האולימפוס – אפי זיו פרק 4 האדס, דפים 54-119, פרק 13 דמטר, דפים 253-258
3. C. G. Jung & Carl Kerenyi, Essays on a science of Mythology:
4. The Myth of the.....philipapers. org.il

חומר עזר להדרכה על יצירת האומנות

האדס

חברתה המבוהלת של פרספונה

תמונות של חטיפת פרספונה מתוך
קבר ורגיניה ביוון 340 לפנה"ס

יהודי יוון – סלוניקי

יהדות יוון התרכזה ברובה בעיר סלוניקי והיא נחשבת לאחת הקהילות היהודיות העתיקות בעולם. העדויות הראשונות המעידות על קיום קהילה יהודית ביוון הן מהתקופה ההלניסטית (323-3 לפנה"ס) ולפיהן חיו יהודים בסלוניקי, לאריסה, ביזנטיון ועוד...

קהילת סלוניקי הוקמה בשנת 140 לפנה"ס ובתנך יש עדויות על יישוב יהודי ביוון (יואל ד'ו ; ישעיהו סו"ט – ושילחתי מהם פליטים אל הגויים....יוון האיים הרחוקים אשר לא שמעו את שמעי...)

בזמן השלטון העות'מני 1453-1832 ליהודים היה חופש פולחן בשל סובלנות השליטים התורכיים. לאחר גרוש ספרד ופורטוגל (1492) הקהילה גדלה קיבלה את מנהגי יהדות ספרד ושפת הלדינו. הקהילה הייתה בקשר עם פוסקי הלכה תורכים ואחרי פרעות ת"ח ו-ת"ט בפולין (1648 בוגדן חמליניצקי), התווספו לסלוניקי מהגרים יהודיים מקהילת פולין.

הקהילה שהוקמה בסלוניקי הייתה הגדולה והמשגשגת ביותר ביוון. לקהילה היו בתי מלאכה גדולים שהעסיקו חלק מכובד מבני הקהילה. בשיא פריחתה במחצית השנייה של המאה ה-19 היהודים היוו מחצית מתושבי העיר.

אירוע משמעותי – השריפה הגדולה

בשבת, 5 באוגוסט 1917, פרצה בשעות הצהריים שריפה בסלוניקי. היא החלה, ככל הנראה, באזור רחוב וניזלו של היום, אחד הגבולות של שוק מודיאנו. בחלוף השעות, עם בואה של הרוח הצפונית וִרְדָּרִיס, התפשטה האש במהירות לכיוון החוף, ובתוך שעות השתלטה על מרכז העיר. גגות, השריפה נמשכה שלושה ימים והשמידה אלפי מבנים, ובהם בתי מגורים, מבני ציבור, ספריות, בתי מלון ובתי עסק. 73 אלף איש איבדו את בתיהם (מתוכם כחמישים אלף יהודים). 32 בתי כנסת, כל בתי המדרש וכמעט כל בתי הספר היהודיים עלו באש.

קירות ומרפסות קרסו, וחוטי החשמל של הרכבות החשמליות נקרעו ויצרו מוקדי אש נוספים. השריפה חייבה תכנית שיקום ותכנון מחדש של מרכז העיר. אלה נמשכו כחמש שנים. רחובות המרכז תוכננו כשתי וערב - שלושה צירי אורך עיקריים וסמטאות שאתרים היסטוריים זורחים בתוכם כפנינים, בצד חנויות, דוכני רוכלים ושווקים צבעוניים חבויים. בלב העיר שוכנו שני שווקים (אחד הוקם מן היסוד ואחד שוקם), מרוחקים זה מזה רקמת רק מרחק חציית כביש סואן, שיוצרים חיים מלבבת, צבעונית וקולנית להפליא מצפון לשדרת אריסטוטלוס - החוצה את המרכז - מכיכר בתי המשפט במזרח ועד הכיכר הגדולה סמוך לחוף הים.

עד מלחמת העולם השנייה

השריפה הגדולה כילתה את הרובע היהודי ומאז חלה שקיעה במצבם של היהודים בעיר. בזמן מלחמת העולם הראשונה רבים מהיהודים עזבו את העיר הן בשל תוצאות השריפה של 1917 אשר הותירה יהודים רבים חסרי קורת גג, והן בשל הגירת פליטים יווניים רבים מאנטוליה בעקבות הכיבוש הטורקי. בקרב הפליטים הללו התפתחה תנועה אנטישמית פשיסטית, שחבריה פרעו ביהודים בשנות ה-30 הראשונות (פרעות קמפבל) ובנוסף נחתו גזרות על תושבי סלונקי היהודים, כגון איסור פתיחת עסקים בימי ראשון, הגבלה על לימודי בתי הספר היהודיים ועוד.

מלחמת העולם השנייה

הגרמנים נכנסו לסלונקי ב- 9 אפריל 1941.

יומיים לאחר כניסתם הם סגרו את כל העיתונים היהודיים, אך עד יולי 1942 לא הופעלו חוקים מיוחדים נגד היהודים.

ב- 11 ביולי 1942 נצטוו כל היהודים בגילאי 19-45 להתייצב בכיכר החירות בעיר. 9,000 יהודים עמדו בשמש הלוהטת והוכרחו לבצע תרגילי התעמלות ולרקוד לקול צחוקם של הגרמנים והקהל היווני. תוך כדי הריקודים הם ספגו מכות אכזריות, ורבים נזקקו לטיפול. לאחר אירוע זה הופיעו גזירות נוספות כמו עבודות כפייה.

בינואר 1943 זימן אייכמן את עוזרו דיטר ויסליצני לברלין והטיל עליו את המשימה של חיסול יהודי סלונקי. ויסליצני בחר בעמיתו אלויס ברונר כעוזרו הבכיר, וב-6 בפברואר 1943 הם הגיעו עם צוות מצומצם לסלונקי והשתכנו בשתי וילות מהודרות שהוחרמו מיהודים.

ב- 25 בפברואר 1943 פורסמו חוקי הגזע בסלונקי: על כל היהודים היה לענוד כוכב צהוב ובו המילה "יהודי"; היהודים חויבו לסמן את דירותיהם וחנויותיהם; נאסר עליהם להופיע ברחובות, בכיכרות הציבוריות, או באירועים פומביים לאחר שעות החשיכה, לנסוע בחשמלית, להיות חברים באיגודים מקצועיים ועוד.

הגרמנים רכזו את היהודים בשלושה גטאות צפופים. גטו אחד בשכונת הברון הירש היה צמוד לתחנת הרכבת ונועד לריכוז היהודים לקראת שילוחם. ויסליצני פעל עם צוותו במהירות וביעילות. הם ניהלו תוכנית הטעייה מחוכמת. רכוש היהודים הוחרם, ובמקומו קבלו המחאות בכסף פולני ונאמר להם שהם הולכים להתיישב ליד קרקוב. הגרמנים נעזרו בכוח משטרה יהודי שמנה 250 איש.

ב- 15 במרץ 1943 יצא המשלוח הראשון של 2,800 יהודים. בקרונות שיועדו ל-8 סוסים העמיסו מעל מאה איש. הימלר היה מקבל דו"ח על כל משלוח.

המשלוח ה-19 והאחרון יצא מסלונקי ב- 10 באוגוסט 1943 והגיע לאושוויץ ב- 18 לאוגוסט 1943. עדויות מספרות שיהודי יוון סבלו באושוויץ, יותר מהאחרים, מכיוון ששפתם הייתה שונה, תרבותם שונה ותנאי האקלים שונים. סה"כ הוגלו מסלונקי 46,061 יהודים, ואך מעטים מהם שרדו.

הקהילה הגדולה הושמדה כמעט לגמרי, ורוב הניצולים מהשואה עלו למדינת ישראל לאחר המלחמה בשנים 1945-1948. הקהילה כיום הינה קהילה קטנה ומזדקנת. עיריית סלונקי קבעה את יום ה- 27 בינואר כיום זיכרון לשואת יהודי הקהילה. בנוסף, בכיכר מרכזית בעיר הוצבה אנדרטה לזכר 50,000 הקרבנות.

העזרה הספרדית ליהודים

מאז גירוש ספרד (1492) השתכנו יהודים באגן הים התיכון, בין היתר בסלונקי, שם הם הוסיפו לדבר לאדינו. בסוף המאה ה-19 חשה ספרד בהתמוטטות האימפריה העות'ומנית, ורצתה לנצל את המצב כדי לפתח את מסחר החוץ שלה. לצורך כך אותרו קהילות דוברות ספרדית באזור. בנוסף לכך פרצה מלחמה בין ספרד למרוקו בשנת 1912. כדי ליצור קשרים עם האוכלוסייה המקומית עלה רעיון לתת חסינות ספרדית לכול האזרחים דוברי הלאדינו במרוקו, ובנוסף לכך לדוברי הלאדינו במקומות אחרים, כגון סלונקי. בדצמבר 1924 החליט הפרלמנט הספרדי להעניק אזרחות מלאה לכל בעלי החסינות הספרדית.

מעטים מיהודי סלונקי ניצלו זכות זו. ערב מלחמת העולם השנייה היו רשומים בקונסוליה הספרדית בסלונקי רק כ-560 יהודים בעלי אזרחות ספרדית.

היטלר רצה שפרנקו (הגנרליסימו הספרדי) יצטרף לצדו במלחמה, לכן הוא לא נגע לרעה ביהודים אלו, והם היו פטורים מכל הגזרות הנאציות. הם לא נדרשו לשאת טלאי צהוב ולעבור לאזור הגטו. כאשר התברר בהמשך המלחמה שפרנקו אינו מעוניין להצטרף להיטלר, אותרו כ-367 יהודים על פי רשימת הכתובות שהייתה בקונסוליה הספרדית ונשלחו לברגן-בלזן, לשמש כבני ערובה ואמצעי לחץ על פרנקו להצטרף למלחמה. קבוצה זו נשארה מה-30 ביולי 1943 עד ל-2 בפברואר 1944, אז הצליח פרנקו לשחררם ולהעביר אותם ארצה דרך מרוקו ומצרים. הם הגיעו לתל אביב ב-4 בדצמבר 1944.

144 היהודים הנותרים (שלא נתפסו במשלוח הראשון) הצליחו באביב 1943 לברוח ולהסתתר באתונה, בעזרת השתדלותו של הקונסול הכללי של ספרד סבסטיאן רומרו רדיגאלס בפני שלטון הכיבוש האיטלקי.

ב-2 באפריל 1944 הם נשלחו לברגן-בלזן והגיעו ב-14 באפריל. מעמדם היה שונה מיתר כלואי המחנה. הם היו פטורים מכל העבודות ונהלו את עצמם בצורה עצמאית על ידי ועד שהיה מקובל על הקבוצה. קבוצה זו שוחררה מעט לפני שיחרור המחנה כולו. הגרמנים ניסו להעביר קבוצה זו ברכבת, יחד עם קבוצות מיוחסות אחרות, למחנה טרזיינשטט לפני הגעת הבריטים, אך נתקלו בכוחות אמריקנים ששחררו אותם באזור מגדבורג.

בשואה נספו רוב יהודי יוון וכיום בקהילה היהודית כ-5,000 איש.

ועוד מספר נתונים על יוון

יוון עמדה מול הגרמנים יותר מכל אומה אחרת באירופה - 219 יום, לעומת:

נורבגיה 61

צרפת 43

פולין 30

בלגיה 18

הולנד 4 ; יוגוסלביה 3 ; דנמרק 0 ; צ'כוסלובקיה 0 ; לוקסמבורג 0

לעומת זאת מס' ההרוגים של יוון מהמלחמה ומרעב שאחרי המלחמה היה 750,000 שהיו כ- 10% מאוכלוסייתה באותם ימים ובמונחים של % זה היה הכי הרבה באירופה אפילו יותר מהאובדן של הרוסים.

מפורסמי סלוניקי : דוד פלורנטין על שמו השכונה בת"א היה עיתונאי יהודי בן סלוניקי ממייסדי התנועה הציונית שם. היה הנציג היהודי הראשון מיוון שהשתתף בקונגרס הציוני. ב-1933 עלה עם אשתו ושני ילדיו והשתקע בת"א. המשיך בפעילות ציונית גם בארץ וביוזמתו בערב כיפור 1937 הקימו 14 בחורים יוצאי סלוניקי בראשות חברו הרופא ד"ר משה קופינס יישוב חקלאי של יוצאי יוון בארץ שלימים נקרא צור משה.

ולסיום שתי יצירות מופת:

ויקטוריה היסלופ (האי של סופייה) – כתבה את חוטים מקשרים

הסיפור עוסק בעיר סלוניקי השנייה בגודלה ביוון. ב-1917 הייתה אוכלוסייתה מורכבת מנוצרים מוסלמים ויהודים במידה שווה פחות או יותר. כעבור 30 שנה נותרו בה רק נוצרים. חוטים מקשרים עוקב אחר מהלך חייהן של שתי דמויות בתקופה הסוערת ביותר בעיר כאשר רצף אסונות מעשה ידי אדם וטבע שינו אותה בלי הכר.

הסיפור אמנם דמיוני אך האירועים ההיסטוריים המתוארים בו התרחשו ויוון נושאת את הצלקות מאירועים אלה עד היום.

בבליוגרפיה:

1. ברוך עוזיאל ודוד בנבנשתי (עורכים), שאלוניקי: עיר ואם בישראל, המכון לחקר יהדות

שאלוניקי, 1967.

2. מארק מאזור, סלוניקי: עיר של רוחות, תרגמה: כרמית גיא, עם עובד, 2007.

3. יצחק שמואל עמנואל - "גדולי שלוניקי לדורותם" - תל אביב: דפוס א. סטרוד, תרצ"ו

1936

עזר הדרכה:

חכי לי סלוניקי

עוד גבול אחד, עוד נצח זמן
חכי לי, סלוניקי
רבה הדרך ליוון
חכי לי, סלוניקי

שוטט הלב, קפוא הדם
בשלג של גרמניה
כולם כולם אבדו לי שם
בלאגר בפולניה

חיוורי פנים, שרידי חיים
פליטי מסע המוות
בלויי טלאים הנה באים
לבכות ברחובותייך

החופש בא, אביב חדש
קרוב אני אלייך
כצל דהוי בגוף חלש
אבוא בשערך

ביבליוגרפיה:

1. אתר אפולו - דלפי
2. יוון הקלאסית-ס.מ. באורה ועורכי ספריית טיים לייף דפים 69-143,125
3. בימי יוון ורומא –ברוריה בן דרור, 20-21 אלים, דלפי דפים 17-27
4. המשרד הרשמי של האתר ביוון- Greece tourist ministry
5. אפי זיו, סודות אלי האולימפוס, אור יהודה: כנרת, זמורה, ביתן, 2013
עמודים 152-155.
6. אהרן שבתאי, המיתולוגיה היוונית, מפה, 2000
7. עדית המילטון, המיתולוגיה היוונית
8. יוון הקלאסית- ס.מ. באורה ועורכי ספריית טיים לייף דפים 144-156-165
9. פסיפסים עתיקים - מיכאל אבי-יונה
10. סיפורו של הציור - ונדי בקט דפים 18-19
11. C. G. Jung & Carl Kerényi, Essays on a science of Mythology:
12. The Myth of the.....philipapers. org
13. ברוך עוזיאל ודוד בנבנשתי (עורכים), שאלוניקי: עיר ואם בישראל, המכון לחקר יהדות שאלוניקי, 1967.
14. מארק מאזור, סלוניקי: עיר של רוחות, תרגמה: כרמית גיא, עם עובד, 2007.
15. יצחק שמואל עמנואל - "גדולי שלוניקי לדורותם" - תל אביב: דפוס א. סטרוד, תרצ"ו 1936.
16. מטאורה- אתר אודיסאוס
17. תלויים באוויר: הצוקים והמנזרים של מטאורה (360 מעלות), יעל שורץ, מנזרי מטאורה מתוך: מסע אחר, 149: 30-31, 2004.
18. יוון והאיים, ירון אמיתי, הוצאת כתר.
19. טיולים ביוון, שמואל גורן, הוצאת אור עם.
20. המזרים התלויים של מטאורה, חיים אברהם, עולם הצילום והוידאו, כרך 129
עמודים 60-63.

תכנון מסלול 13 ימים לצפון יוון

כרטיסי טיסה ליוון (ת"א -אתונה) וחזרה (אתונה – ת"א)

Account ▾

[Home](#) [Bundle Deals](#) [Hotels](#) [Cars](#) **[Flights](#)** [Cruises](#) [Things to Do](#) [Deals](#) [Rewards](#) [Mobile](#)

Review your trip

Sun, Sep 4

From
To

Ben Gurion (TLV)
Eleftherios Venizelos (ATH)

5:30am
TLV

→

7:30am
ATH

2h 0m, Nonstop

[Show flight and baggage fee details ▾](#)

Fri, Sep 16

From
To

Eleftherios Venizelos (ATH)
Ben Gurion (TLV)

11:50pm
ATH

→

1:50am
TLV

2h 0m, Nonstop
Arrives Sat, Sep 17

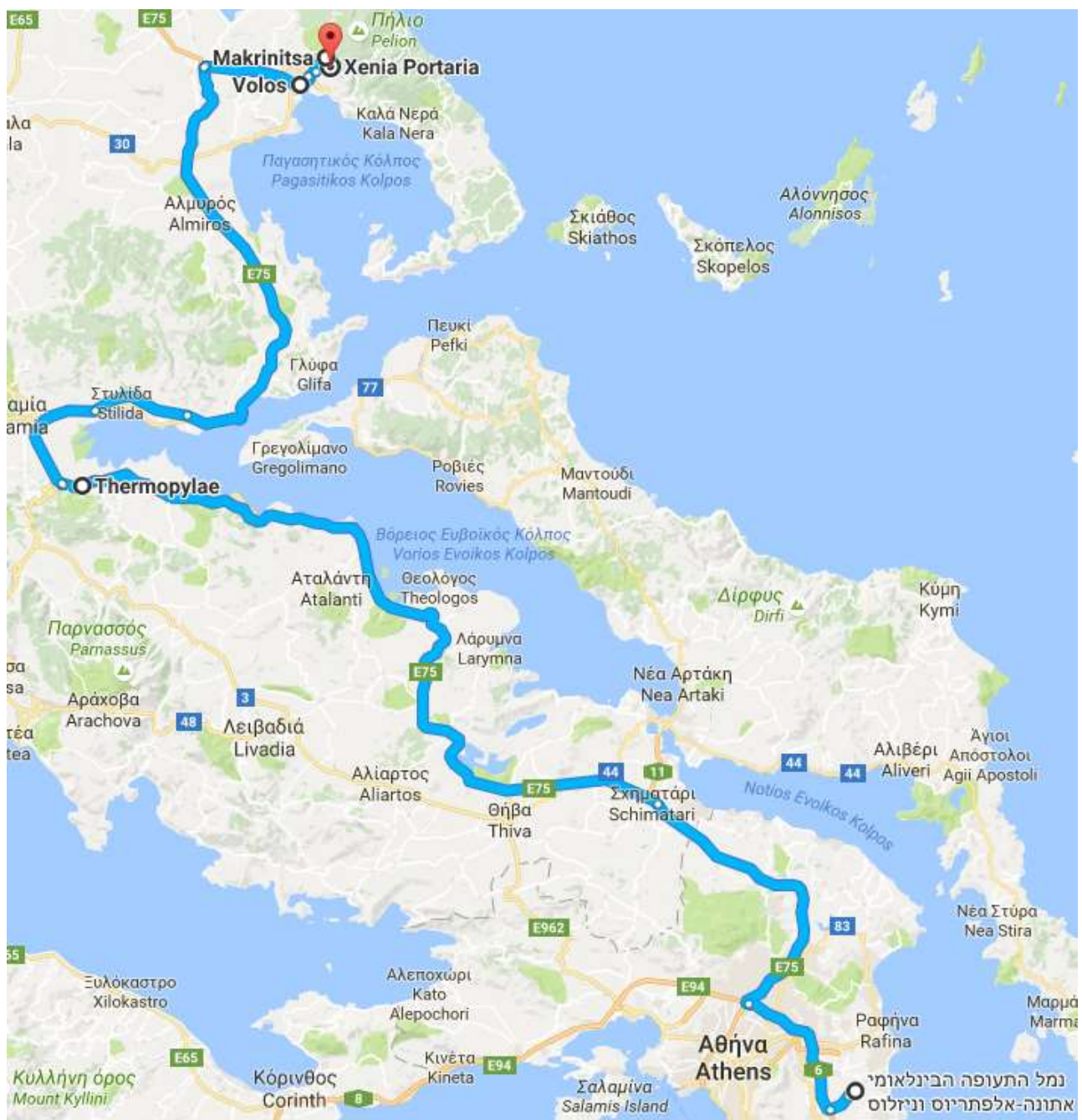
Best Value

[Show flight and baggage fee details ▾](#)

תכנון מסלול טיול יומי

מסלול	תאריך	תאריך עברי	יום 1 בטיול
נ.ת. אתונה - פורטריה	04.9.16	א' אלול ה'תשע"ו – יום ראשון	
השכמה		מפגש אישי עם כל אחד מהנוסעים בנתב"ג בנקודת מפגש קומה 3 ליד כניסה 32 בשעה 02:30. תזכורת עלייה למטוס משער A01 בשעה 04:50 לאחר עזיבת נמל התעופה נסיעה לכיוון חצי האי פיליון דרך תרמופילאי, וולוס, מקריניצה עד הגעה לפורטריה	
הוצאת מזוודות			
א. בוקר			
זיהוי מזוודות			
יציאה			
אוטובוס מס'	חברת:	נהג:	התחלה
שעה	פירוט המסלול		זמן / מרחק
05:30	המראה לאתונה		
07:30	נחיתה בנמל תעופה אתונה הליכה מרוכזת לביקורת דרכונים		
08:20	בדיקת נוכחות ליד מסוע לאחר שירותים (WC) ואיסוף כבודה		50 ד' מנחיתה
	הליכה מרוכזת לאוטובוס, מסירת מזוודות לנהג ועלייה		25 ד'
08:45	יציאה מהשדה ונסיעה לכיוון חצי האי פיליון על E75		110 ק"מ
10:25	עצירה להתרעננות ושירותים על הדרך E75 ליד אגם Yliki		35 ד'
11:00	המשך נסיעה על E75 עד Thermopyles		110 ק"מ
12:40	עצירה להסבר ליד פסל המלך לאונידיס ובהמשך א. צהריים		110 ד'
14:30	המשך נסיעה על E75 לכיוון Volos, 20 ק"מ אחרונים על E92		130 ק"מ
16:30	עצירה להתרעננות ב- Volos		40 ד'
17:10	נסיעה על דרך נוף לכפר Makrinitza כ- 25 דקות		12 ק"מ
17:35	טיול בכפר הציורי כ- 45 דקות ; קפה, גלידה		45 ד'
18:20	נסיעה של כ- 10 דקות לעיירה Portaria		5 ק"מ
18:30	הגעה למלון בעיירה פורטריה - Xenia Palace Portatia		
הערות:			סיום 370 ק"מ
מלון:		פעילות ערב:	
Xenia Palace Portatia Portaria Street, Anílion 370 11 Tel:+302428099980		אין – עייפים אחרי יום מתיש + ערב קודם ללא שינה עקב הטיסה חלוקת חדרים, א. ערב ופעילות חופשית	

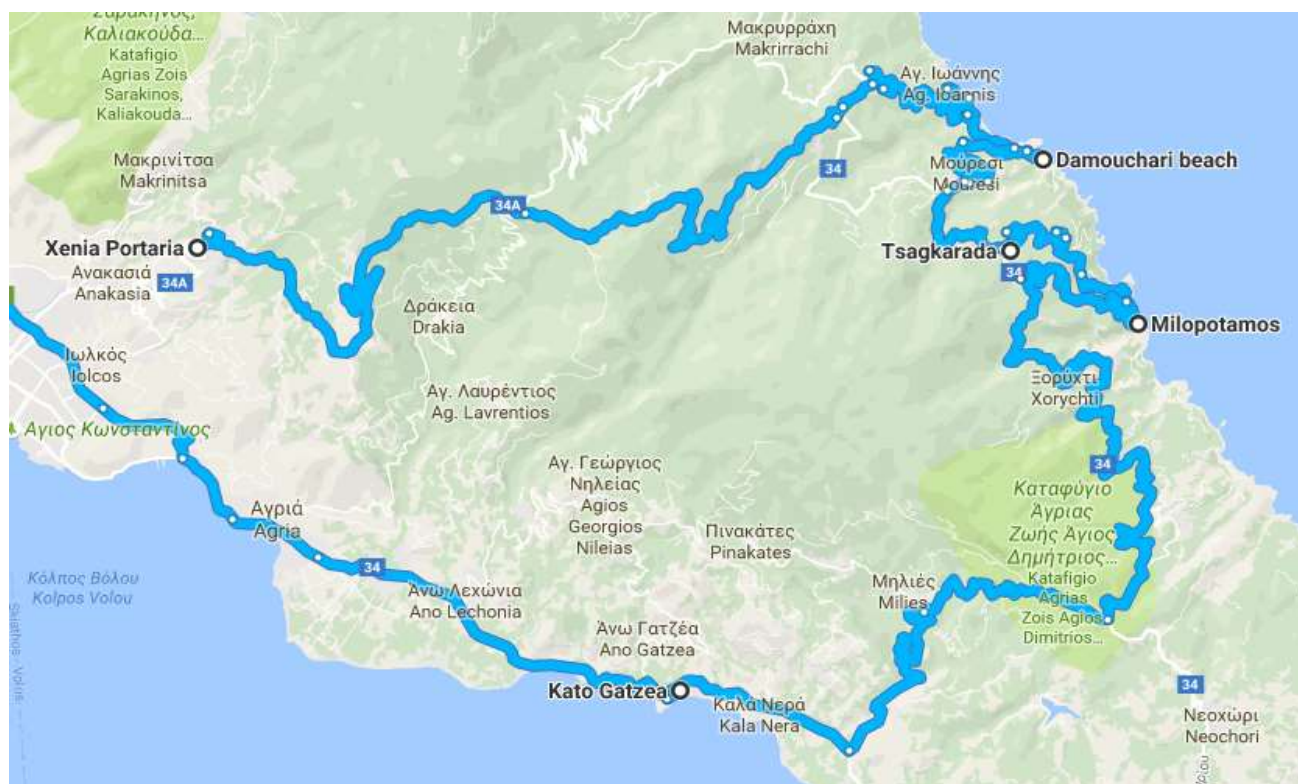
מסלול יום 1 מנמל תעופה אתונה דרך תרמופילס (פסל לאונידס) לפורטריה

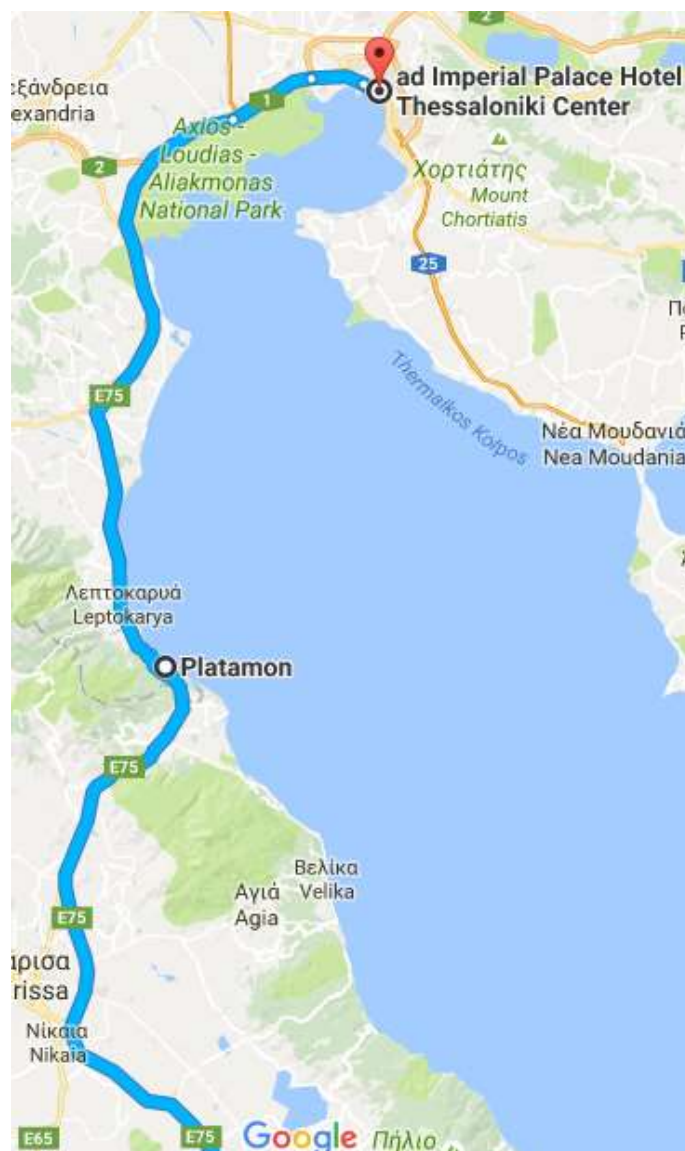
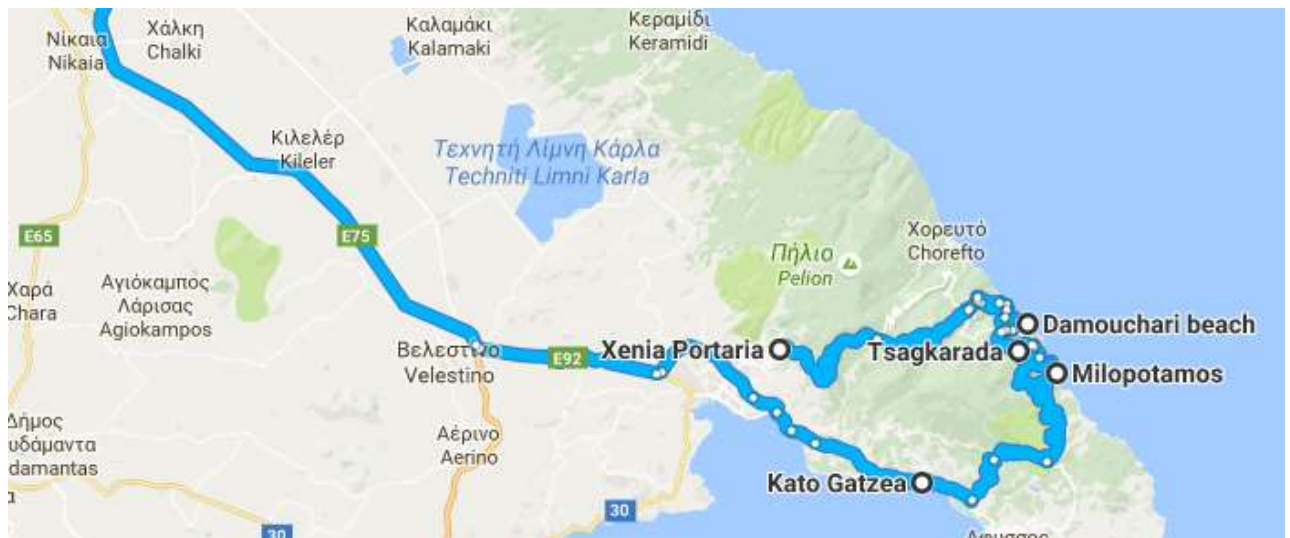
תכנון מסלול טיול יומי

מסלול פורטרייה דרך חצי האי פיליון לסלוניקי		תאריך 05.9.16	תאריך עברי ב' אלול ה'תשע"ו – יום שני	יום 2 בטיול
השכמה		06:30	חצי יום טיול בחצי האי פיליון (Pelion) ובהמשך נסיעה על הכביש המהיר לסלוניקי	
הוצאת מזוודות		עד 07:00		
א. בוקר		מ- 07:00		
זיהוי מזוודות		08:00		
יציאה		08:15		
אוטובוס מס'		חברת:	נהג:	התחלה
שעה	פירוט המסלול			זמן / מרחק
08:15	נסיעה על דרך נוף A34 לחוף Damouchari			35 ק"מ
09:05	הפסקה לתצפית וצילומים בחוף בו צילמו את "מאמה מיה"			25 ד'
09:30	נסיעה על דרך נוף 34 מפותלת לכפר Tsagkarada			10 ק"מ
09:50	הפסקה לסיור בכפר הציורי כולל קפה ושירותים			45 ד'
10:35	נסיעה בדרך נוף 34 לכפר Milopotamos			8 ק"מ
10:55	כשעה זמן חופשי לטיול בכפר ו/או אופציה לטבילה בחוף הים			65 ד'
12:00	נסיעה על דרך נוף החוצה את חצי האי פיליון ל- Kato Gatzea			50 ק"מ
13:10	הפסקה לא. צהריים + זמן חופשי ליד הים ב- Kato Gatzea			100 ד'
14:50	נסיעה לסלוניקי על 34←E92←E75 עצירה ב- Platamonas			124 ק"מ
16:50	הפסקה להתרעננות קפה ושירותים (WC)			40 ד'
17:30	נסיעה לסלוניקי – למלון Imperial Palace a.d. (4 כוכבים)			104 ק"מ
19:10	הגעה למלון במרכז סלוניקי Imperial Palace Hotel			
הערות:				סיום 330 ק"מ
מלון:		פעילות ערב: חלוקת חדרים, א. ערב ופעילות חופשית		
Thessaloniki Imperial Palace Adigonidon 13, Thessaloniki 546 30 Tel.: +30 231 050 8300				

מסלול יום 2 חלקי - בתוך חצי האי פיליון (Pelion) מ- Portaria עד Kato Gatzea

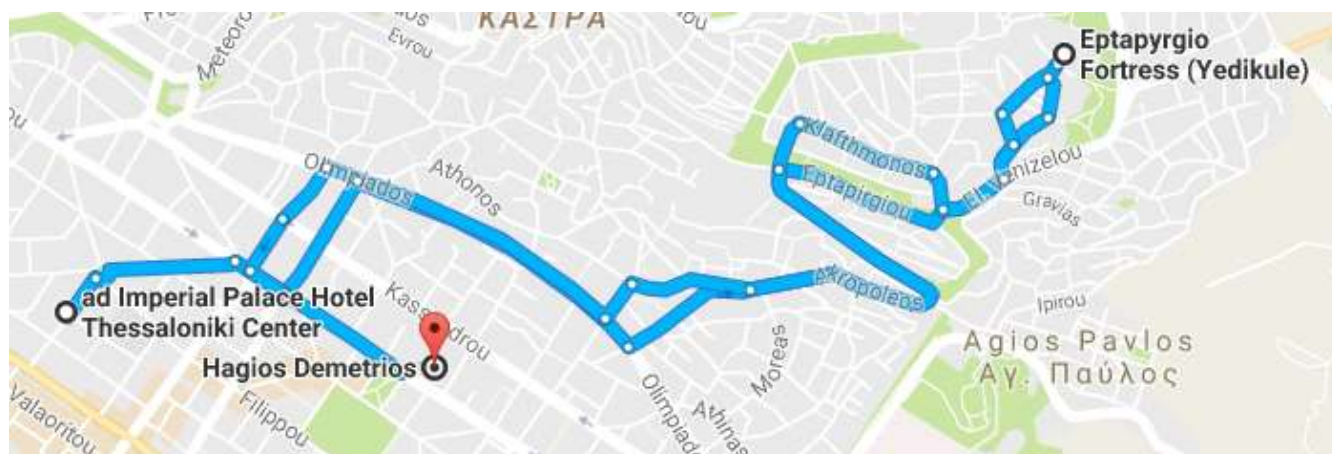
הדרך לסלוניקי לאחר עזיבת כפרי חצי האי פיליון

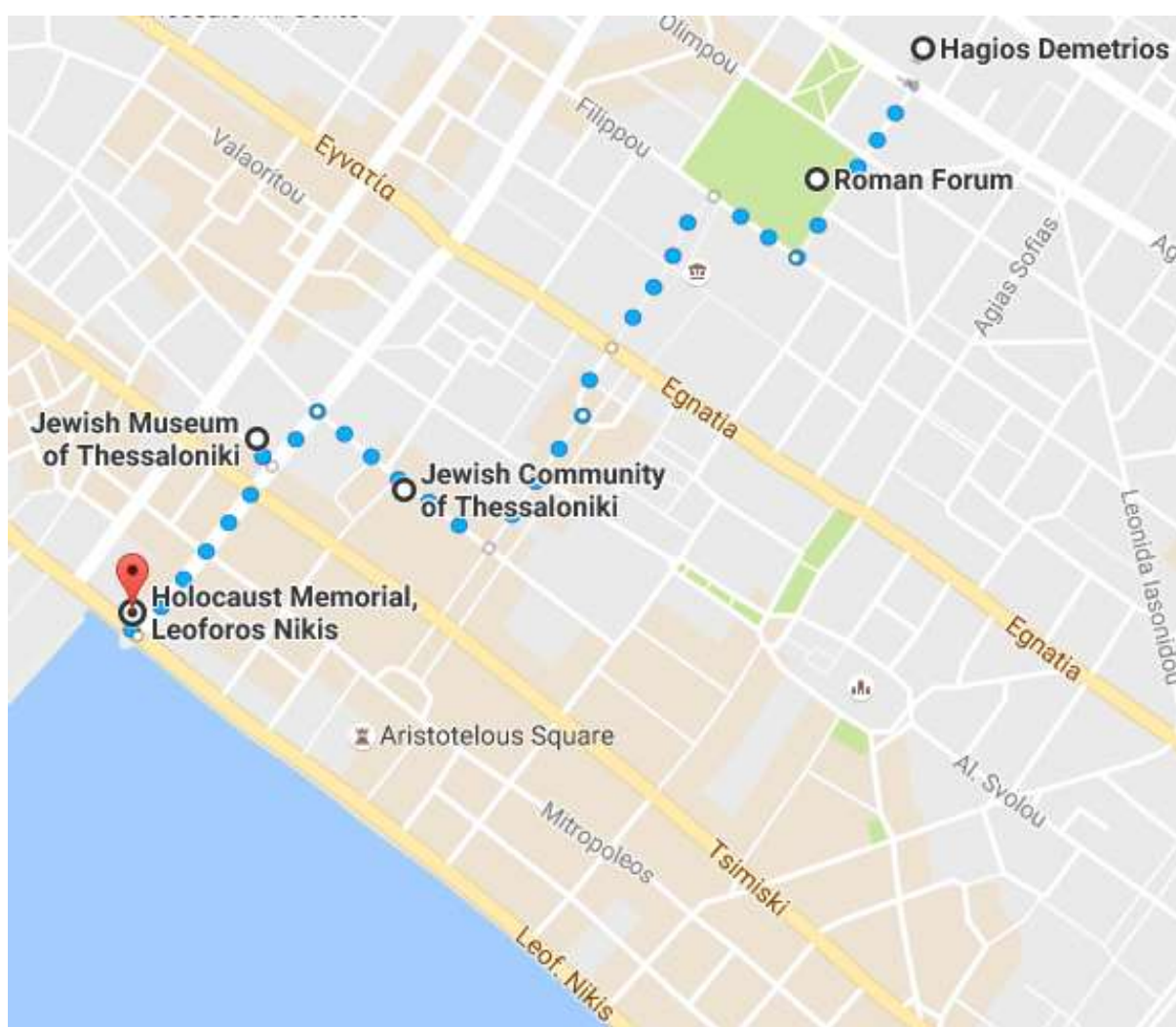
תכנון מסלול טיול יומי

מסלול		תאריך	תאריך עברי	יום 3 בטיול
סיור מודרך בסלוניקי		06.9.16	ג' אלול ה'תשע"ו – יום שלישי	
השכמה	06:30	סיור יום רגלי מודרך כ- 4.5 ק"מ באתרי סלוניקי. נבקר במצודת סלוניקי, בכנסיית אגיוס דימיטריוס, בפורום הרומי, בבית הכנסת ובמוזאון היהודי. נלך לאנדרטת השואה ומשם ניסע לביקור במגדל הלבן. נעשה צהריים בכיכר אריסטוטלוס ומשם נמשיך לקשת גלריוס, למקדש הרומי וחזרה למלון.		
הוצאת מזוודות				
א. בוקר	מ- 07:00			
זיהוי מזוודות				
יציאה	08:00			
אוטובוס מס'	חברת:	נהג:	התחלה	
שעה	פירוט המסלול			זמן / מרחק
08:00	נסיעה באוטובוס לביקור במצודה של סלוניקי Heptapyrgion			12 ד' 3 ק"מ
08:15	סיור מודרך במצודה של סלוניקי			45 ד'
09:05	הסעה באוטובוס לכנסיית הגיוס דימיטריוס			12 ד' 3 ק"מ
09:20	שחרור הנהג ותחילת סיור – ביקור בכנסיית Hagios Demetrios			20 ד'
09:40	הליכה לפורום הרומי (Roman Forum)			10 ד' 150 מ'
09:50	סיור מודרך בפורום הרומי			45 ד'
10:35	הליכה לבית הכנסת ולמרכז הקהילה היהודית של סלוניקי			40 ד' 750 מ'
11:15	ביקור בבית הכנסת ובמרכז הקהילה היהודית			20 ד'
11:35	הליכה למוזיאון היהודי של סלוניקי			10 ד' 220 מ'
11:45	סיור מודרך במוזאון היהודי			40 ד'
12:25	הליכה לאנדרטה לזכר שואת יהודי סלוניקי			15 ד' 280 מ'
12:40	סקירה קצרה על שואת יהודי סלוניקי ועל פסל ההנצחה			10 ד'
12:55	הסעה באוטובוס למגדל הלבן – White Tower of Thessaloniki			5 ד' 1 ק"מ
13:00	סיור מודרך ותצפית מהמגדל הלבן			40 ד'
13:45	הסעה באוטובוס לכיכר אריסטוטלוס – Aristotelous Square			5 ד' 1 ק"מ
13:50	הפסקה לארוחת צהריים + זמן חופשי להסתובב בכיכר			2:10 ש'
16:00	הליכה לקשת גלריוס (Arch of Galerius)			40 ד' 800 מ'
16:40	עצירה לקבלת הדרכה על קשת גלריוס			10 ד'
16:50	הליכה לרוטונטה – (Rotonta – The Roman Temple)			15 ד' 800 מ'
17:05	עצירה לקבלת הדרכה על המקדש הרומי			10 ד'
17:15	הסעה למלון עם עצירה ב- Modiano Market			3.7 ק"מ
17:25	עצירה להורדת נוסעים ב- Modiano Market			
17:35	הגעה למלון Imperial Palace Hotel			
הערות: ניתן להגיע למלון מ- Modiano Market בהליכה 800 מ' כ- 20 ד'				
מלון:		פעילות ערב:		
Thessaloniki Imperial Palace Adigonidon 13, Thessaloniki 546 30 Tel.: +30 231 050 8300		בשעה 20:00 – יציאה לערב פולקלור בטברנה מקומית כולל ארוחת ערב מחוץ למלון		

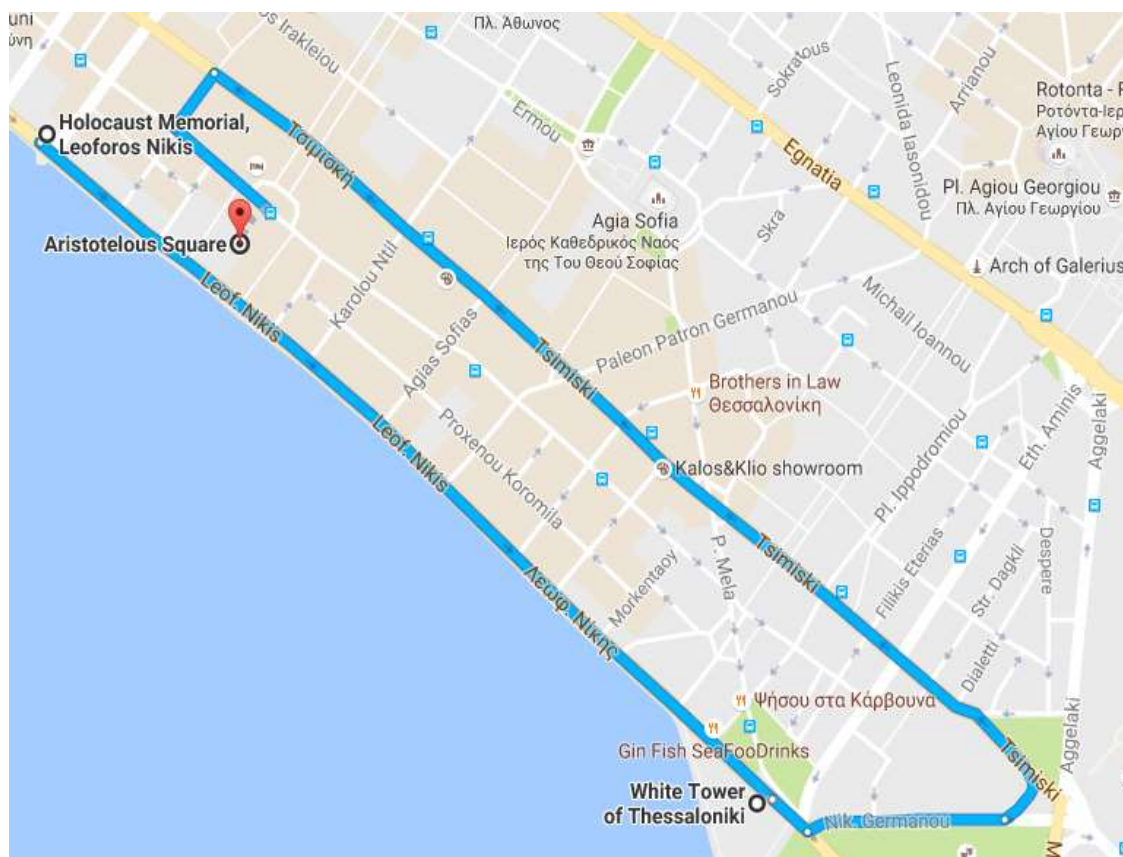
מסלול נסיעה מהמלון למצודת סלוניקי ומשם חזרה לכנסיית Hagios Demetrios

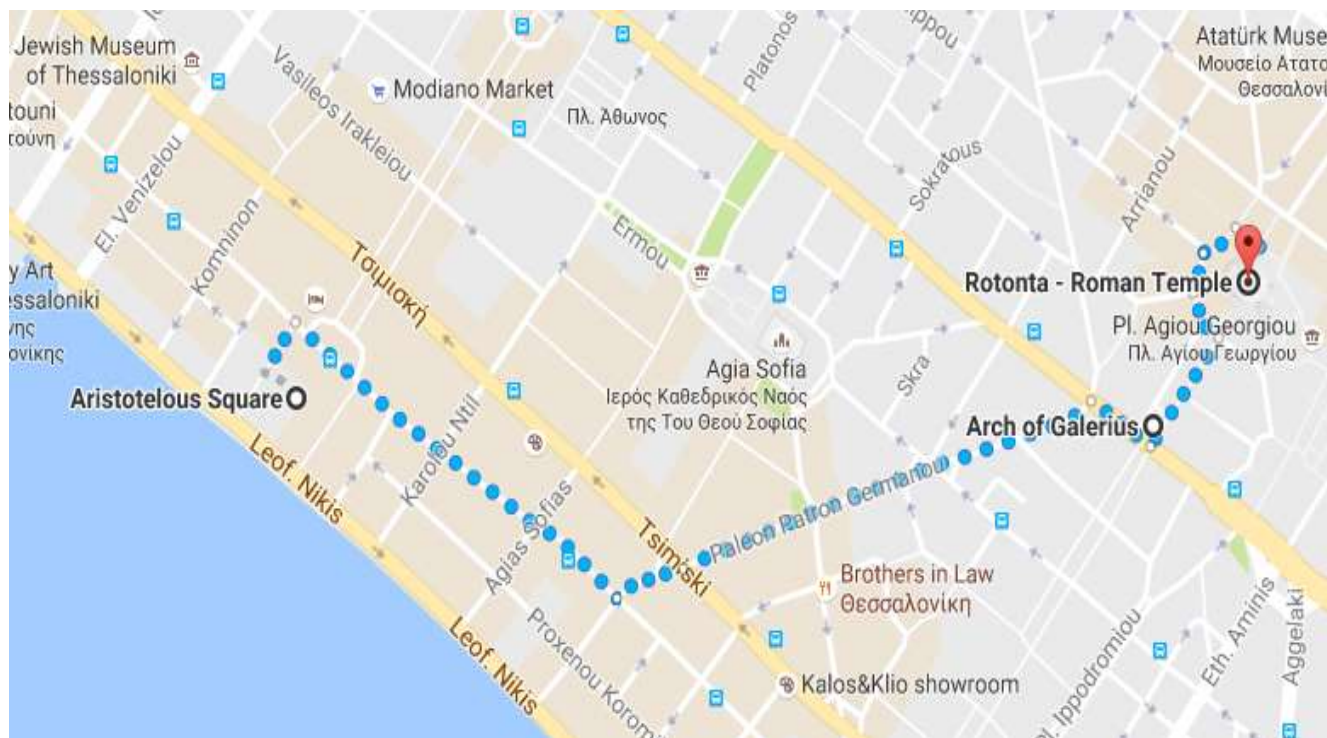
מסלול הליכה מכנסיית אגיוס דימיטריוס לאנדרטה לזכר שואת יהודי סלוניקי

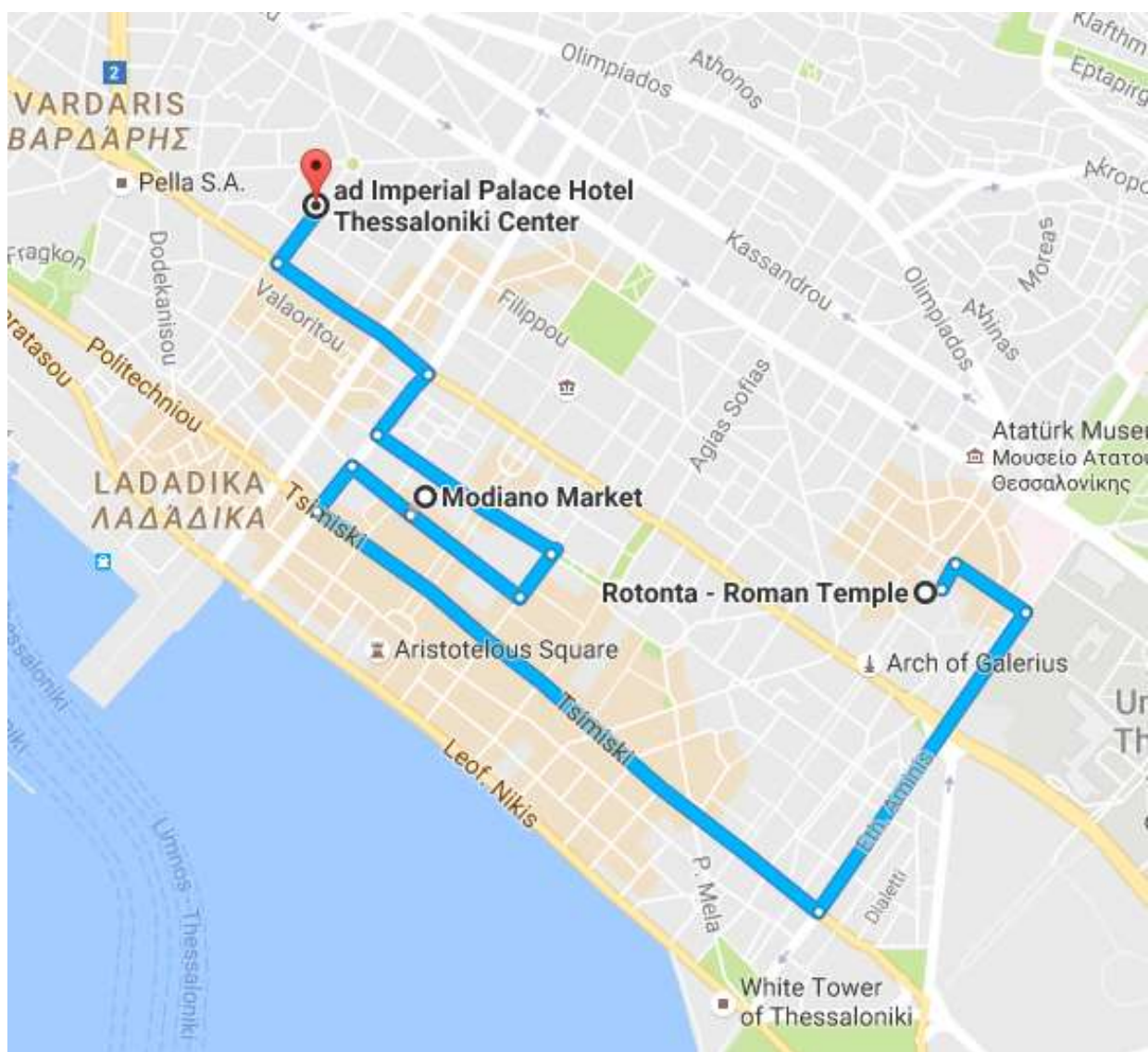
מסלול נסיעה מאנדרטת השואה למגדל הלבן וחזרה לכיכר אריסטוטלוס

מסלול הליכה מכיכר אריסטוטלוס לקשת גלריוס ומשם לרוטונדה

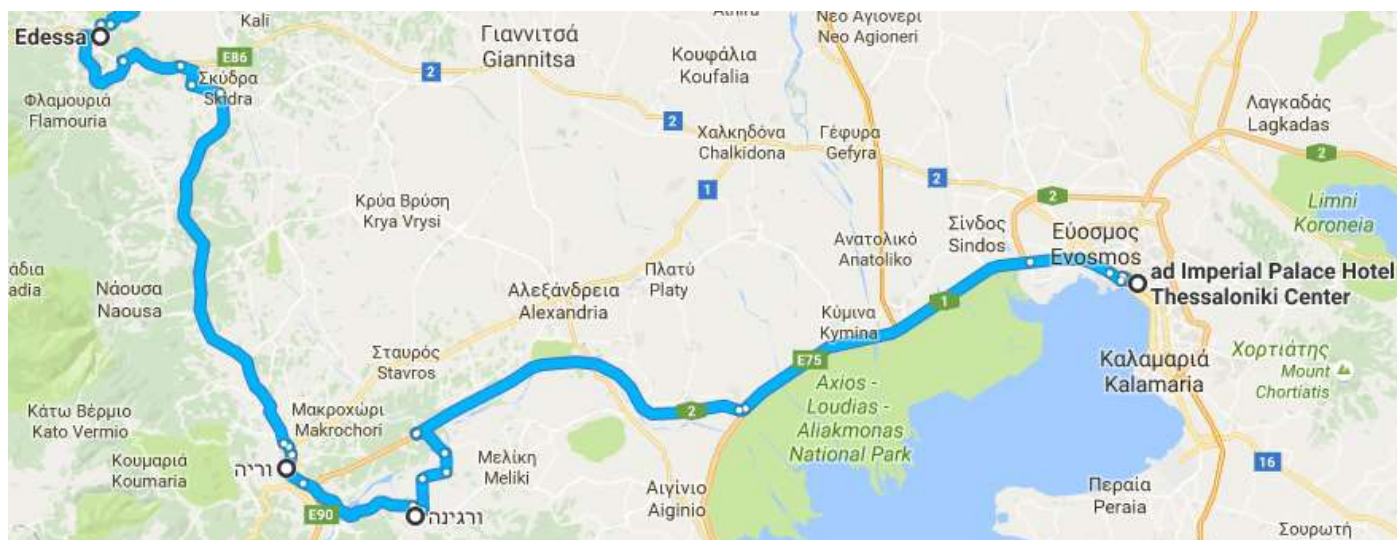
מסלול נסיעה מהמקדש הרומי Rotonta למלון עם עצירה במרכז הקניות מודיאנו

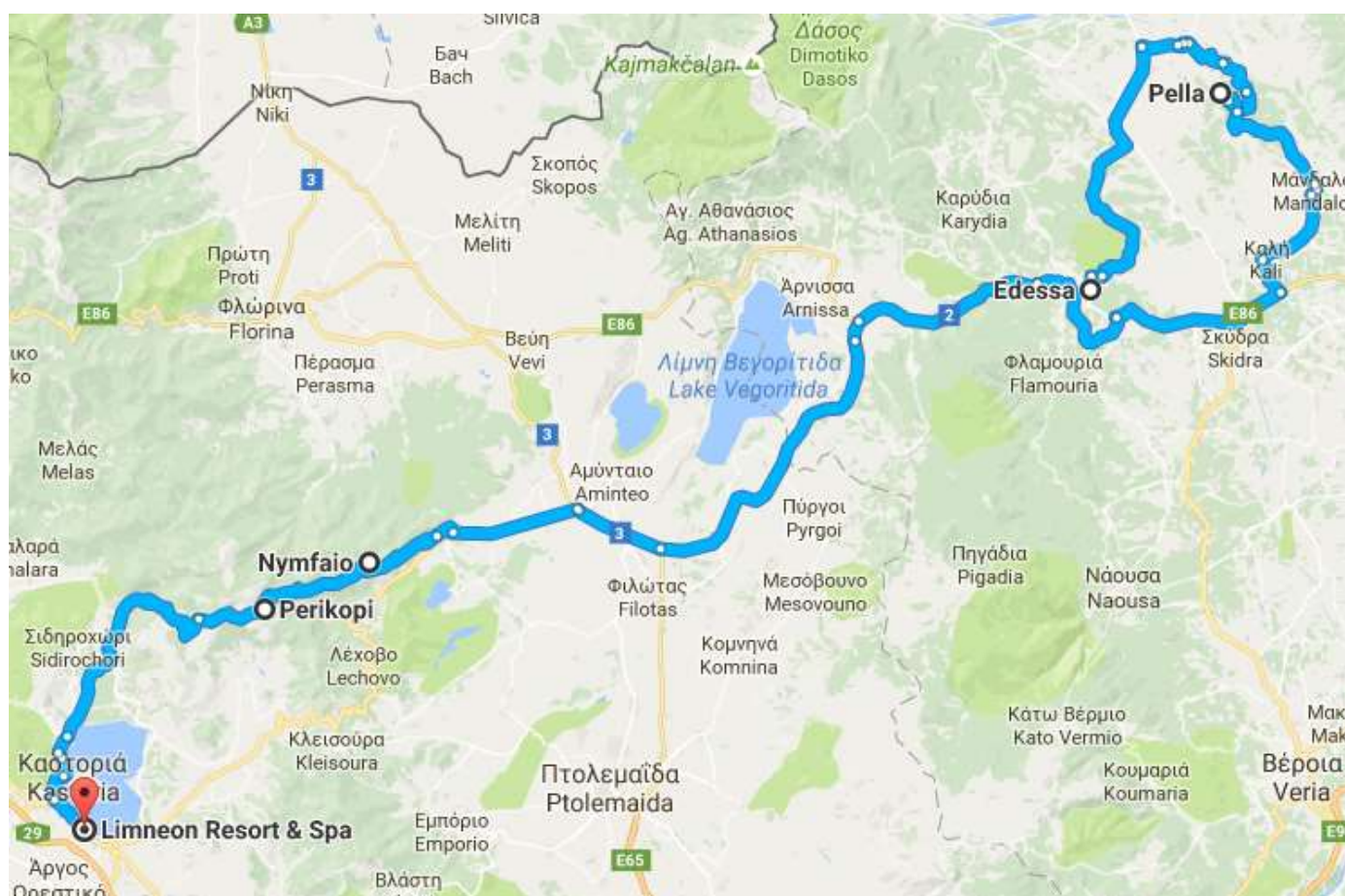
תכנון מסלול טיול יומי

מסלול חבל מקדוניה מסלוניקי לקסטוריה	תאריך 07.9.16	תאריך עברי ד' אלול ה'תשע"ו – יום רביעי	יום 4 בטיול
השכמה	06:30	יום סיור בצפון יוון (חבל מקדוניה היונית) הכולל יציאה מסלוניקי ונסיעה דרך ורגינה, ורייה, אדסה, פלה, נימפאיו עד לקסטוריה. לאורך היום נבקר באתרים ארכיאולוגיים, בנקודות הקשורות ליהודים ונבקר בעיירות וכפרים טיפוסיים לאזור	
הוצאת מזוודות	עד 07:00		
א. בוקר	מ- 07:00		
זיהוי מזוודות	08:00		
יציאה	08:15		
אוטובוס מס'	חברת:	נהג:	התחלה
שעה	פירוט המסלול		זמן / מרחק
08:15	נסיעה על דרך מהירה E90 ; A1 -ל Vergina (רובע של ורייה)		70 ק"מ
09:20	עצירה בורגינה, ביקור באתר ארכיאולוגי		50 ד'
10:10	נסיעה קצרה לעיר- Veria		12 ק"מ
10:30	סיור בעיר Veria עם דגש על הרובע היהודי		45 ד'
11:15	נסיעה לעיר מפלי המים Edessa		50 ק"מ
12:10	הפסקה לסיור מפלים וביקור ברובע הישן + ארוחת צהריים		120 ד'
14:10	נסיעה ל- Pella		35 ק"מ
15:00	הפסקה כולל סיור במוזאון לארכיאולוגיה		60 ד'
16:00	נסיעה לכפר Nymfaio		100 ק"מ
17:40	הפסקת התרעננות וסיור רגלי בכפר		45 ד'
18:25	נסיעה למלון ללינה בקסטוריה		40 ק"מ
19:35	הגעה למלון - Limneon Resort & Spa Kastoria		
הערות:	סיום 307 ק"מ		
מלון:	פעילות ערב: חלוקת חדרים, א. ערב ופעילות חופשית במלון. יציאה חופשית עצמאית (למי שרוצה) לסיור לילה בקסטוריה		
	Limneon Resort & Spa Kastoria 4th National Road 52057 Tel.: +30 2467 085111		

מסלול יום 4 חלקי (בוקר) - זום על הקטע מ- Thessaloniki עד אדסה (Edessa)

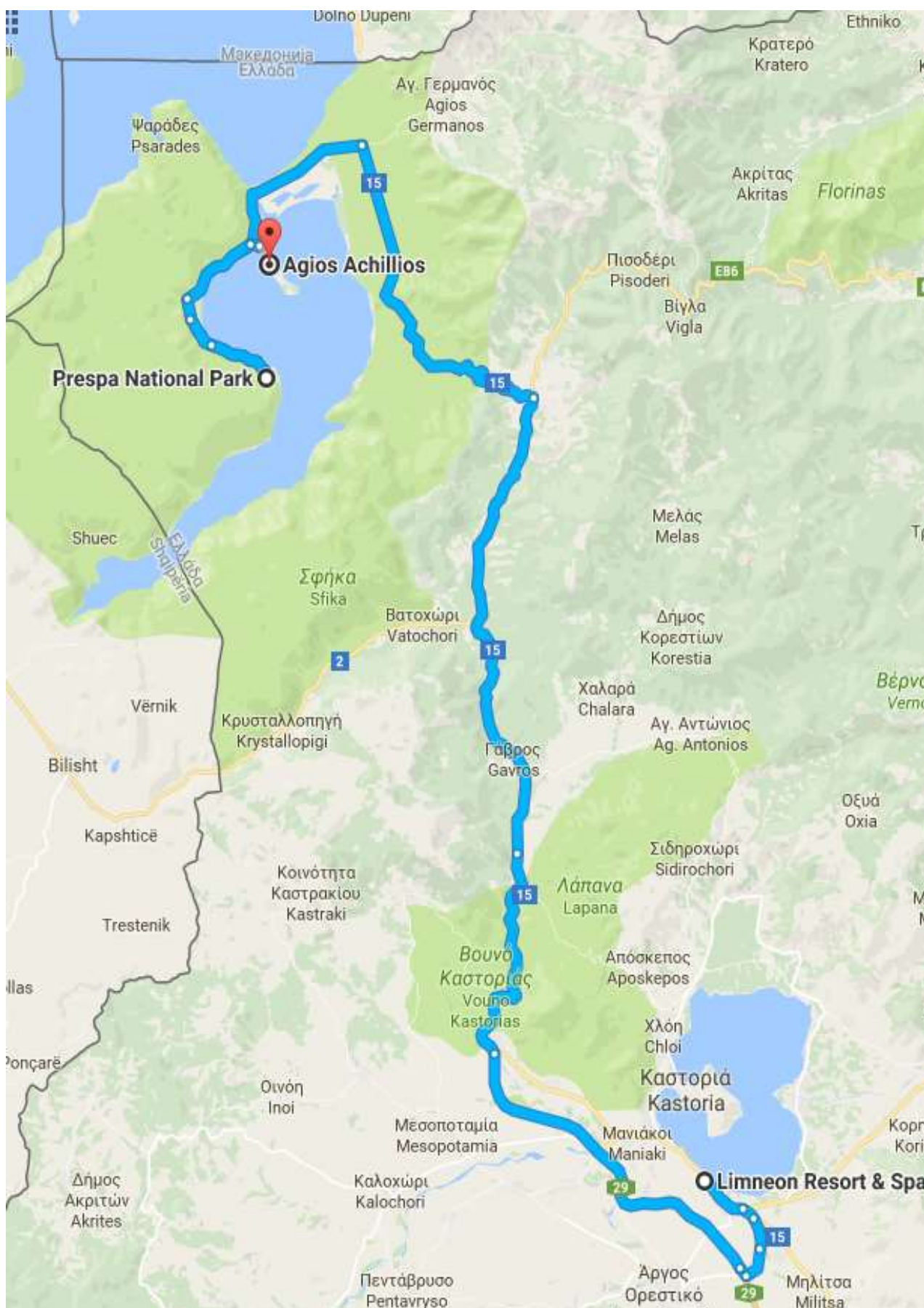
מסלול יום 4 חלקי (אחה"צ) - זום על הקטע מ- אדסה עד קסטוריה (Kastoria)

תכנון מסלול טיול יומי

מסלול טיול לאגם Prespa וחזרה		תאריך 08.9.16	תאריך עברי ה' אלול ה'תשע"ו – יום חמישי	יום 5 בטיול	
השכמה 06:45		סיור בוקר בקסטוריה בצהריים טיול טבע לפארק על גדות אגם פרספה הקטן כולל פיקניק קבוצתי ושיט לאי אגיוס אכיליוס וחזרה לקסטוריה			
הוצאת מזוודות					
א. בוקר מ- 07:00					
זיהוי מזוודות					
יציאה 08:30					
אוטובוס מס'		חברת:		נהג:	התחלה
שעה		פירוט המסלול			זמן / מרחק
08:30		סיור מודרך (רכוב + רגלי) בקסטוריה כולל 30 ד' להצטיידות וקנית מזון לפיקניק קבוצתי.			210 ד'
12:00		נסיעה לכיוון Prespa National Park על גדת אגם פרספה הקטן			76 ק"מ
13:40		הפסקת צהריים, פיקניק וגיבוש קבוצתי על גדת אגם פרספה			80 ד'
15:00		טיולים רגליים ורכובים כולל שייט לאי Agios Achilios וסקירה על היסטורייה מודרנית – גאופוליטיקה – יוון/מקדוניה/אלבניה			180 ד'
18:00		נסיעה חזרה למלון בקסטוריה			61 ק"מ
19:30		הגעה למלון - Limneon Resort & Spa Kastoria			

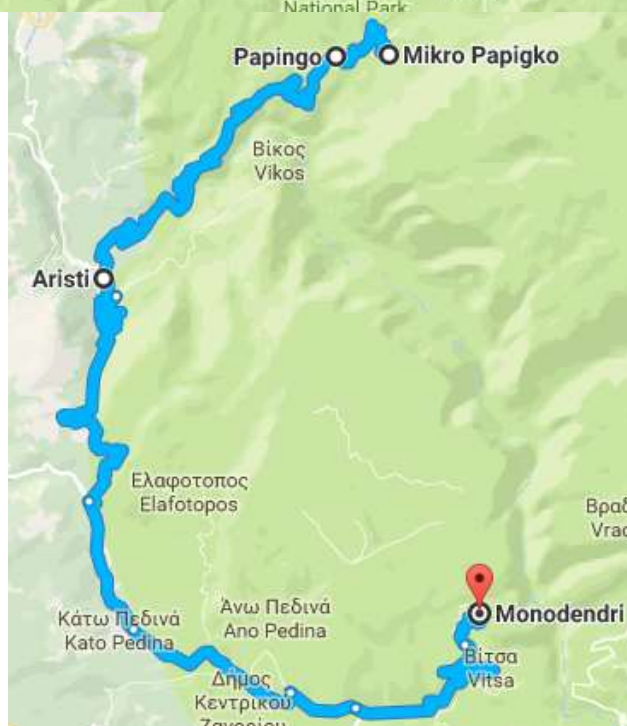
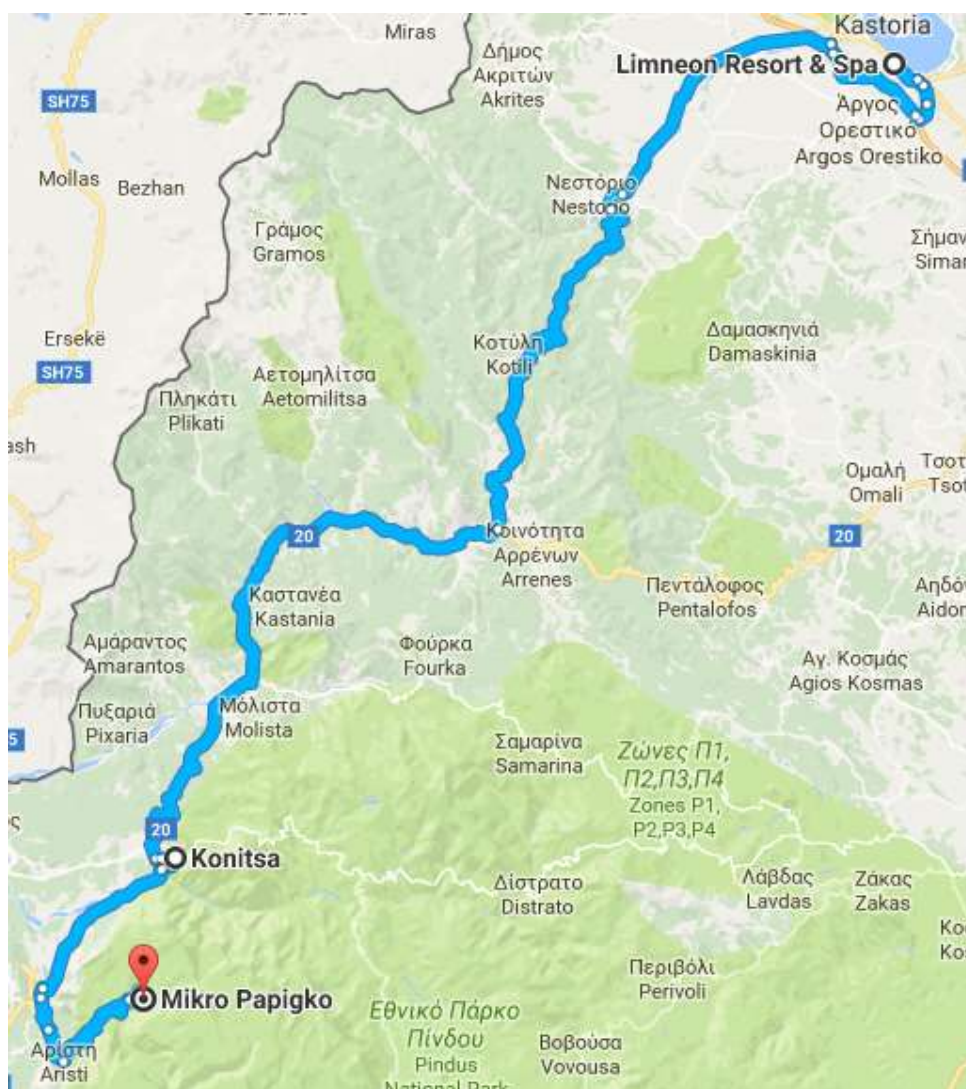
מסלול יום 5 מ- Kastoria עד אגם פרספה (Prespa) והקטן וחזרה

תכנון מסלול טיול יומי

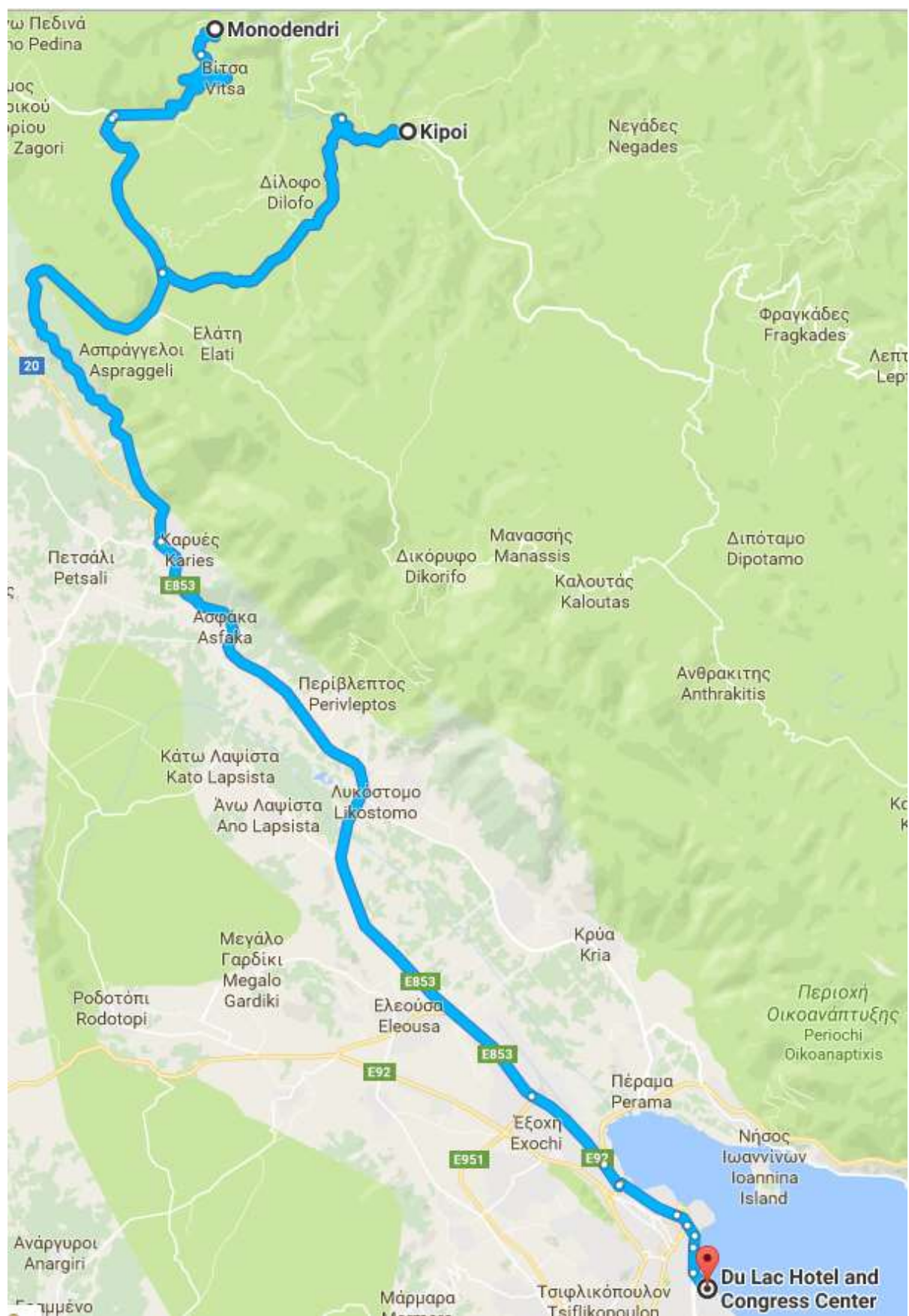
מסלול טיול בחבל זגוריה מקסטוריה ליואנינה		תאריך 09.9.16	תאריך עברי ו' אלול ה'תשע"ו – יום שישי	יום 6 בטיול	
השכמה הוצאת מזוודות א. בוקר זיהוי מזוודות יציאה		06:30	יציאה מקסטוריה במחוז אפירוס ליום טיול בכפרי זגוריה עד ללינה בעיר יואנינה. לאורך המסלול נעבור דרך קוניטצה ונטייל בכפרים פפינגו הגדול והקטן, בארטיסי, במונדנדרי, בקיפוי ובשעות הערב המוקדמות נגיע ליואנינה.		
		עד 07:00			
		מ- 07:00			
		08:00			
		08:15			
אוטובוס מס'		חברת:	נהג:	התחלה	
שעה		פירוט המסלול			זמן / מרחק
08:15		נסיעה על כביש אזורי מס' 20 לכיוון קוניטצה (Konitsa)			110 ק"מ
10:20		עצירה להתרעננות בקוניטצה, ליד גשר קוניטצה			40 ד'
11:00		נסיעה לכפר מיקרו פאפינגו – מהכפרים הצעירים בחבל זגוריה			33 ק"מ
11:50		עצירה לטיול רגלי קצר בכפר Mikro Papigko			25 ד'
12:15		נסיעה לכפר פאפינגו Papingo			2 ק"מ
12:25		עצירה לטיול רגלי קצר בכפר פפינגו			35 ד'
13:00		נסיעה לכפר אריסטי Aristi			10 ק"מ
13:20		סיור בכפר + הפסקת צהריים			130 ד'
15:30		נסיעה לכפר מונודנדרי (Monodendri)			21 ק"מ
16:00		עצירה וסיור רגלי בכפר מונודנדרי			40 ד'
16:40		נסיעה לכפר קיפוי (Kipoi)			17 ק"מ
17:05		עצירה להתרעננות וסיור רגלי בכפר קיפוי			45 ד'
17:50		נסיעה על כביש E853 ועל E92 לעיר יואנינה למלון ליד האגם			38 ק"מ
18:45		הגעה למלון Du Lac Hotel & Congress Center Ioannina			
הערות:					
מלון:		פעילות ערב:			
Du Lac Hotel & Congress Center Ikkou, Ioannina 452 21 Tel.: 30 2651 059100		חלוקת חדרים, א. ערב ופעילות חופשית במלון. יציאה חופשית עצמאית (למי שרוצה) לסיור לילה ביואנינה			

מסלול יום 6 מ- Kastoria דרך Konitsa עד Mikro Papigko

ובהמשך
מ- Mikro Papigko
ל- Monodendri

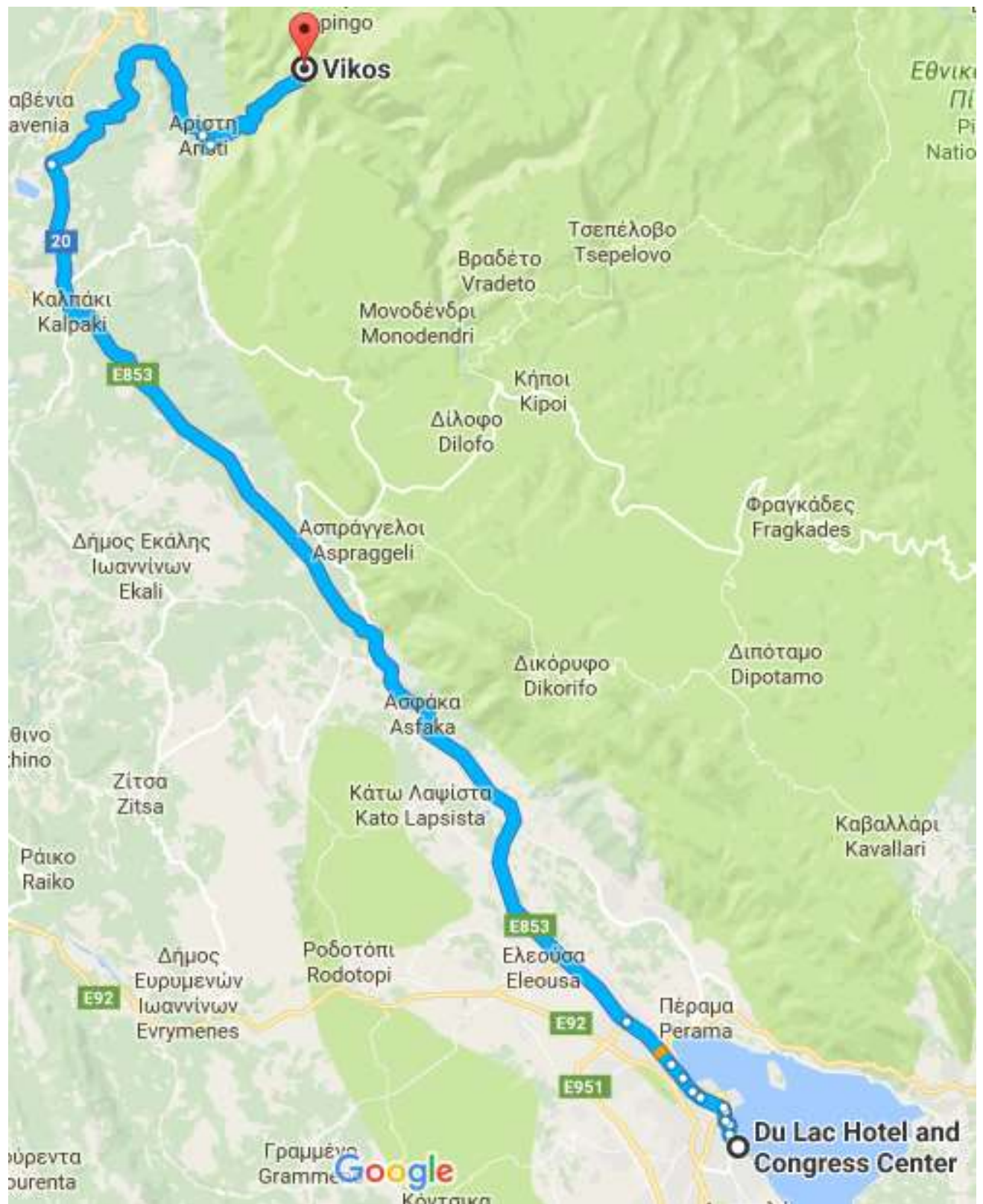
מסלול יום 6 מ- Monodendri לכפר Kipoi ומשם למלון ב- Ioannina

תכנון מסלול טיול יומי

מסלול	תאריך	תאריך עברי	יום 7 בטיוול
יואנינה – ויקוס - יואנינה	10.9.16	ז' אלול ה'תשע"ו – יום שבת	
השכמה	06:30	בבוקר - נסיעה לכפר ויקוס וסיור רגלי בקניון המפורסם בעולם. אחה"צ – סיור מודרך בעיר יואנינה (השבועית בגודלה ביוון)	
הוצאת מזוודות א. בוקר			
זיהוי מזוודות	מ- 07:00		
יציאה	08:15		
אוטובוס מס'	חברת:	נהג:	התחלה
שעה	פירוט המסלול		זמן / מרחק
08:15	יציאה ונסיעה על כביש E853 לכפר ויקוס (Vikos)		55 ק"מ
09:25	עצירה להתרעננות ויציאה לטיול מעגלי בקניון ויקוס		כ- 3 ש'
12:30	הפסקה לארוחת צהריים בכפר ויקוס + סיור רגלי קצר בכפר		כ- 2 ש'
14:30	תזונה וחזרה ליואנינה על כביש E853 – מרכז העיר		55 ק"מ
15:40	סיור מודרך (שילוב של רכוב ורגלי) בעיר יואנינה		כ- 3 ש'
19:00	חזרה למלון Du Lac Hotel & Congress Center Ioannina		15 ד'
הערות:	סיום 125 ק"מ		
מלון:	פעילות ערב:		
Du Lac Hotel & Congress Center Ikkou, Ioannina 452 21 Tel.: 30 2651 059100	ארוחת ערב. אופציה לסיור לילי מודרך והליכה לטברנה או פאב בעיר אחרי א. ערב		

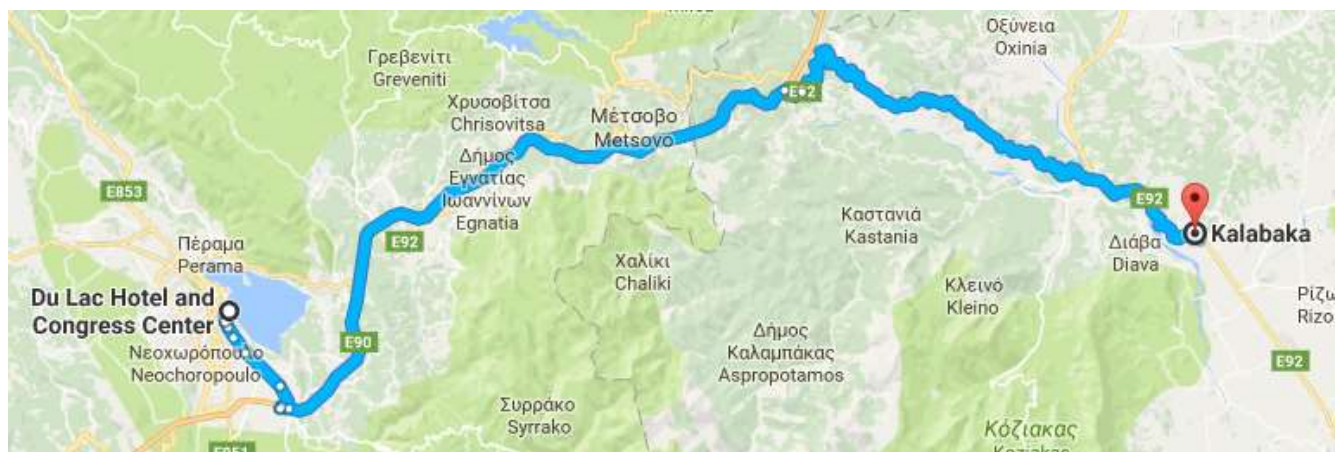
מסלול יום 7 מ- Ioannina לכפר Vikos ובחזרה

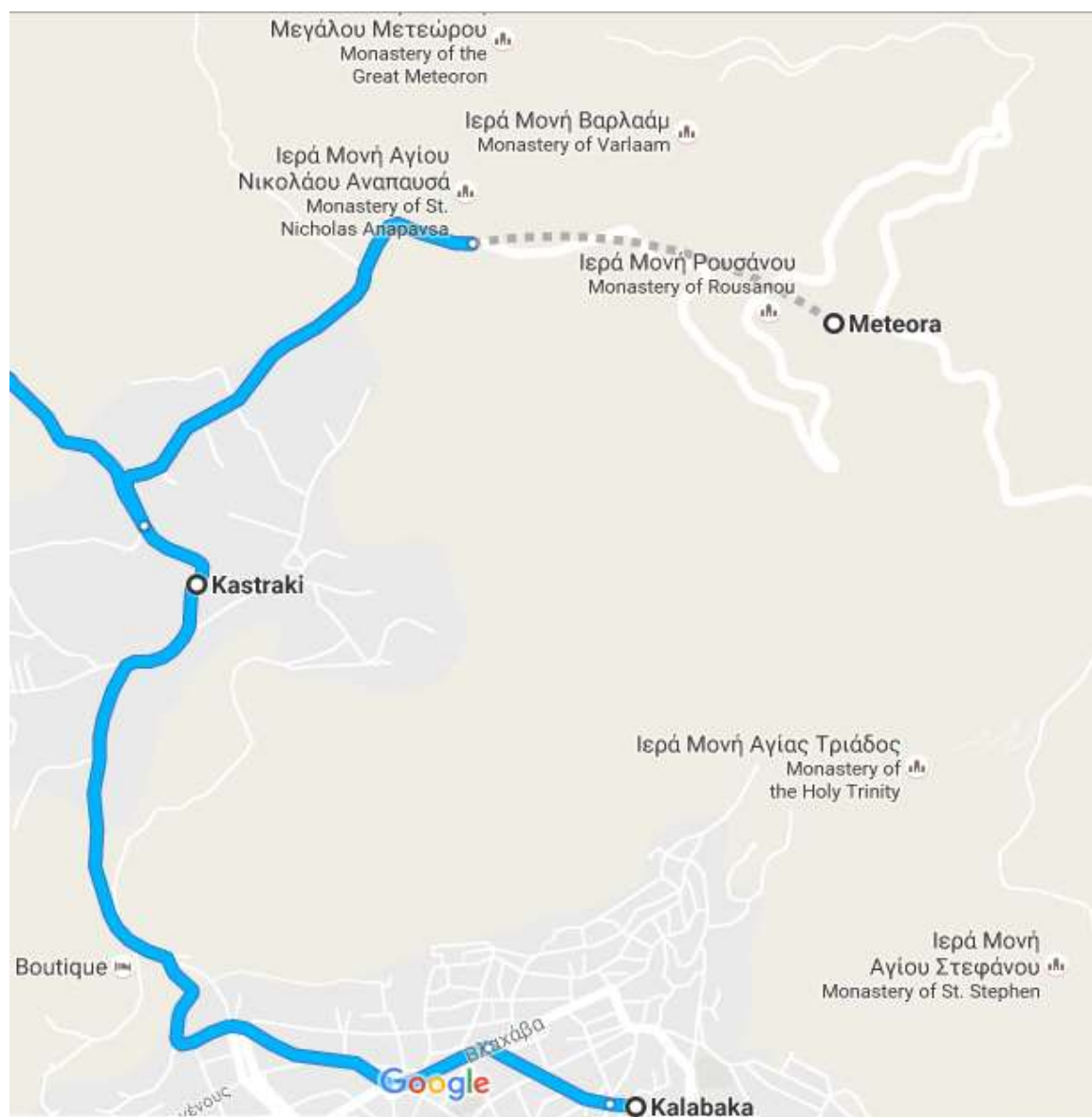
תכנון מסלול טיול יומי

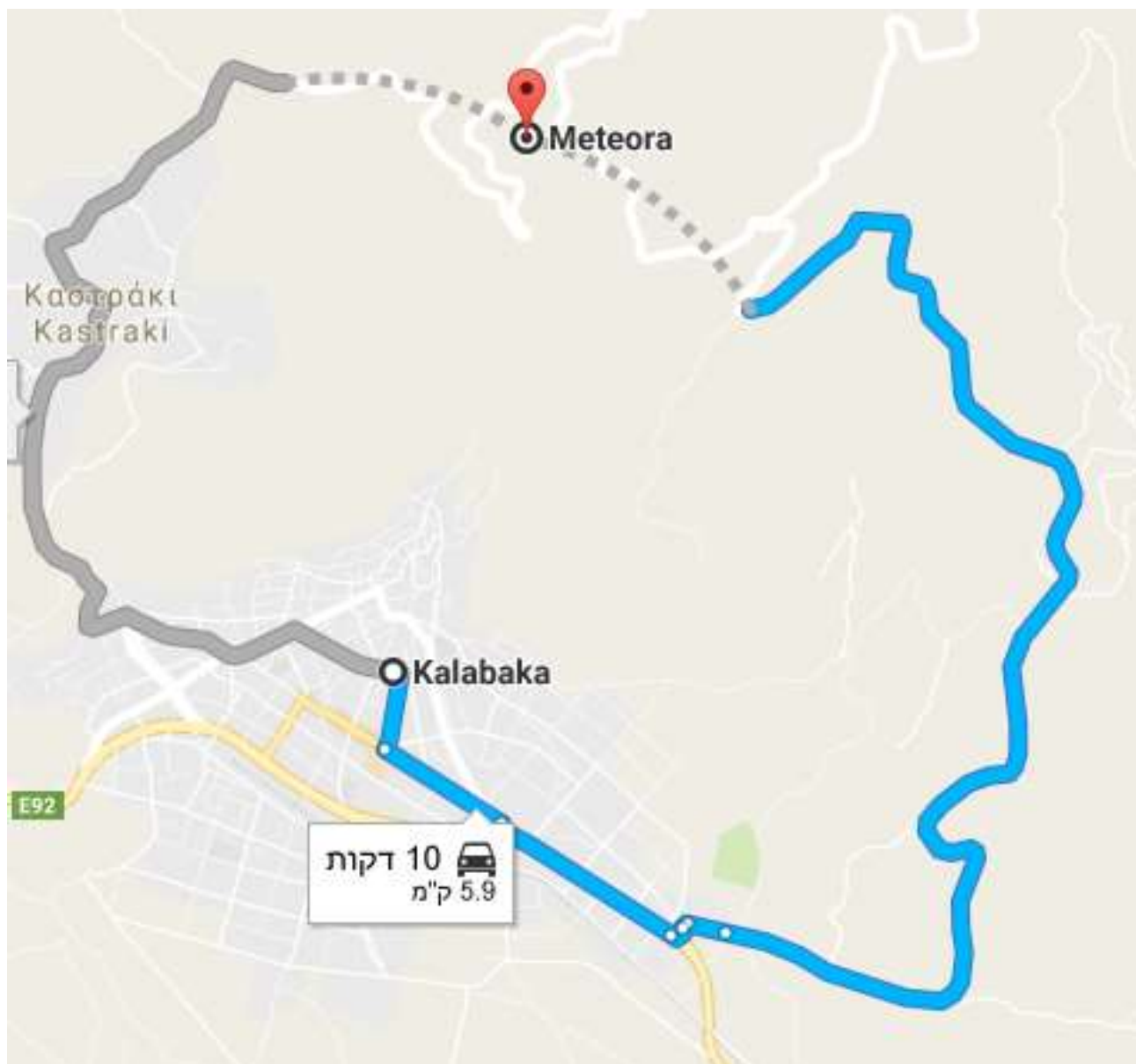
מסלול יואנינה-מטאורה-יואנינה	תאריך 11.9.16	תאריך עברי ח' אלול ה'תשע"ו – יום ראשון	יום 8 בטיול
השכמה	06:30	טיול לאורך רכס הרי פינדוס למטאורה שבמחוז תסלייה נסיעה לקלמבקה. משם סיור למנזרי מטאורה כולל עצירה בכפר קסטראקי, במנזר ורלאם, מגאלו מטאורו, אגיוס ניקולאוס, השילוש הקדוש ואגיוס סטפנוס. ארוחת צהריים וחזרה עם עצירה בכפר הציורי מטצובו.	
הוצאת מזוודות			
א. בוקר	07:00 - מ		
זיהוי מזוודות			
יציאה	08:05		
אוטובוס מס'	חברת:	נהג:	התחלה
שעה	פירוט המסלול		זמן / מרחק
08:05	תזוזה על דרך נוף E92 לכיוון מטאורה		103 ק"מ
10:00	עצירה להתרעננות ב- Kalambaka + תצפית לצוקי מטאורה		40 ד'
10:40	יציאה לטיול רכוב + רגלי במנזרי מטאורה		3.5 ש' **
14:10	הפסקה וארוחת צהריים בקלמבקה		1.5 ש'
15:40	תזוזה חזרה ליואנינה (בדרך שונה מהדרך שהגענו בה **)		63 ק"מ
17:05	עצירה להתרעננות קצרה בכפר קטפיטו (Katafito)		35 ד'
17:40	נסיעה לכיוון הכפר Metsovo		36 ק"מ
18:30	עצירה להתרעננות ב- Metsovo עם מראה דמוי כפר שווייצרי		40 ד'
19:10	נסיעה למלון ביואנינה על דרך E92		46 ק"מ
20:00**	הגעה למלון Du Lac Hotel & Congress Center Ioannina		
הערות: ** עקב מגבלת 12 ש' נהג (לו"ז גבולי) תישקל חזרה ליואנינה מאותה דרך או קיצור הסיור במטאורה. בכל מקרה יש עצירה ב- Metsovo			
מלון: Du Lac Hotel & Congress Center Ikkou, Ioannina 452 21 Tel.: 30 2651 059100		פעילות ערב: ארוחת ערב. ערב חופשי	
		סיום 265 ק"מ	

מסלול יום 8 מ- Ioannina לעיר Kalambaka (נקודת היציאה לסיור במנזרי מטאורה)

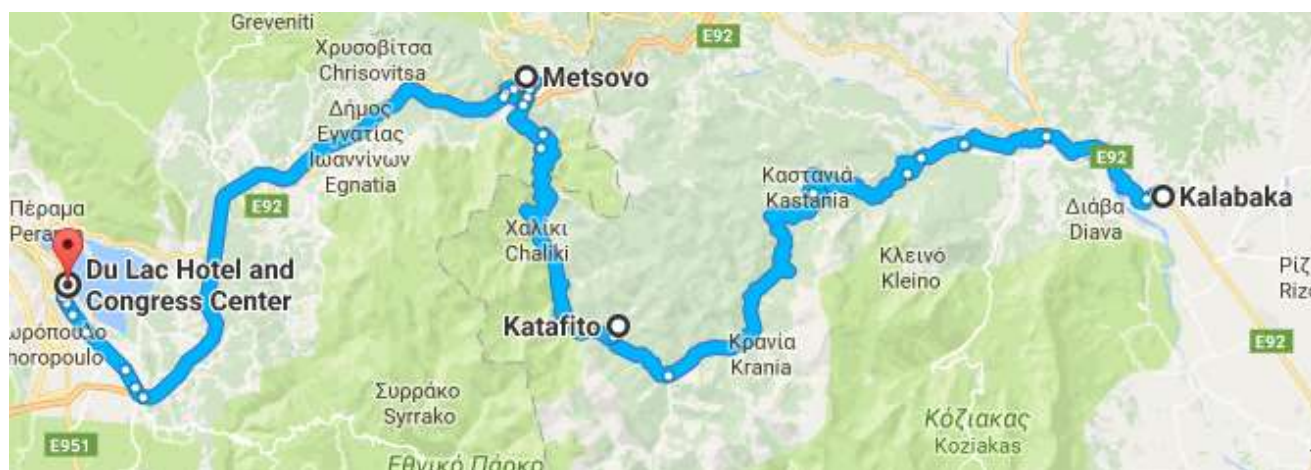

מסלול יום 8 באזור מנזרי מטאורה (Meteora)

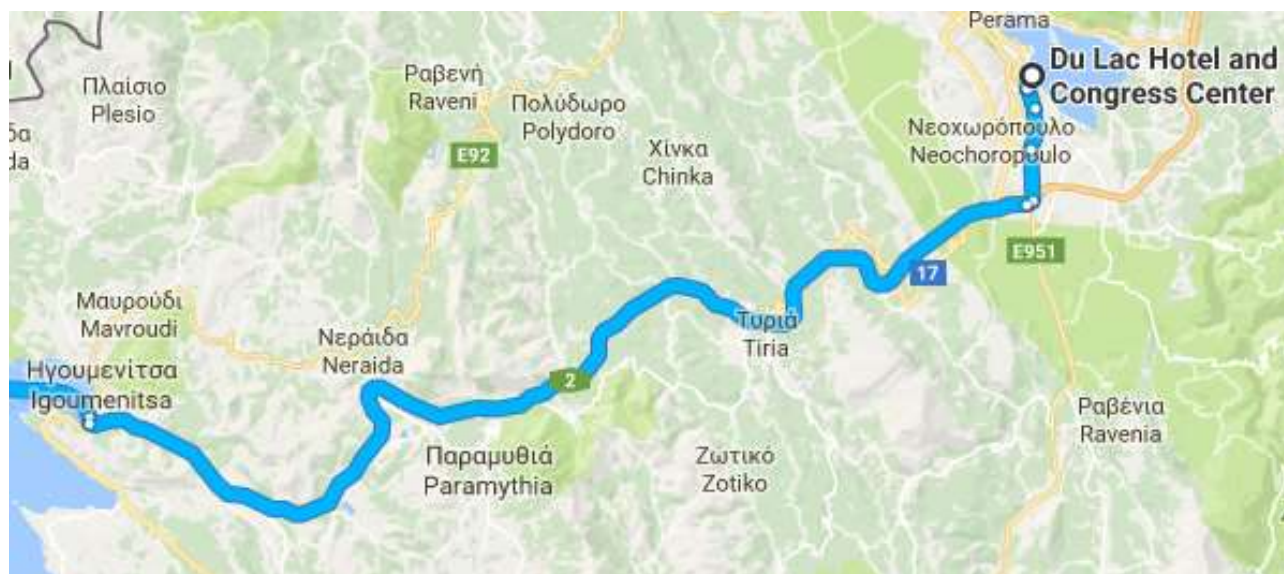
מסלול יום 8 חזרה מ- Kalambaka ל- Ioannina עם עצירה ב- Metsovo

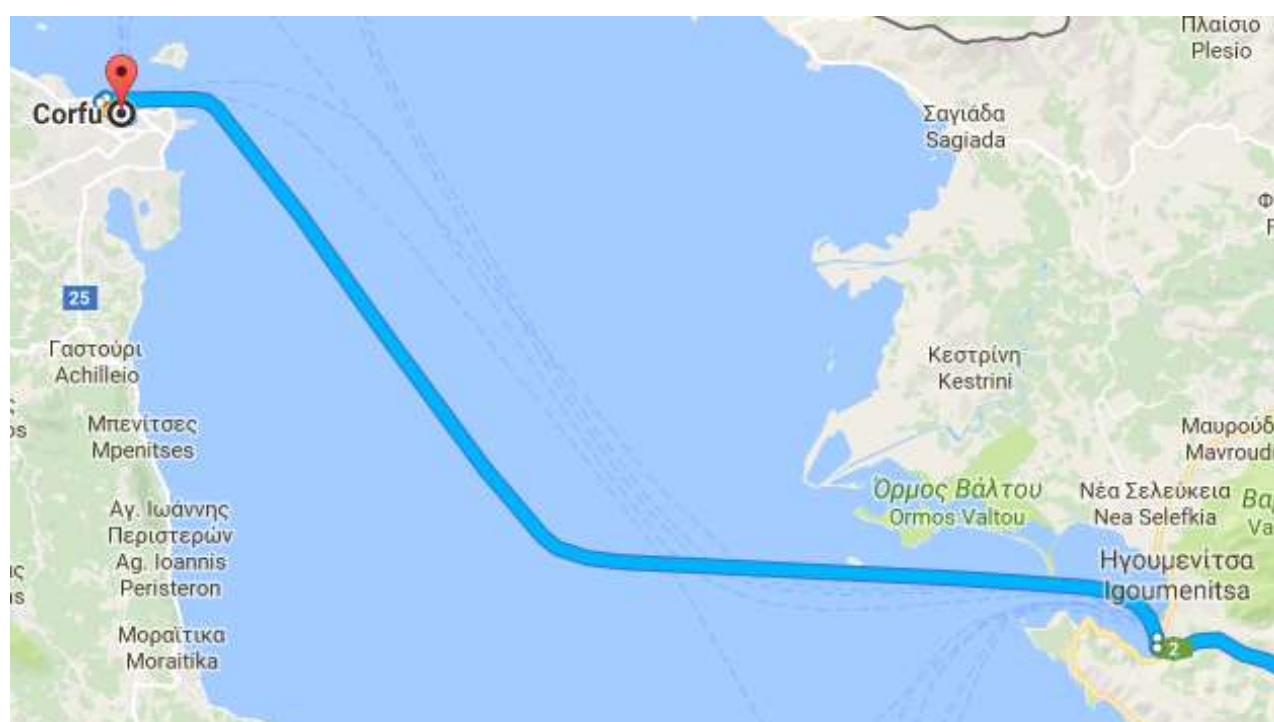
תכנון מסלול טיול יומי

מסלול יואנינה-איגומניצה-קורפו		תאריך 12.9.16	תאריך עברי ט' אלול ה'תשע"ו – יום שני	יום 9 בטיוול
השכמה		06:30	נסיעה מהיבשת (מאיונינה לנמל איגומניצה) והפלגה לאי קורפו. הגעה לעיר קורפו וסיור רכוב ורגלי הכולל בין השאר את סמטאות העיר העתיקה, בית הכנסת ואנדרטת השואה. כיכר ספיאנדה וכיכר דימארכיו, המצודה העתיקה המצודה החדשה ורובע קנוני	
הוצאת מזוודות		עד 07:00		
א. בוקר		מ- 07:00		
זיהוי מזוודות		08:00		
יציאה		08:15		
אוטובוס מס'		חברת:	נהג:	התחלה
שעה		פירוט המסלול		
08:15	יציאה מ- Ioannina לנמל Igoumenitsa בדרך מהירה E90 ו- A2			
09:30	הגעה לנמל ועלייה למעבורת (עם האוטובוס)			
10:00	הפלגה לאי קורפו (Korfu)			
11:30	הגעה לעיר קורפו ויציאה לסיור רכוב + רגלי מודרך בעיר			
14:00	הפסקה לארוחת צהריים בעיר			
15:40	העברה למלון במרכז העיר			
16:00	הגעה למלון Cavalieri Hotel – חלוקת חדרים והנחיות כלליות			
16:30	זמן חופשי לרחצה בים, קניות וסיורים עצמיים			
הערות:		סיום 100 ק"מ		
מלון:		פעילות ערב:		
Cavalieri Hotel, Corfu 00 491Gr. 4 Capodistriou Street, Corfu Tel.: +30 2661 039041		ערב חופשי		

מסלול יום 9 נסיעה מ- Ioannina לנמל Igoumenitsa

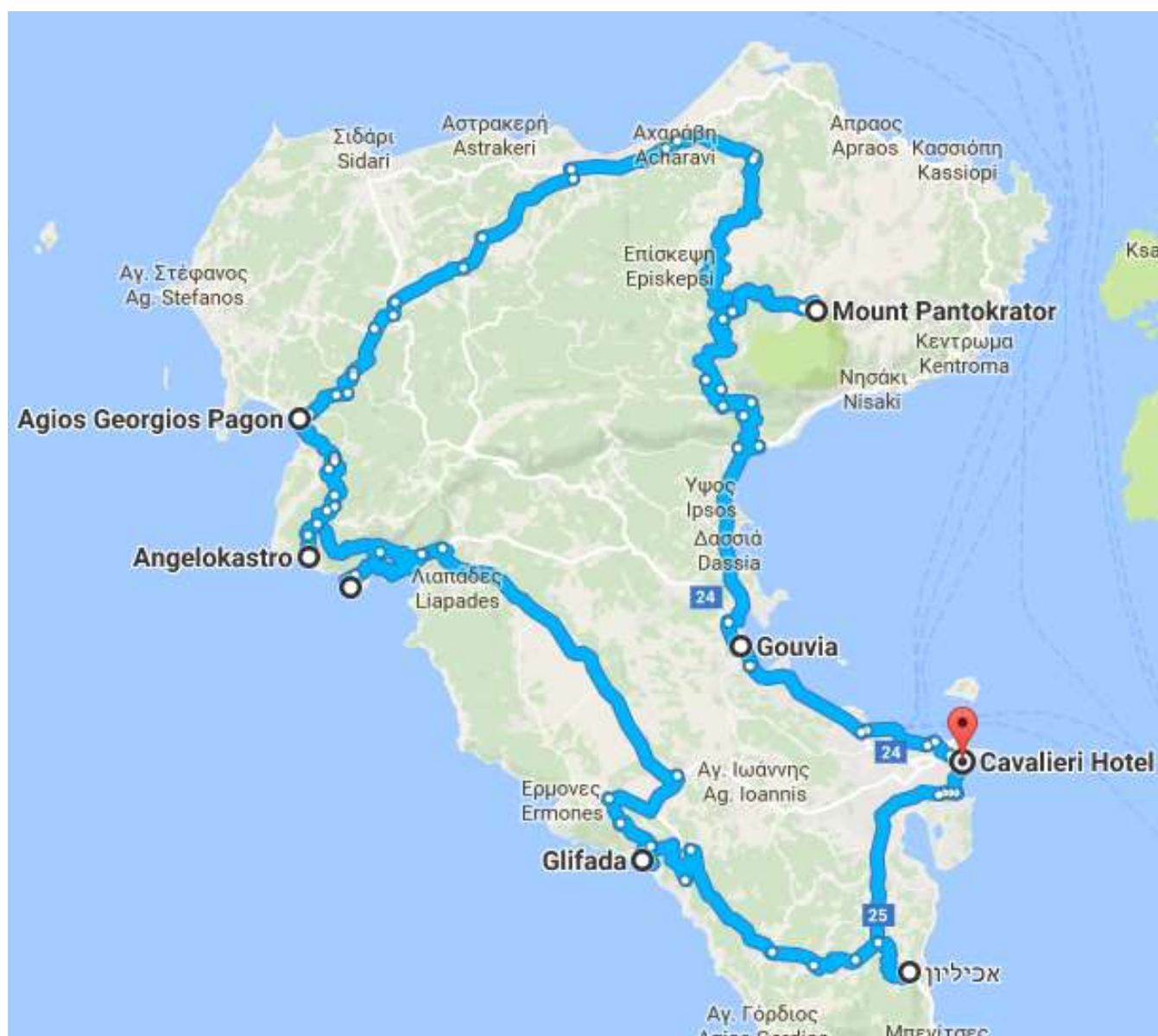
מסלול יום 9 הפלגה מנמל Igoumenitsa לעיר קורפו (Corfu)

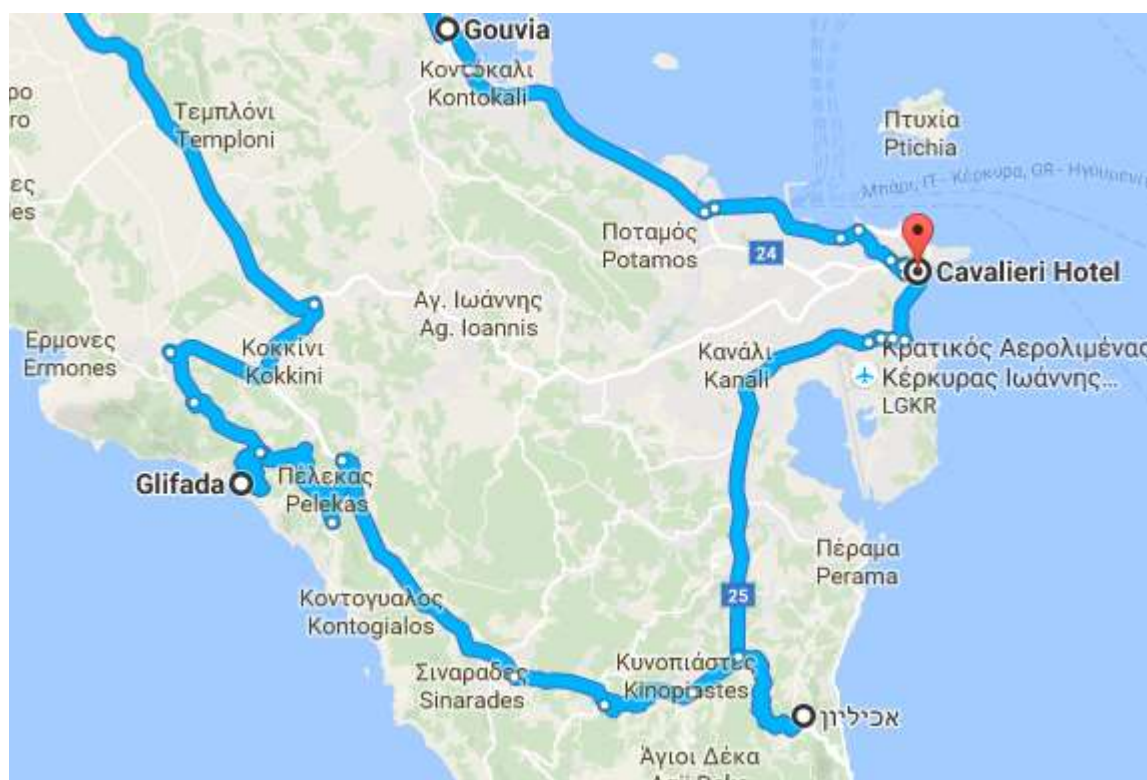
תכנון מסלול טיול יומי

מסלול סובב קורפו	תאריך 13.9.16	תאריך עברי י' אלול ה'תשע"ו – יום שלישי	יום 10 בטיול
השכמה	06:30	טיול סובב קורפו הכולל: ביקור באכיליון – הארמון של סיס, עצירה בעיירה גליפדה, ביקור בקליאוקסטריצה- הפסקת חוף (מנזר, מערות כחולות, חוף ים), ביקור במבצר אנגלוקסטרו, עצירה בחוף אגיוס גאורגיוס, נסיעה לתצפית מהר פונטוקרטור וחזרה דרך גוביה למלון	
הוצאת מזוודות א. בוקר	מ- 07:00		
זיהוי מזוודות			
יציאה	08:00		
אוטובוס מס'	חברת:	נהג:	התחלה
שעה	פירוט המסלול		זמן / מרחק
08:00	נסיעה לארמון הקיסרית האוסטרית אליזבת (סיסי) - אכליון		10 ק"מ
08:20	Achillion Gastuori - סיור מודרך בארמון של סיס ובגנים שלו		60 ד'
09:20	נסיעה לעיירת הנופש גליפדה (Galifada)		16 ק"מ
09:50	עצירה להתרעננות/גלידה/קפה על הטיילת לחוף הים בגליפדה		35 ד'
10:25	נסיעה לעיירת החוף קליאוקסטריצה (Kaleokastritsa)		23 ק"מ
11:00	הפסקה לביקור וסיור מודרך במנזר (40 ד') + זמן חופשי לרחצה בים ו/או שייט למערות הכחולות וארוחת צהריים		3:15 ש'
14:15	נסיעה למבצר אנג'לו קסטרו (Angelokastro)		11 ק"מ
14:40	סיור מודרך במבצר ותצפית לאזור		40 ד'
15:20	נסיעה לחוף אגיוס גאורגיוס (Ag. Georgios Pagon)		8 ק"מ
15:40	הפסקה להתרעננות/קפה/גלידה על חוף הים		40 ד'
16:20	נסיעה להר הגבוה בקורפו – פנטוקרטור (Mount Pantokrator)		33 ק"מ
17:25	עצירה לתצפית ותדריך		30 ד'
17:55	נסיעה לעיירת הנמל והחוף גוביה (Gouvia)		25 ק"מ
18:40	עצירה להתרעננות וסיור רגלי קצר		40 ד'
19:20	חזרה למלון בעיר קורפו		9 ק"מ
19:40	הגעה למלון Cavalieri Hotel		
הערות: עקב ל"ז עמוס, ייתכן ונוותר על גליפדה או גוביה (תלוי במז"א יומי)			
מלון: Cavalieri Hotel, Corfu 00 491 Gr. 4 Capodistriou Street, Corfu Tel.: +30 2661 039041		פעילות ערב: ערב חופשי	

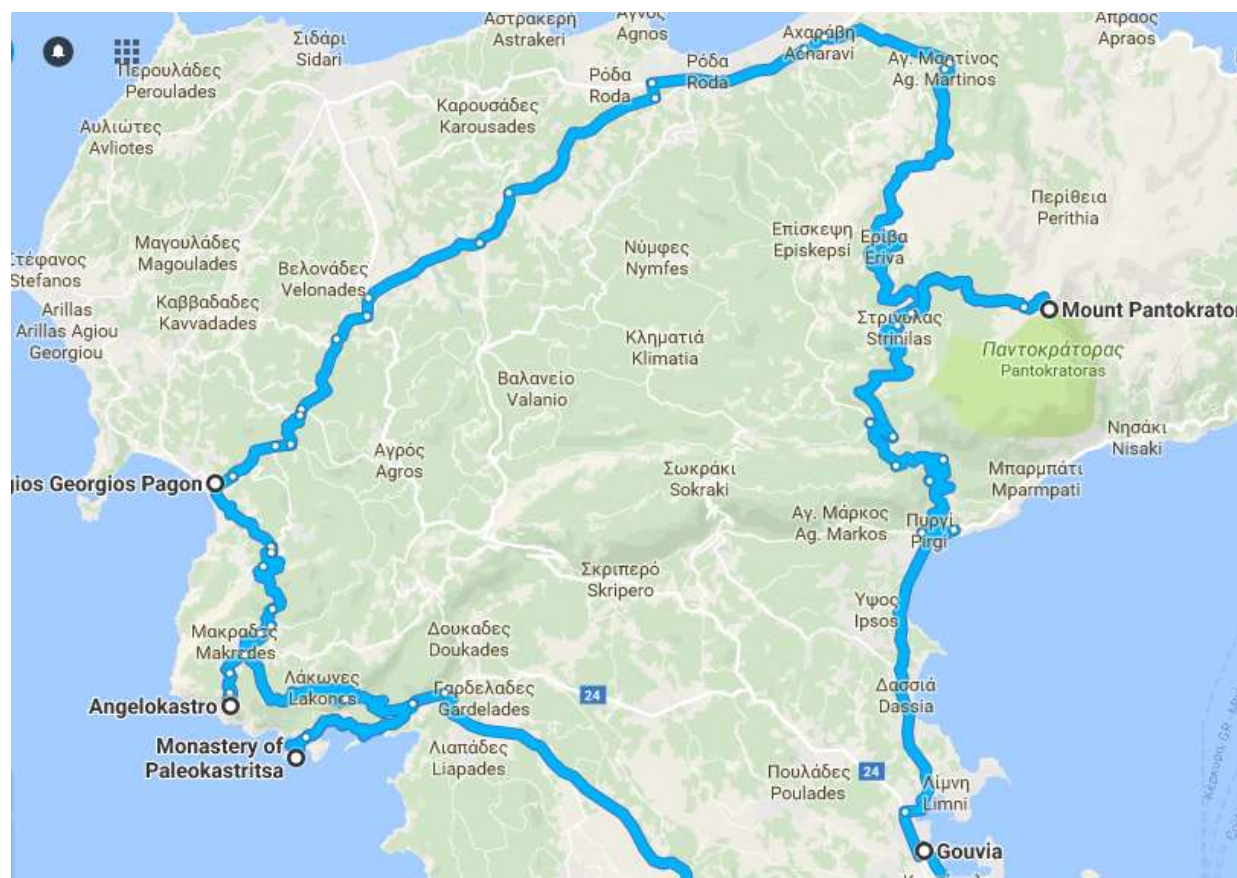
מסלול יום 10 טיול היקפי (סובב קורפו) בחופי ואתרי האי

מסלול יום 10 בוקר – יציאה מהעיר קורפו דרך אכיליון לגליפדה

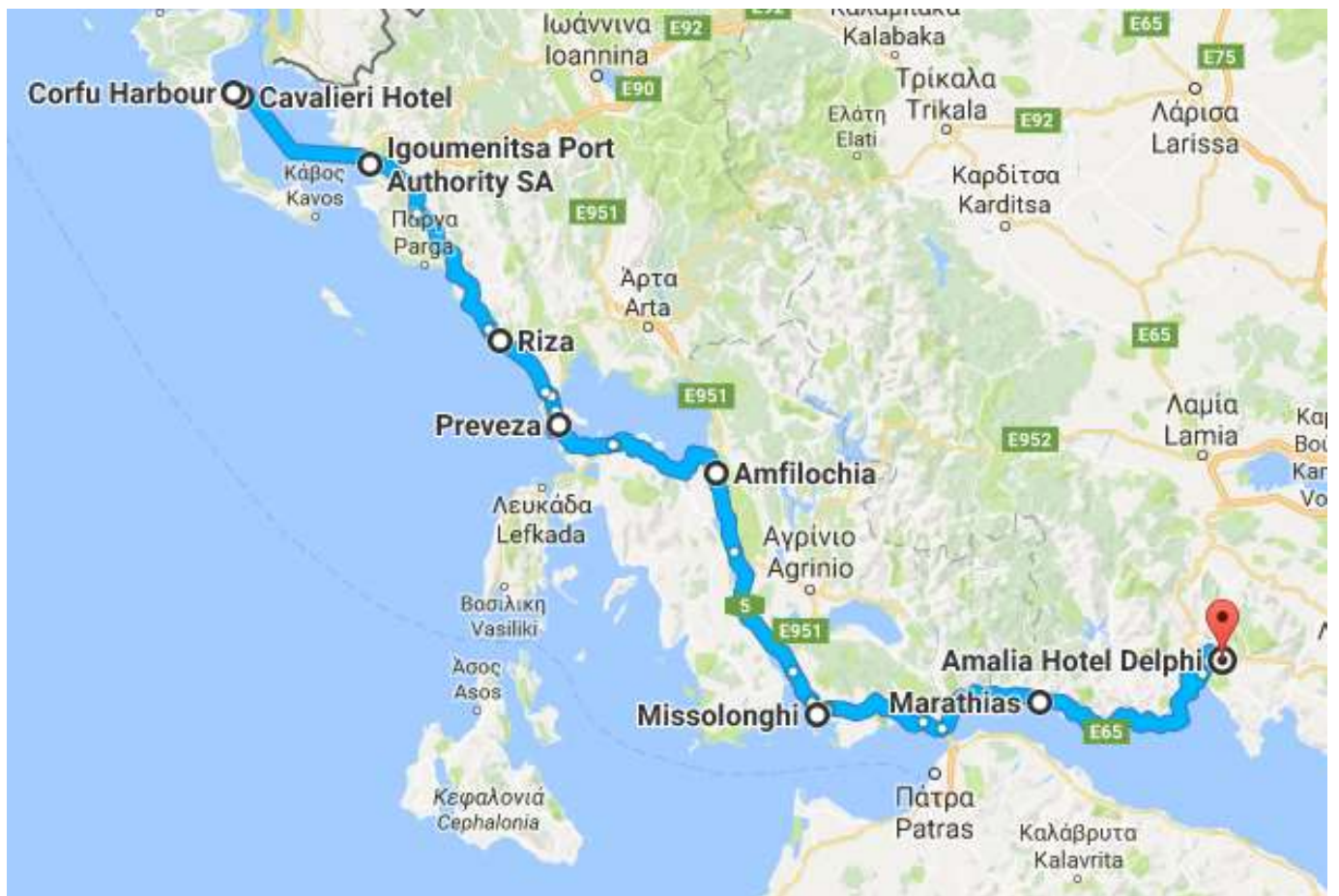
מסלול יום 10 צהריים – מפליאוקסטריצה דרך מבצר אנגלוקסטרו וחוף אגיוס גיאורגיוס להר פנטוקרטור ומשם חזרה למלון דרך גוביה

תכנון מסלול טיול יומי

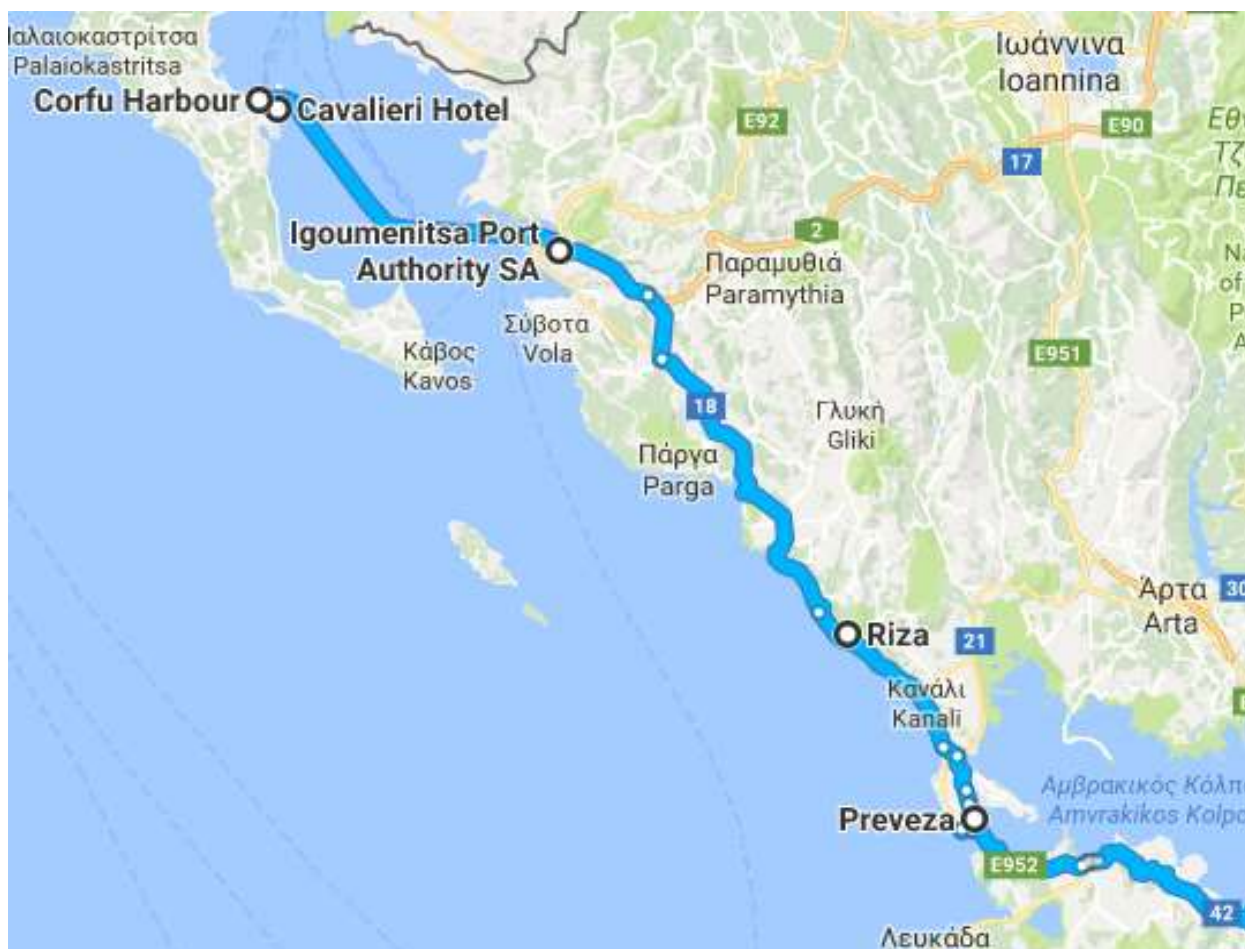
מסלול	תאריך	תאריך עברי	יום 11 בטיול
האי קורפו - דלפי	14.9.16	יא' אלול ה'תשע"ו – יום רביעי	
השכמה	06:45	יום נסיעה ארוך הכולל הפלגה מקורפו לעיר הנמל איגומניצה שביבשת ומשם נסיעה לפריבזה לאורך החוף ודרך העיירות והכפרים ליגיה, ריזה וקסטרוסיקיה. ארוחת צהריים והמשך נסיעה דרך אמפילוכיה, מיסולונגי ומאראטיאס	
הוצאת מזוודות	עד 07:15		
א. בוקר	מ- 07:00		
זיהוי מזוודות	08:15		
יציאה	08:30		
אוטובוס מס'	חברת:	נהג:	התחלה
שעה	פירוט המסלול		
08:30	תזוזה מהמלון לנמל קורפו		
08:40	הגעה לנמל ועלייה למעבורת		
09:00	הפלגה לנמל Igoumenitsa ביבשת (WC בספינה לפני ירידה)		
10:30	נסיעה לעיר Preveza – יציאה מהנמל על E92 ו- E90 ובהמשך עלייה ל E55 ונסיעה לאורך החוף דרך Riza ; Ligia ; Kastrosika		
12:10	הגעה לפריבזה (Preveza) - הפסקת התרעננות וארוחת צהריים		
13:50	נסיעה על דרך נוף E952 לכיוון עיירת הדייגים Amfilochia		
14:50	עצירה להתרעננות בטיילת החוף של אמפילוכיה		
15:30	נסיעה על דרך מהירה E951 ל- Missolonghi		
16:30	עצירת התרעננות במיסולונגי – בירת מחוז אטוליה אקארנאניה		
17:10	המשך נסיעה על E951 ובהמשך על E65 לעיר Marathias		
18:10	עצירה אחרונה להתרעננות/קפה/גלידה		
18:45	נסיעה למלון בדלפי		
20:10	הגעה למלון - Amalia Hotel Delphi		
הערות:	סיום 400 ק"מ		
מלון:	פעילות ערב:		
Amalia Hotel Delphi Apollonos Str. 1, Delfi 330 54 Tel.: +30 2265 082101		ארוחת ערב, חלוקת חדרים ערב חופשי	

מסלול יום 11 מהאי קורפו לעיר דלפי

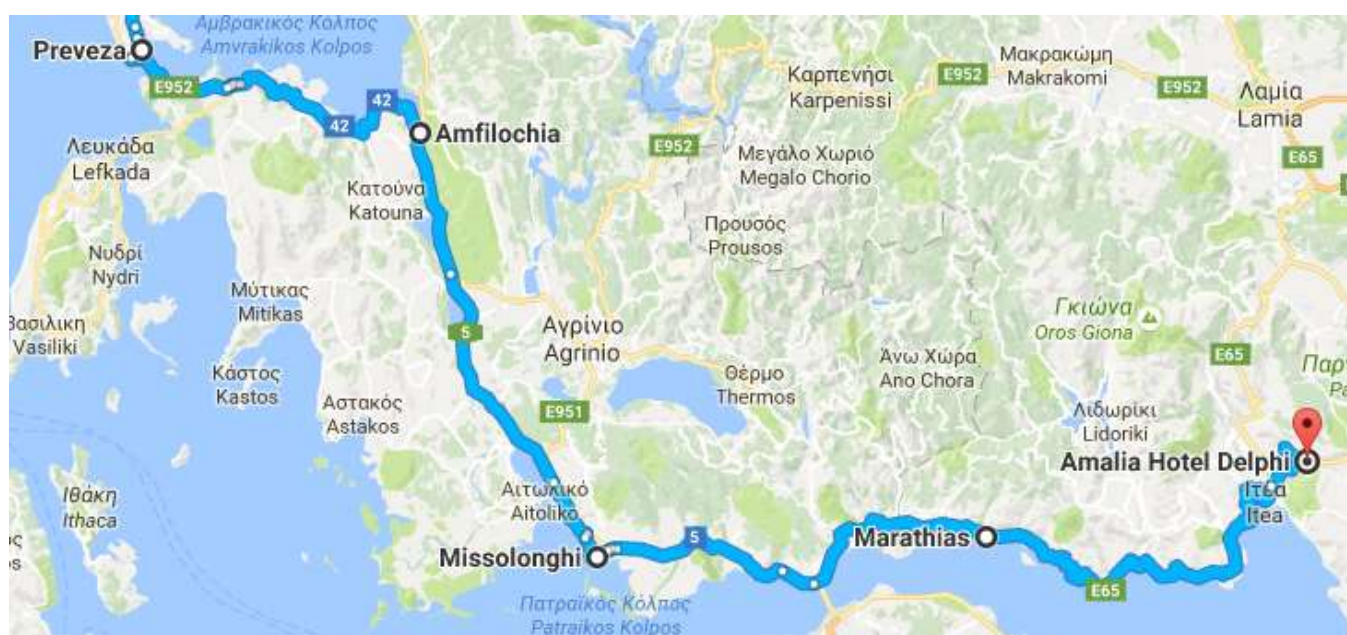
מסלול יום 11 בוקר – הפלגה מהאי קורפו לאיגומניצה ומשם נסיעה ל- Preveza

דרך העיירות והכפרים Kastosika ; Riza ; Ligia

מסלול יום 11 אחה"צ – מ- Preveza ל- Delfi דרך כפר הדייגים Amfilochia

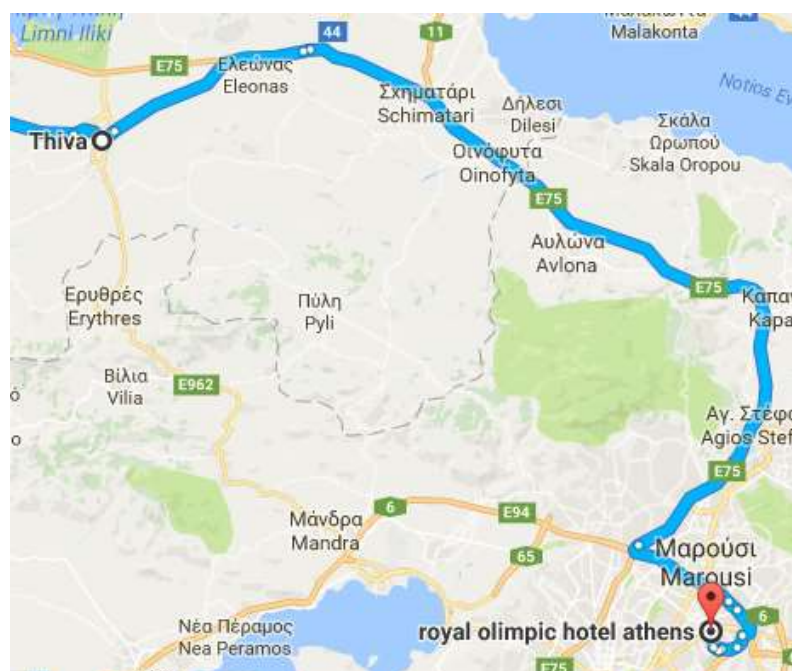
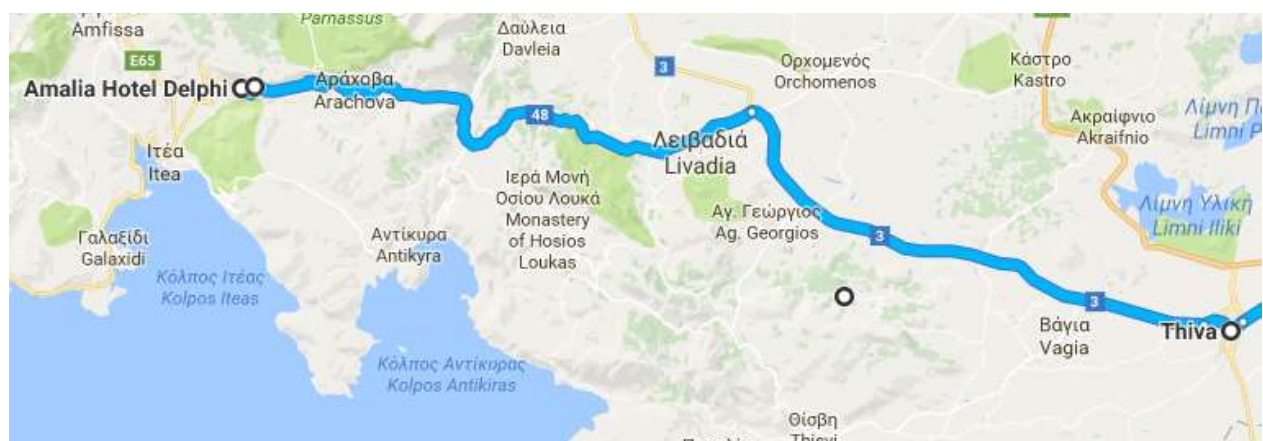
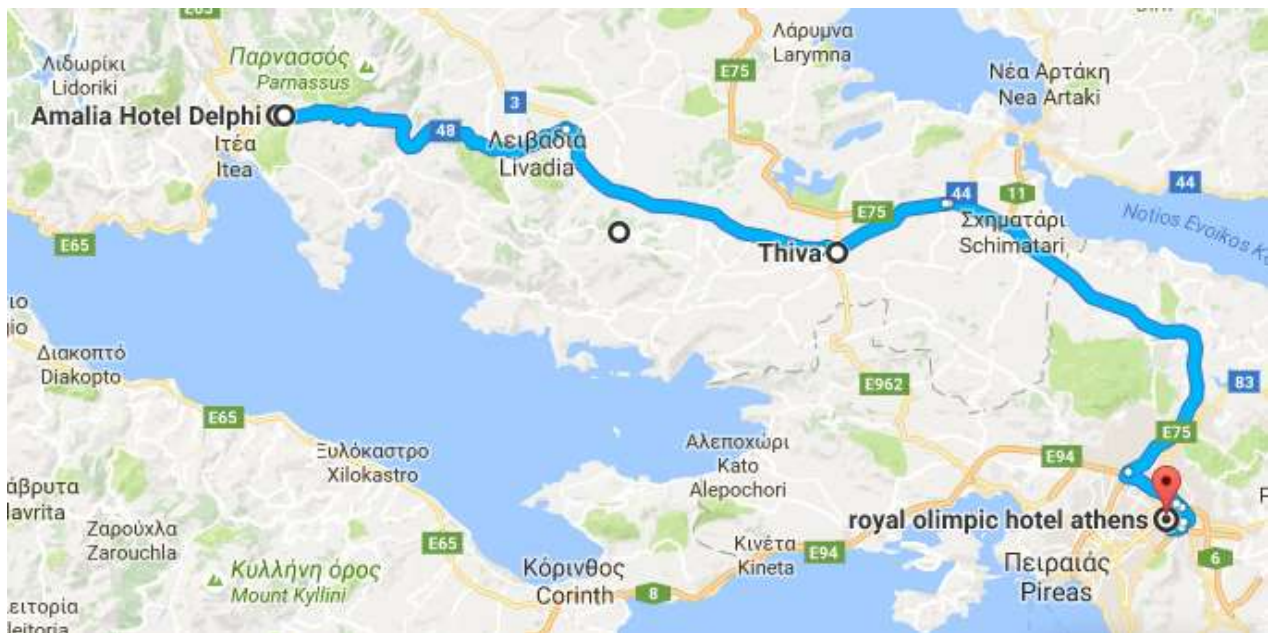
והעיירות Missolonghi ; Marathias

תכנון מסלול טיול יומי

מסלול דלפי - אתונה	תאריך 15.9.16	תאריך עברי יב' אלול ה'תשע"ו – יום חמישי	יום 12 בטיול
השכמה	06:30	סיור בוקר בעתיקות דלפי. לקראת צהריים תזוזה לאתונה. עצירה לארוחת צהריים ב- Thiva בסביבות 13:00 הגעה למלון באתונה בסביבות 16:30	
הוצאת מזוודות	עד 07:00		
א. בוקר	מ- 07:00		
זיהוי מזוודות	08:05		
יציאה	08:20		
אוטובוס מס'	חברת:	נהג:	התחלה
שעה	פירוט המסלול		
08:20	תזוזה מהמלון לאתר הארכיאולוגי – עתיקות דלפי		
08:30	הגעה וכניסה לסיור מודרך באתר העתיקות של דלפי		
11:45	נסיעה על E048 ובהמשך על E03 לעיר Thiva		
13:15	עצירה ב- Thiva לארוחת צהריים		
15:00	נסיעה על דרך מהירה E75 לאתונה		
16:30	הגעה למלון - Royal Olympic Hotel Athens		
הערות:	סיום 185 ק"מ		
מלון:	פעילות ערב:		
Royal Olympic Hotel Athens Mesogion 414, Agia Paraskevi 153 41 Tel.: +30 2265 082101		חלוקת חדרים התארגנות וארוחת ערב 20:30 יציאה לסיור לילי רגלי מודרך ובהמשך הליכה לטברנה (אחרי ארוחת ערב לא חובה)	

Μסלול יום 12 מ- Delfi ל- Athens (אתונה) עם עצירה לא. צהריים ב- Thiva

תכנון מסלול טיול יומי

מסלול	תאריך	תאריך עברי	יום 13 בטיול
יום סיור ובילוי באתונה	16.9.16	יג' אלול ה'תשע"ו – יום שישי	
השכמה	07:00	יום מלא מוקדש לאתונה כולל ביקור בעתיקות – אקרופוליס, פלאקה, קניות, וביקור בפיראוס. בשעות הערב 20:30 תזוזה מנקודת האיסוף בעיר לשדה התעופה	
הוצאת מזוודות	עד 07:30		
א. בוקר	מ- 07:30		
זיהוי מזוודות	08:45		
יציאה	09:00		
אוטובוס מס'	חברת:	נהג:	התחלה
שעה	פירוט המסלול		זמן / מרחק
09:00	יציאה מהמלון לסיור מודרך רכוב + רגלי באתונה		4 ש'
13:00	ארוחת צהריים באתונה		1:30 ש'
14:30	נסיעה לפיראוס		עד 15 ק"מ
15:00	סיור מודרך רכוב + רגלי בפיראוס		כ- 2 ש'
17:00	חזרה לאתונה – זמן חופשי לסיור עצמאי, קניות ואוכל		3.5 ש'
20:30	הסעה לשדה התעופה של אתונה		
הערות:			סיום ק"מ
מלון:	פעילות ערב: טיסה לישראל		

עזר הדרכה: מפת יוון

